

Спецификација предмета

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Информатичка писменост 1
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема
Циљ предмета Овладавање основама рада у Microsoft Windows оперативном систему, претраживања и коришћења Interneta, израде и форматирања докумената у програму Microsoft Word.
Исход предмета Стечена знања ће студенту омогућити ефикасно коришћење рачунара са Windows оперативним системом и рад са датотекама. Упознавање са основама коришћења Интернета обезбедиће вештине неопходне за преузимање садржаја са интернета, претраживање веба и рад са електронском поштом. Студент треба да савлада и елементе обраде текста у програму Microsoft Word са нагласком на писању семинарских радова. Курс обухвата садржаје потребне за полагање следећих основних ECDL (European Computer Driving Licence) модула: „Основе коришћења рачунара“, „Основе коришћења интернета“ и „Обрада текста“.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Основе коришћења рачунара (хардвер - делови рачунара, врсте софтвера, ауторско право и лиценца, категорије софтвера, мерне јединице меморије, кодирање знакова, рад са прозорима, подешавање радног окружења, елементи фајл система, управљање фајловима и фолдерима, компресовање и декомпресовање фајлова и фолдера, снимак екрана и прозора). 2. Основе коришћења интернета (рачунарске мреже, Интернет, веб, преузимање садржаја са интернета, претраживање интернета, веб пошта, календар). 3. Обрада текста (радно окружење програма, рад са датотекама и документима, основе уређивања докумената, форматирање текста и пасуса, фусноте, заглавље и подножје, нумерисање страница, листе, слике, табеле, графикони, стилови, натписи, садржај, списак објеката, штампање, циркуларна писма). <i>Практична настава</i> На вежбама се програми, обрађени у теоријском делу курса, илуструју практичним примерима, респективно.
Литература (до 10 референци) Mark Edward Soper, <i>Windows 10 Kao od šale</i> , CET, Beograd, 2016 Faithe Wempen, <i>Digitalna pismenost za neupućene</i> , Mikro knjiga, Beograd, 2015 Patrice-Anne Rutledge, <i>Office 2016 Kao od šale</i> , CET, Beograd, 2016 Zoltan Geler, Karlo Bala, <i>Informatička pismenost - prezentacije, skripte, video tutorijali</i> , http://informatika.ff.uns.ac.rs

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Бесплатни софтверски алати 1
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема
Циљ предмета Овладавање основама коришћења програма отвореног кода (GIMP, Inkscape, LibreOffice Base) који представљају бесплатне алтернативе водећих комерцијалних производа (Adobe Photoshop, Adobe Illustrator, Microsoft Access) и који се поред оперативног система Windows могу користити и на оперативном систему Linux.
Исход предмета Студент треба да савлада основе обраде дигиталних фотографија у програму GIMP, основе рада са векторском графиком у програму Inkscape и да се упозна са основама коришћења база података у програму LibreOffice Base. Курс обухвата садржаје потребне за полагање ECDL (European Computer Driving Licence) модула „Обрада слика“ и „Коришћење база података“.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Обрада фотографија са програмом GIMP (основни појмови растерске графике, радно окружење програма, основе обраде слика, селектовање, трансформације, цртање и попуњавање површине, ретуширање фотографија, филтери и ефекти, рад са текстом, слојеви, штампање). 2. Рад са програмом Inkscape (основни појмови векторске графике, радно окружење програма, рад са датотекама и сликама, цртање геометријских објеката, селектовање и трансформације, рад са текстом, цртање правих и кривих линија, филтери, штампање). 3. Основе коришћења база података у програму LibreOffice Base (основни појмови, табеле, индекси, везе између табела, унос и претраживање података, упити, обрасци, извештаји). <i>Практична настава</i> На вежбама се програми, обрађени у теоријском делу курса, илуструју практичним примерима, респективно.
Литература (до 10 референци) The GIMP Documentation Team, <i>GNU Image Manipulation Program User Manual</i> , 2019, https://docs.gimp.org/2.10/en/ Tavmjong Bah, <i>Inkscape: Guide to a Vector Drawing Program</i> , Fifth Edition, 2017, http://tavmjong.free.fr/INKSCAPE/MANUAL/html/ LibreOffice Documentation Team, <i>LibreOffice Getting Started Guide 6.0</i> , 2018, https://documentation.libreoffice.org/en/english-documentation/getting-started-guide/ The Document Foundation, <i>Base Handbook - Managing your Data</i> , 2013, https://documentation.libreoffice.org/en/english-documentation/base/ Zoltan Geler, Karlo Bala, <i>Besplatni softverski alati - prezentacije, skripte, video tutorijali</i> , http://informatika.ff.uns.ac.rs

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Образовне реформе у Европи
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета Упознати студенте са значајним реформским правцима у образовању у Европи и свету. Указати студентима на могућности развоја и унапређење квалитета образовања у Србији уз поштовање међународних принципа и начела. Проучавање програма Европске уније и активности међународних организација које играју кључну улогу у међународном образовању. Упознати студенте са основним постулатима међународног образовања и омогућити им критичку анализу и опсервацију савремених тенденција у Европском образовном простору. Омогућити студентима разумевање компаративних анализа образовних система и политика у свету и код нас.
Исход предмета Након успешно савладаног предмета, студент: Дефинише основне међународне документе и организације које се баве унапређењем образовања у Европи и свету. Објашњава утицај друштвеног контекста на образовни систем. Критички анализира и упоређује различите образовне системе и реформске правце. Уме да процени активности и улогу кључних међународних организација у обезбеђењу квалитета образовања. Уме да се изрази јасним и добро структурираним текстом, аргументујући своје ставове. Учествују у раду тима и разуме и уважава друго мишљење.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Европске димензије и реформе у образовању. Програми и улога кључних међународних организација у промовисању међународног образовања: UNESCO, OECD и др. Компетитивност и међународни системи образовања. Кључни појмови и истраживачко подручје у међународном образовању. Интернационализација образовања као савремена образовна појава. Образовне стратегије, развојне политике образовања и наставни кадар. Образовање усмерено на компетенције и вештине за 21. век. Образовање у Србији и процеси интернационализације образовања. <i>Практична настава</i> Евалуација и компаративна анализа међународних образовних система, стратегија и докумената. Упознавање са програмима Европске уније који подстичу међународно образовање: (BASILEUS, JoinEU-SEE, Socrates, Comenius, Erasmus Mundus, Leonardo da Vinci). Израда семинарских радова и есеја, усмене презентације, самостални истраживачки рад.
Литература: 1. <i>Kvalitetno obrazovanje za sve - izazovi reforme obrazovanja u Srbiji</i> (2004): Beograd: Ministarstvo prosvete i sporta Republike Srbije, str. 155-167. 2. Miočić, I., Ledić, J. i Turk, M. (2016). <i>Europska dimenzija u obrazovanju: pristupi i izazovi</i>. Rijeka: Filozofski fakultet u Rijeci. str. 13-37. 3. Gajić, O. (2011). <i>Građansko obrazovanje za demokratiju</i>. Novi Sad: Filozofski fakultet. str. 19-61. 4. Gajić, O., Budić, S. & Lungulov, B. (2009): »Unity in Diversity« as a European Dimension of Higher Education, in: <i>European Dimensions of Changes in the Educational System in Serbia. Research and Development</i>“, Vol. 5, Novi Sad: Faculty of Philosophy, p.p. 133-146. 5. Gajić, O. (2007). Toward the European educational space – experiences of teacher education in Serbia, in: <i>Humanities</i>. Miskolc: University of Miskolc. Innovation and technology Transfer Centre, p.p. 69-73. 6. Gajić, O. (2009). Izazovi profesionalnog obrazovanja nastavnika u evropskoj različitosti, Međunarodna konferencija „Unapređenje obrazovanja učitelja i nastavnika – od selekcije do prakse“/<i>Promoting teacher education from intake system to teaching practise</i>, Zbornik radova sa međunarodne konferencije održane 19-21. maja 2009. (gl. ured. Matti Meri), Jagodina: Pedagoški fakultet, Univerzitet u Kragujevcu, knj.8/1, Tom I, str. 69-76.

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Доживотно образовање
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета Разумевање значаја доживотног образовања за појединца и савремено друштво. Развијање способности критичке анализе стратегија и пракси доживотног образовања на националном и међународном плану.
Исход предмета Након завршеног курса студент ће бити способан да: разуме темељне појмове и начела концепта доживотног образовања, критички анализира различите стратегије доживотног образовања и могућности њихове практичне примене, активно и одговорно учествују у креирању и реализацији програма доживотног образовања.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Ново промишљање друштвеног развоја. Одрживост као узор друштвеног развоја. Конструкт друштва знања. Доживотно образовање као “кључ за 21. век”. Стратегије доживотног образовања. Компоненте доживотног образовања. Меморандум о доживотном образовању (Лисабон, 2000). Одговорност појединца у процесу доживотног образовања (појединац-група-заједница). Струковно образовање и усавршавање (од квалификације до компетенције). Формално, неформално и информално образовање. Концепт организације која учи. Професионални развој наставника као облик доживотног образовања. Европски акциони програми који подржавају доживотно образовање. <i>Практична настава</i> Скице за дискусију у писаној форми за сваку тему. Презентација семинарског рада на предложеној или слободно изабрану тему релевантну за програмске садржаје.
Литература Andevski, M. i Knežević-Florić, O. (2002). <i>Obrazovanje i održivi razvoj</i> . Novi Sad: Savez pedagoških društava Vojvodine. Commission of the European Communities. (2000). <i>Commission staff working paper. A memorandum on lifelong learning</i> . Brussels, Belgium: European Commission. Radulović, L. (2011). <i>Obrazovanje nastavnika za refleksivnu praksu</i> . Beograd: Filozofski fakultet.

Студијски програм/студијски програми: ОАС сви програми
Врста и ниво студија: Основне академске студије
Назив предмета: Основе научног новинарства
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Упознавање са општим карактеристикама и врстама новинарства; упознавање са основним појмовима специјалног типа новинарства – научног новинарства
Исход предмета Овладаност основним знањима о професији, као и о специфичностима типа научног новинарства.
Садржај предмета Теоријска настава 1. Опште карактеристике новинарства као професије; 2. Наука и друштво; 3. Кратка историја научног новинарства; 4. Како постати научни новинар 5; Пут до научне приче; 6. Писање о науци (за штампане, електронске и нове медије) 7. Научно новинарство у дигитално доба; 8. Студије случаја; 9. Каријера у научном новинарству. 10. Анализа семинарских радова са дискусијом.
Литература Англер, В. Мартин (2020). <i>Увод у научно новинарство</i> . Београд: Центар за промоцију науке. (изабрана поглавља) Валић Недељковић, Дубравка и Пралица, Дејан (2019). <i>О новинарству и новинарима – друго прерађено и допуњено издање</i> . Нови Сад: Филозофски факултет. (изабрана поглавља) Ласло, Пјер (2015). <i>Научна комуникација – практични водич</i> . Београд: Центар за промоцију науке. (изабрана поглавља) Пралица, Дејан и Баровић, Владимир (2012). Новинарство (не)затворена професија. У: <i>Криза и перспектива знања и науке – зборник радова са међународног научног скупа 'Наука и савремени универзитет 1'</i> . Ниш: Филозофски факултет. Стр. 391-400.

Студијски програм/студијски програми: ОАС сви програми
Врста и ниво студија: Основне академске студије
Назив предмета: Класици светске књижевности 1
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета Предмет уводи студенте у основне теме хуманистике, са циљем да их упути у темељне праксе академских студија књижевности и у основне појмове историје идеја унутар западног цивилизацијског круга. Током курса отварају се битне теме библијске књижевности (грех и праштање), антике (епска парадигма, трагедија као сукоб закона и обичајности) и раног модерног доба. Студенти се такође упознају са токовима самообликовања модерног човека у раздобљу ренесансе (универзални човек, људско достојанство, хуманизам, индивидуализам, учено незнање, хумор и медицинска теорија хумора). Коначно, кроз лик Кандида ће бити отворена расправа о пројекту просвећивања, док ће лик Фауста послужити као основ за дискусију о модерном херојству знања и о напетости између појединца и заједнице.
Исход предмета Способност примене знања везаних за формирање канона европске књижевности, као и за развој модерне субјективности и препознавање њених елемената у потоњим раздобљима. Усвајање темељних начела тумачења књижевних текстова; способност препознавања књижевних митова и њиховог деловања; оспособљеност за самостално тумачење и вредновање књижевног текста, као и за продубљено посматрање различитих феномена из шире области хуманистичких наука.
Садржај предмета Уводна дискусија: класици и књижевни канон. <i>Еп о Гилгамешу</i> (теме, структура, утицај на западни канон). <i>Књига о Јову</i> и стари пут грешника у светској књижевности. Библија као велики код западне књижевности. Борхесова идеја о четири типа приче (потрага, освајање града, повратак ратника, и смрт бога). Одисеј као претеча типичног књижевног јунака, појединца који је израз читаве једне цивилизације. Аристотелова <i>Поетика</i> као темељ западне књижевности. Антиголина као парадигма трагичне јунакиње. Анализа Сократових идеја везаних за однос знања и незнања и њихово повезивање са хришћанском традицијом мудре лудости. Дантеов силазак у подземни свет и хришћанска уметност. Дубине људске душе: Петраркино писмо о успону на планину Венту. Анализа Еразмове <i>Похвале лудости</i> као архетипског текста „лудачке књижевности“. Дон Кихот као компендиј ренесансног хумора. Модерни роман, модерна субјективност и проблем приповедача. Монтењев идеал самообликовања човека. Љубав и патња: <i>Ромео и Јулија</i> и идеја о љубави у рано модерно доба. Хамлет као израз сложених интелектуалних и моралних токова модерности. Волтеров <i>Кандид</i> и просветитељска парадигма. Фаустов пут од средњовековног мита до модерног индивидуализма.
Литература <i>Примарна:</i> <i>Еп о Гилгамешу</i> (избор). <i>Књига о Јову</i>. Хомер, <i>Одисеја</i> (избор, прев. Милош Ђурић). Софокле, <i>Антигона</i>. Платон, <i>Одбрана Сократова</i>, прев. М. Ђурић, Београд, 1982; Данте, <i>Пакао</i> (више превода, М. Комбол, К. Мићевић); Еразмо, <i>Похвала лудости</i>, прев. Д. Невенић Грабовац, Београд, 2000; Монтењ: <i>Огледи</i>, превод М. Ђорђевић, Београд, 1999 (избор); Сервантес: <i>Дон Кихот I</i>, превод Ђ. Поповића, Д. Вртунског или А. Манчић; В. Шекспир, <i>Ромео и Јулија</i>, прев. Ж. Симић, С. Пандуровић, Београд, 2012 (или неко друго издање); <i>Хамлет</i>, прев. Живојин Симић, Сима Пандуровић (више издања); Волтер, <i>Кандид</i>, прев. Милан Предић (више издања); Гете, <i>Фауст</i>, прев. Бранимир Живојиновић (више издања). <i>Секундарна:</i> Милош Ђурић, <i>Историја хеленске књижевности</i> (више издања); Рене Жирар, <i>Стари пут грешника</i>, Нови Сад, 1989; Франческо де Санктис, "Данте Алигијери", <i>Критички есеји</i>,

Београд, 1960, стр. 33-118; Леон Алкен, *Еразмо међу нама*, Н. Сад, 1994; Ерих Ауербах, *Мимесис*, Београд, 1978 (погл. XII о о Монтењу, XIV о Сервантесу); Љиљана Павловић-Самуровић, *Књига о Сервантесу*, Београд, 2002; В. Гвозден, «Љубав и патња», поговор у В. Шекспир, *Ромео и Јулија*, Београд, 2012; Веселин Костић, *Стваралаштво Виљема Шекспира I и II*, Београд, 1994. Denis de Rougement, *Ljubav i Zapad*, Matica hrvatska, 1974; Е. Ауербах, "Прекинута вечера", *Мимезис*, Београд, 1978, стр. 396-408. Томас Ман, "О Гетеовом *Фаусту*", *Ствараоци и дела*, Нови Сад, 1952, стр. 152-198.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Увод у тумачење производа културне индустрије
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Полазници курса треба да се упознају са појмовима културе, културне индустрије и масовне културе, као и са теоријским претпоставкама и перспективама помоћу којих је могуће интерпретирати производе културне индустрије.
Исход предмета Полазници курса ће бити оспособљени да практично примене теоријске поставке у тумачењу производа културне индустрије, као и да идентификују идеолошке наносе у овим производима.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појам културе. Појам културне индустрије и индустрије забаве. Различити углови концептуализације производа културне индустрије. Франкфуртске школа. Британска школа студија културе. Слика света и културна индустрија. <i>Практична настава</i> Анализа производа индустрије културе у различитим земљама и цивилизацијама, идентификовање кључних идеолошких тачака у поменутим производима, разоткривање начина на који производи културне индустрије (филмови, серије, романи, видео игре) утичу на обликовање слике света њихових потрошача.
Литература 1. Стивен Гринблат, „Култура“, Златна греда, новембар, 2004, стр. 40. 2. Џонатан Калер, „Књижевна теорија”. <i>Летопис Матице српске</i>, 475/3, стр. 2005, 333-355 3. Макс Хоркхајмер, Теодор Адорно, <i>Дијалектика Просветитељства</i>, Веселин Маслеша, Сарајево, 1989, стр. 126-173 4. <i>Студије културе: зборник</i>. приредила Ј. Ђорђевић, Службени гласник, Београд, 2009. (избор) 5. Слободан Владушић, Књижевност и коментари, Службени гласник, Београд, 2017, стр. 297-316.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Мотивација за учење
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Упознавање студената са: - теоријским моделима и методологијом истраживања мотивације у школском контексту; - мотивационим детерминантама школског постигнућа и тешкоћа у учењу; - специфичним врстама мотивације за учење природних и друштвених области; - релацијама мотивације за учење, селф-концепта, самоефикасности и саморегулисаног учења; - контекстуалним и диспозиционим чиниоцима мотивације за учење; - релацијама мотивације и емоција у школском контексту; - имплицитним уверењима, ефикасношћу и мотивацијом за рад наставника у школи.
Исход предмета Од студента се очекује да на крају курса буде способан да: - Препозна мотивационе чиниоце који обликују учење; - Планира и примењује поступке за подстицање мотивације за учење; - Осмисли и реализује различите дугогочне програме за подстицање мотивације у раду са ученицима; - Примењује стечена знања кроз различите приступе у раду са родитељима и наставницима.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> - Одређење опште и специфичне мотивације за учење; мотивациони чиниоци успешног учења; - Селф-теорије мотивације за учење: теорија самоефикасности, теорија самовредновања и теорија самодетерминације; - Мотивација за учење из перспективе атрибуција, очекивања и вредности, имплицитних уверења и циљних оријентација ученика; - Саморегулисано учење – мотивационе компоненте; - Диспозициони чиниоци мотивације за учење: пол, интелектуалне способности и особине личности ученика; - Контекстуални чиниоци мотивације за учење: улога и карактеристике родитеља, наставника и вршњачке групе; - Интеракција емоција и мотивације у школском контексту; - Мотивација наставника за подучавање и усавршавање. <i>Практична настава</i> - Практична примена теорија мотивације у циљу поспешивања учења кроз студије случаја; - Израда и презентација семинарског рада – осмишљавање и реализација програма за подстицање мотивације за учење.
Литература 1. Wentzel, K. R., & Miele, D. B. (2016). <i>Handbook of Motivation at School</i>. New York & London: Routledge, Taylor & Francis Group. 2. Reeve, J. (2014). <i>Razumijevanje motivacije i emocija</i>. Beograd: Sinapsa edicije. 3. Elliot A. J., & Dweck C. S. (2007). <i>Handbook of Competence and Motivation</i>. New York & London: The Guilford Press.

Назив предмета: Основе академског писања (на мађарском језику)
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета Упознавање студената са поступцима који се примењују у истраживању, академском читању и писању.
Исход предмета Студенти су упознати са традиционалним и новим моделима научне комуникације, са врстама академских радова и са стандардима коректног цитирања.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Општи услови за добру писменост. Врсте академско-научних текстова. Избор теме академског рада. Стручна литература. Цитирање, плагијат, библиографија. Критичко читање и прављење бележака. Композиција текста, кохеренција реченица и параграфа, граматичка коректност. Правила квалитетног писања. Апстракт и кључне речи. Есеј. Рецензија. Семинарски рад. Научни рад. Креативно писање. Писање и његова презентација.
Литература Umberto Eco. 2003. Hogyan írjunk szakdolgozatot? Budapest: Kairosz. Richard Aczel, 2000. Hogyan írjunk esszét? Budapest: Osiris. Majoros Pál. 1997. Kutatásmódszertan, avagy hogyan írjunk könnyen, gyorsan jó diplomamunkát? Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó. Gyurgyák János. 1997. Szerkesztők és szerzők kézikönyve. Budapest: Osiris. Fercsik Erzsébet. 2003. Dolgozatírás felsőfokon. Budapest: Krónika Nova, 2003. Kuziak, Michail-Rzepczynski, Slavomir. 2004. Tanuljunk meg írni! Budapest: Magyar Könyvklub. Bertáné Németh Ágnes. 2002. Az irodalomkutatástól a hivatkozásig. Hallgatói segédlet. Pécs: PTE Könyvtára.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Усмено и писмено изражавање у академском окружењу
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ:3
Услов:
Циљ предмета Упознавање студената са вештинама потребним за академске студије, и језиком и стилем усмене и писмене академске комуникације и изражавања.
Исход предмета Студенти ће бити оспособљени да ефикасно прате усмена излагања академског типа, да учествују у групним дискусијама на задате теме, као и да самостално организују и представе сопствено излагање. Такође, биће упознати са појмом академске етике, и начинима навођења извора, те оспособљени за писање академских текстова различитих врста.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Врсте академског говора. Академски монолог и интерактивност. Стратегије за ефикасно слушање академског излагања. Препознавање језика који сигнализира важне информације у оквиру излагања, и стратегије њиховог бележења. Стратегије академског вођења разговора. Начини показивања интересовања за предмет дискусије и прикључивање. Аргументовање сопственог мишљења. Вођење групне дискусије. Прављење веза између сопствених и туђих идеја. Развијање групних дискусија на задате теме. Врсте академских писаних форми. Стратегије презентовања садржаја у писменој и усменој форми. Одабир адекватне теме и организовање садржаја. Структура усмених и писмених форми излагања садржаја. Академски стил изражавања. Уважавање публике. Елементи уверљивости. Усмено и писмено изражавање и технологија. Анализа одабраних узорака усменог излагања и писаних форми. Фокусирано сумирање циљног садржаја.
Литература Банђур, В. (2007). <i>Академско писање</i> . Ужице: Учитељски факултет. Боеглин, М. (2015). <i>Академско писање корак по корак</i> . Нови Сад: Академска књига. Карнеги, Д. (2006). <i>Како брзо и лако савладати говорничку вештину</i> . Београд: Народна књига. Милатовић, В. (2007). <i>Усмено и писмено изражавање</i> . Београд: Рачунарски факултет: СЕТ. Сарџент, Е. и Ферон, Т. (2016). <i>Вештина разговора</i> . Београд: Sezam Book. Суботић, Г. (ур.) (2017). <i>Говори који су променили свет</i> . Београд: Evro Book. Трејси, Б. (2016). <i>Моћ говора</i> . Београд: Финеса. Шипка, М. (2011). <i>Култура говора</i> . Нови Сад: Прометеј. Шуваковић, У. (2010). <i>Академско писање у друштвеним наукама</i> . Београд: Досије.

Студијски програм: ОАС сви студијски програми
Назив предмета: Српски језик: Основи језичке културе и писмености
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: предмет није предвиђен за модуле на ЖК – Српски језик и књижевност и Српски као нематерњи и страни језик и књижевност
Циљ предмета: Проширивање знања о језичком стандарду и систематизација чињеница и побољшавање способности за креирање писаних и усмених текстова, диференцираних према тематици, намени, жанру, медију.
Исход предмета Студент је способан да валидно конципира разнородне функционалностилске исказе – ортоепски и ортографски узуси; да уочи и превазиђе најчешћих огрешења о норму на граматичком, лексичком и стилском нивоу; да ваљано структурира текст.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> 1. Стандардни језик – појам; норма; нормативни приручници. 2. Ортоепска и ортографска норма – правила дистрибуције акцената; правопис – фонолошки и морфофонолошки. 2.1. Систематизација правописних правила – проблеми и недоумице (велико слово; гласовне промене у правопису; интерпункција; скраћенице; акроними; састављено и растављено писање; транскрипција). 3. Морфолошко-синтаксичка норма – неправилности у области падежне проблематике, конгруенције, рекције и употребе глаголских облика; ред речи – положај енклитика. 4. Лексичка норма – семантичко-прагматичке неправилности (неодговарајућа лексика; плеоназми; таутологије; гомилање синонима и блискозначница; англицизми). 5. Текстурална норма. 5.1. Преглед типова и врсте текстова – информативни, нормативни, аргументативни, инструктивни, наративни. 5.2. Врста текста и избор лексичких и граматичких средстава. 6. Стилска (жанровска) норма. 6.1. Језички варијетети према медијуму остварења (говор – писање). 6.2. Статус говореног и писаног језика. 6.3. Одлике типичног говореног / усменог и писаног језика. 6.3.1. Разговорни језик и разговорни стил; књижевни језик / говор / стил. 7. Језик науке / научни стил. 8. Административни стил. 8.1. Бирокупатизација језика. 9. Језик медија. 10. Прагматичка (контекстуална) норма. 10.1. Ословљавање и обраћање у писаном и усменом исказу. 10.2. Намеравао и протумачено значење. <i>Практична настава:</i> Рад на тексту – кориговање грешака на свим нивоима; стилске вежбе – писање валидних текстова с обзиром на граматичко устојствоо и лексички регистар појединих стилова. Коришћење речника за различите намене и свих језичких приручника.
Литература: Ивић, Павле и др (2004). <i>Српски језички приручник</i> . Београд: Београдска књига, 93–203. Клајн, Иван. (2007). <i>Речник језичких недоумица</i> . Нови Сад: Прометеј. Klikovac, Duška. (2008). <i>Jezik i moć</i> . Beograd: Biblioteka XX vek. 147–207. Mrazović, Pavica. <i>Gramatika srpskog jezika za strance</i> . (2009). Sremski Karlovci – Novi Sad: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića. 668–749. Пешикан, Митар, Јован Јерковић, Мато Пижурца. (2017). <i>Правопис српскога језика</i> . Нови Сад: Матица српска. Prčić, Tvrtko. (2011). <i>Engleski u srpskom</i> . Novi Sad: Zmaj. 24–51. Radovanović, Milorad. (2003). <i>Sociolingvistika</i> . Sremski Karlovci – Novi Sad: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića. 186–197. Радовановић, Милорад и др. (1996). <i>Српски језик на крају века</i> . Београд: Институт за српски језик САНУ – Службени гласник. 143–159. <i>Речник српскога језика</i> (ур. Николић, М.) (2007). Нови Сад: Матица српска. Subotić, Ljiljana i dr. (2012). <i>Fonetika i fonologija: ortoepska i ortografska norma standardnog srpskog jezika</i> . Novi Sad: Filozofski fakultet [Digitalna biblioteka]. 96–105.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Језик и култура
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета: Усвајање теоријских знања о језику и његовом специфичном односу према култури.
Исход предмета Оспособљеност за примену стечених теоријских знања у наставној пракси или даљим истраживањима.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> 1. Језик: дефиниција и његове функције. 1.1. Порекло језика и његов развој (научне и наивне представе о пореклу језика). 1.2 Лингвистика као наука о језику. 2. Појам културе и цивилизације. 2.1. Преглед теорија о култури и цивилизацији: рационалистичке и метафизичко-ирационалистичке теорије културе. 2.2. Елементи културе: култура као систем симболичких облика (симбол, алегорија, знак и језик), магија, религија, мит. 2.3. Психоаналитичка теорија архетипова и митова К. Г. Јунга: симбол као искуство колективно несвесног; симболи – конкретизације архетипова. 3. Антропологија и културологија. 4. Распрострањеност језика и култура и њихова разноликост. 5. Настанак цивилизација и њихова обележја. 5.1. Древне цивилизације: Сумер, Вавилон, Египат, Лепенски Вир, Грчка. 5.2. Одлике културе Истока и Запада. 5.3. Хришћанска цивилизација. 6. Проблем односа између језика и културе: језик као компонента и оруђе културе. 6.1. Веза између појединачних култура и језика. 6.2. Заједнице језичких корисника. 6.3. Језик и културни идентитет. 6.4. Теоријска промишљања о односима између језика, културе и мишљења (В. Хумболт, Ф. Боас, Е. Сапир и Б. Ли Ворф) и рађање антрополошке лингвистике / етнолингвистике. 6.5. Теорија језичке релативности. 7. Одједи теорије језичке релативности у савременим истраживањима односа између језика и културе. 7.1. Лексикон као кључ за културну психологију (у теорији Ане Вјежбице). 7.2. Етнолингвистичка школа Никите Толстоја. 7.3. Основне поставке лингвокултурологије: интерсемиотичка транспозиција; предмет лингвокултуролошких истраживања – безеквивалентна лексика, лексичке и концептуалне празнине, јединице које чувају трагове обичаја, обреда, веровања; јединице у које су уграђени стереотипи, архетипови, симболи и сл. 7.4. Фразеолошки и паремиолошки фонд као садржалац културних информација. 7.5. Пример 1: примена методе бинарних опозиција у фразеологији (бог–ђаво, леп–ружан, добар–зао, истина–лаж). 7.6. Пример 2: слика природе вербализована језичким јединицама окупљеним око лексема <i>камен, земља, дрво, змија</i>. <i>Практична настава</i> Литература 1. Бернард Комри, Стивен Метјуз и Марија Полински, <i>Атлас језика</i>, Вараждин: Станек д.о.о., 2003. 2. Милорад Радовановић, <i>Социолингвистика</i>, Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 2003. 3. Ранко Бугарски, <i>Језик и култура</i>, Београд: Библиотека XX век, 2005. 4. Едвард Сапир, <i>Језик</i>, Нови Сад: Дневник, 1992. 5. Бенцамин Ли Ворф, <i>Језик, мисао, стварност</i>, Београд: Београдски издавачко-графички завод, 1979. 6. Никита Толстој, <i>Језик словенске културе</i>, Ниш: Просвета, 1995. 7. Цери Мур, <i>Увод у антропологију: теорије и теоретичари културе</i>, Загреб: Наклада Јасенски и Турк, 2002. 8. Сретен Петровић, <i>Културологија</i>, Београд: Чигоја штампа, 2005.

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Румунска култура
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета: Стицање знања о румунској култури и најзначајније везе са другим наукама и уметностима.
Исход предмета: Студенти знају градиво из румунске културе.
Садржај предмета: Појам културе. Културне вредности. Културни идентитет. Прве културе на румунском тлу; Историја Румуније—главна дешавања; Први народи на територији тадашње Румуније; Формирање румунског народа; Формирање првих румунских држава: Трансилваније, Мунтеније и Молдавије; Настанак румунског језика; Румунско писмо; Први текстови на румунском језику писани ћирилицом; Историја румунског књижевног језика; Историја румунске књижевности—опште карактеристике и најпознатији писци и дела Савремена култура у Румунији; Историја румунског позоришта; Развој румунске кинематографије и утицај европског и америчког филма на румунску кинематографију; Филмска, забавна и народна музика. Знамените личности румунске културе и најпознатији румунски уметници; Румунски филозофи; Правци и тенденције у савременој култури, поезији и прози; Фолклор и румунска уметност: обичаји, народне игре и народна ношња. Румунска керамика. Румунска архитектура; Румунска духовност. Румунска митологија. Традиционална румунска кухиња. Румунска славља и румунске традиције. Најпознатије румунске културне личности у иностранству. Мултикултуралност, интеркултуралност и транскултуралност; Природне лепоте Румуније.
Литература: Avram, Mioara; Marius Sala (2001). <i>Faceți cunoștință cu limba română</i> . Cluj: Echinox. Dramba, Ovidiu (2004). <i>Literatură, cultură, civilizație</i> . București: Saeculum. Lovinescu, Eugen (1972). <i>Istoria civilizației române moderne</i> . București: Editura Științifică. Mehedinți, Simion (2007). <i>Civilizație și cultură</i> . București: Trei. Noica, Constantin (1993). <i>Modelul cultural european</i> . București: Humanitas. Zamfirescu, Dan (1969). <i>România – pământ de civilizație și sinteză</i> . București: Editura pentru Literatură

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Увод у дигиталну хуманистику
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема
Циљ предмета Упознавање студената са концептима и могућностима које дигитална хуманистика пружа у различитим контекстима.
Исход предмета Студент је способан да примењује савремене рачунарске и информационе технологије у различитим контекстима; да овлада вештинама које му омогућавају широк приступ дигиталним подацима, садржајима и информацијама; да примени стечена знања у пракси.
Садржај предмета Дигитална хуманистика – појам, технике истраживања, развој, методологија. Аналогно и дигитално. Онтологија и епистемологија. Од хуманистике до дигиталне хуманистике. Кибернетски дискурс. Кибернетика и уметност. Оквир дигиталних компетенција. Дигитално доба. Процес дигитализације. Сајбер простор. (Де)колонизација знања и технологија. Курирање. Киборг. Природни језици. Дигитални алати, ресурси и средства. Дигитални код и софтвер. Платформе и њихова примена. Иновативни пројектни модели. Мултимедијалност. Базе података. Трансформација неструктурираног текста у структурирани. Нове матрице података. Хипертекстуално уређивање. Конструкција базе текстова. Кориснички интерфејс. Дигитални медији и садржаји. Метамедији. Дигитални текст. Дигитална култура. Визуализација културе. Дигитална уметност. Дигитална културна баштина. Дигитална хуманистика и знање. Дигиталне технологије истраживања и проучавања историје. Одрживост пројеката дигиталне хуманистике. Дигитална хуманистика 2.0. Дигитална етика. Дигитална хуманистика у Србији и свету.
Литература Andevski M., Arsenijević, J. i M. Vidaković (2013). Tipovi znanja na Web 2.0. U: D. Golubović (ur.), <i>Tehnologija, informatika i obrazovanje: stanje i problemi, ciljevi i mogućnosti, promjene i perspektiva: međunarodni simpozijum</i>. Banja Luka: Filozofski fakultet, 229–236. Bogićević, M. Ristić, M., Radovanović, I. (2013). <i>Internet u obrazovanju. Pedagoški aspekti primene interneta u nastavi</i>. Beograd: Učiteljski fakultet, Univerzitet u Beogradu. Popović, D. (2015) Digitalization of books and its impact on educational praxis at University level. In: I. Roceanu (ed.), <i>Rethinking education by leveraging the eLearning pillar of the Digital Agenda for Europe</i>, Vol. 2. Bucharest: “Carol I” National Defence University, 484–488. Popović, D. (2016). New Culture of Learning and New Learning of Cultures: Rethinking Methodology and Potential of e-Learning, In: I. Roceanu (ed.), <i>eLearning Vision 2020!</i> Vol. 2. Bucharest: “Carol I” National Defence University, 426–431. Pralica, D. (2015). Digital Media Technologies and the Perspectives of Virtual Education – Opinions of Students and Professors at the Department of Media Studies, Faculty of Philosophy, University of Novi Sad. In: I. Roceanu (ed.), <i>eLearning and Software for Education</i>. Vol. 3. Bucharest: “Carol I” National Defence University Publishing House, 137–141. Ћ, R., Petković, V., & Ivanić, I. (2018). Comparative Analysis of the Use of New Technologies and NTC Learning Method: A Case Study. In: I. Roceanu (ed.), <i>eLearning challenges and new horizons, The 14th International Scientific Conference “eLearning and Software for Education”</i> Bucharest: “Carol I” National Defence University Publishing House, 203-211. y, L. (2012). <i>Teaching and learning in the digital age</i>. London; New York: Routledge. E., Kukić, D. (2016). Upravljanje projektima digitalne humanistike. <i>Media and communication: international scientific journal of media, communication, journalism and public relations</i>. Bijelo Polje: Akademija društvenih nauka, 127-144 f, R. (2013). <i>Dialogic: education for the Internet age</i>. London; New York: Routledge.

Студијски програм : ЖК, Соц, Фил, Ист
Назив предмета: Развојна психологија
Статус предмета: обавезан (изборни на једном модулу ЖК)
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета Упознавање студената са предметом и развојем развојне психологије, специфичностима различитих развојних раздобља, факторима развоја, теоријским приступима и основним информацијама о развојним променама у области физичког и моторног, социоемоционалног, когнитивног и моралног развоја.
Исход предмета Способност студената да прилагоде педагошка очекивања развојним одликама ученика и користе узрасно адекватан приступ наставној интеракцији са особама различитог узраста.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Предмет и развој развојне психологије, историјско разумевање детињства, основни теоријски приступи у развојној психологији, фактори развоја, периодизација развоја, развој опажања, моторни, когнитивни, емоционални, социјални, морални, интелектуални, говорни развој. Психологија целоживотног циклуса. <i>Практична настава</i> Обрада проблема који се тичу прилагођавања педагошког рада развојним одликама деце и вежбање узрасно адекватног приступа у наставној и другим врстама интеракције са децом.
Литература Јерковић, И., Зотовић, М. (2017). Развојна психологија (друго измењено и допуњено издање). Београд: Центар за примењену психологију Друштва психолога Србије

Студијски програм : ОАС ЖКК, ФИЛ, СОЦ, ИСТ
Назив предмета: Интерактивна педагогија
Статус предмета: обавезни/изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета Стицање увида у савремена педагошка сазнања о васпитно-образовном процесу на макро и микро нивоу (теоријске и практичне компоненте); Усвајање знања о темељним педагошким појмовима и начелима педагошког рада; Развијање педагошких и комуникацијских компетенција неопходних за васпитно-образовно деловање; Оспособљавање за креирање демократских односа у образовно-васпитној институцији; Оспособљавање студената за процес доживотног образовања и партиципацију у обезбеђивању квалитета педагошког рада у целини.
Исход предмета По завршетку овог курса студенти би требало да умеју да: – Дефинишу и објасне темељне педагошке појмове и начела педагошког рада; – Изаберу прикладне наставне стратегије, методе и поступке на темељу познавања педагошких феномена и фактора који подржавају процес учења; – Примене и критички процене нове наставне стратегије, методе и поступке; – Демонстрирају рефлексивни увид у властите педагошке ставове.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Основна питања и проблеми педагогије (основни педагошки појмови; основна питања развоја личности; аспекти педагошког рада, циљеви васпитно-образовног рада); Нова сазнања и перспективе у педагошкој теорији и пракси; Међуљудски однос као основа педагошког рада; Интеракција и комуникација у образовно-васпитној институцији; Педагошке компетенције наставника; Педагошки рад одељенског старешене; Сарадња са родитељима и другим учесницима и партнерима педагошког процеса; Образовање усмерено ка ученику и промене у образовној установи; Социоемоционална клима у одељењу; Поучавање и учење као интерактивно-комуникацијски процес; Појам и значај интерактивног учења; Интерактивне методе педагошког рада и њихова примена; Идеални наставни блок; Студије о ефектима кооперативне наставе: успешност у реализацији когнитивних, социјалних и афективних циљева. <i>Практична настава: вежбе</i> У изради семинара активно учествују студенти уз менторско вођење наставника. Стратегија и поступци практичног рада односе се на проблемско излагање студената, учење откривањем, расправу на унапред најављену тему и сучељавање мишљења. Израда семинарског рада на предложеној или слободно изабрану тему везану за програмске садржаје. Презентација семинарског рада/пројекта.
Литература – Goleman, D. (2001). <i>Emocionalna inteligencija</i>. Beograd: Čigoja štampa; – Knežević-Florić, O. (prir.) (2006). <i>Interaktivna pedagogija</i>. Novi Sad: Savez pedagoških društava Vojvodine; – Milutinović, J. (2011). <i>Alternative u teoriji i praksi savremenog obrazovanja: put ka kvalitetnom obrazovanju</i>. Novi Sad: Savez pedagoških društava Vojvodine; Vršac: Visoka škola strukovnih studija za obrazovanje vaspitača „Mihailo Palov”; – Roeders, P. (2003). <i>Interaktivna nastava: dinamike efikasnog učenja i nastave</i>. Beograd: Institut za pedagogiju i andragogiju Filozofskog fakulteta.

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Напредна информатичка писменост 2
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Положен испит из неког од основних информатичких предмета (Информатика, Информатичка писменост 1, Информатичка писменост 2, Бесплатни софтверски алати 1, Бесплатни софтверски алати 2) или одговарајући ECDL сертификат
Циљ предмета Овладавање напредним могућностима израде презентација у програму Microsoft PowerPoint, односно напредним коришћењем програма Microsoft Access за рад са базама података.
Исход предмета Стечена знања ће омогућити студенту ефикасно коришћење напредних функција програма за израду презентација и рад са базама података уз повећање продуктивности. Курс обухвата садржаје неопходне за полагање напредних ECDL (European Computer Driving Licence) модула „Напредне презентације“ и „Напредне базе података“.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Напредне презентације (теме и рад са текстом, табеле, слике, графички објекти, графикони, анимације, мастер слајдови, препоручена правила и структура презентација, распоређивање елемената слајдова, дијаграми, видео и звучни записи, побољшање продуктивности, управљање презентацијама). 2. Напредне базе података (табеле, индекси, везе између табела, примарни и страни кључеви, референцијални интегритет, унос, претраживање и филтрирање података, напредни упити, напредни обрасци, напредни извештаји, макрои, увоз и извоз). <i>Практична настава</i> На вежбама се програми, обрађени у теоријском делу курса, илуструју практичним примерима, респективно.
Литература (до 10 референци) Patrice-Anne Rutledge, <i>Office 2016 Kao od šale</i> , CET, Beograd, 2016 Alempije Veljović, Miroљub Zahorјanski, <i>Uvod u baze podataka</i> , CET, Beograd, 2014 Zoltan Geler, Karlo Bala, <i>Napredna informatička pismenost 2 - prezentacije, skripte, video tutorijali</i> , http://informatika.ff.uns.ac.rs

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Бесплатни софтверски алати 2
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема
Циљ предмета Овладавање основама коришћења програма отвореног кода (LibreOffice, Scribus) који представљају бесплатне алтернативе водећих комерцијалних производа (Microsoft Office, Adobe InDesign) и који се поред оперативног система Windows могу користити и на оперативном систему Linux.
Исход предмета Студент треба да савлада основе обраде текста у програму LibreOffice Writer, да се упозна са основама рада у програму за стоно издаваштво (припрему штампе) Scribus, са елементима табеларних калкулација у програму LibreOffice Calc и са израдом презентација у програму LibreOffice Impress. Курс обухвата садржаје потребне за полагање ECDL (European Computer Driving Licence) модула „Обрада текста“, „Табеларне калкулације“ и „Презентације“.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Увод у обраду текста у програму LibreOffice Writer (радно окружење програма, рад са датотекама и документима, основе уређивања докумената, форматирање текста, форматирање пасуса, фусноте, заглавље и подножје, нумерисање страница, листе, слике, табеле, графикони, стилови, натписи, садржај, списак објеката, штампање). 2. Основе стоног издаваштва у програму Scribus (радно окружење програма, рад са страницама, оквири за текст, оквири за слике, цртање облика, мастер странице, штампање и извоз у PDF). 3. Елементи табеларних калкулација у програму LibreOffice Calc (радно окружење програма, радни листови, подаци и формуле, форматирање ћелија, основе рачунања, основне функције, процентуалне вредности, графикони, штампање). 4. Прављење презентација у програму LibreOffice Impress (радно окружење програма, теме и рад са текстом, табеле, слике, графикони, анимације, мастер слајдови, препоручена правила и структура презентација). <i>Практична настава</i> На вежбама се програми, обрађени у теоријском делу курса, илуструју практичним примерима, респективно.
Литература (до 10 референци) LibreOffice Documentation Team, <i>LibreOffice Getting Started Guide 6.0</i> , 2018, https://documentation.libreoffice.org/en/english-documentation/getting-started-guide/ LibreOffice Documentation Team, <i>Writer Guide 6.0</i> , 2018, https://documentation.libreoffice.org/en/english-documentation/writer/ The Document Foundation, <i>Calc Guide - Working with Spreadsheets</i> , 2013, https://documentation.libreoffice.org/en/english-documentation/calc/ LibreOffice Documentation Team, <i>Impress Guide - Working with Presentations</i> , 2014, https://documentation.libreoffice.org/en/english-documentation/impress/ Zoltan Geler, Karlo Bala, <i>Besplatni softverski alati - prezentacije, skripte, video tutorijali</i> , http://informatika.ff.uns.ac.rs

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Великани српског новинарства
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ:3
Услов: Нема
Циљ предмета Упознати студенте са највећим именима српског новинарства, и најважнијим историјским токовима у развоју новинарства на нашим просторима.
Исход предмета Стечен висок ниво знања о историјским личностима које су највише утицале на настанак и развој новинарства на овим просторима, а биле су важне и за укупан друштвени развој.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Димитрије Давидовић. 2. Милорад и Данило Медаковић. 3. Јаков Игњатовић и Светозар Милетић. 4. Светозар Марковић и Владимир Јовановић. 5. Јован Павловић. 6. Пера Тодоровић и Мита Ценић. 7. Михаило Полит Десанчић. 8. Димитрије Туцовић. 9. Браћа Рибникар. 10. Крста Цицварић и Моша Пијаде. 11. Велимир Бајкић. 12. Милош Црњански и Раде Драинац. 13. Предраг Милојевић и Милица Јаковљевић. 14. Владимир Дедијер. 15. Љубомир Вељковић и Слободан Глумац. <i>Практична настава</i> . Национални радници и просветитељи. 2. Штампари и новинари. 3. Новине у служби политике. 4. Идеолози као новинари. 5. Српска журналистика по угледу на светска журналистичка кретања. 6. Политички критичари. 7. Либерално и радикално у новинама. 8. Борци за социјалну правду. 9. Утемељивачи „Политике“. 10. Превртљивост и доследност. 11. Економски аналитичари. 12. Песници као новинари. 13. Дописници из светских престоница. 14. Комунисти отпадници. 15. Настанак првих њуз магазина и таблоида.
Литература (до 10 референци) 1. Боаров Д; Баровић В. (2011), Великани српске штампе.Београд: Службени гласник. 2. Баровић, В. (2013). Допринос Димитрија Давидовића у формирању модерног српског друштва. У: Живанчевић Секеруш, Ивана (ур.). <i>Зборника радова - Шести међународни интердисциплинарни симпозијум „Сусрет култура“</i> , Књига 2. (921-929). Нови Сад: Филозофски факултет у Новом Саду. 3. Баровић, В. (2012),Новинарски рад Бранислава Нушића као прилог структуралном проучавању развоја жанрова у историји српске журналистике.Нови Сад Филозофски факултет у Новом Саду У: Гудурић, С. (ур.). <i>Језици и културе у времену и простору</i>),541-546. 4. Баровић, В. (2012). Историја таблоида у српској журналистичкој и личност Крсте

Џицварића У: Валић Недељковић, Дубравка (ур.). *Дигиталне медијске технологије и друштвено-образовне промене 2.* (113-121). Нови Сад: Филозофски факултет у Новом Саду.

5. Вулић, Т. (2007). *Крагујевачка штампа у 19 веку: садржинско-жанровске одлике*. Крагујевац: Народна библиотека „Вук Караџић“.
6. Крестић, В. (1980). *Историја српске штампе у Угарској 1791-1914*. Нови Сад: Матица српска.
7. Попов, Д. (1983). *Српска штампа у Војводини 1918-1941*. Нови Сад: Матица српска.

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Српска књижевност, култура и историја приватног живота
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета: Стицање знања о основним елементима националне књижевности и културе и увида колико су категорије приватног живота, науке и уметности повезане у хронолошком току, од средњег века до модерног доба.
Исход предмета: Студенти умеју да усвоје и опишу општи појам културе и приватног живота и имају представе о току српске књижевности.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Простор српске културе. Развој књижевности. Приватни живот као важан сегмент појединца у развоју науке и литературе. Категорије приватног живота као део материјалне и духовне култура. Период паганства и раног хришћанства; средњег века; хуманизма, ренесансе и барока; култура 18. столећа; развој током 19. и 20. века; савремено доба <i>Практична настава:</i> Анализа теоријских текстова о појму културе и приватног живота. Интерпретација књижевних текстова. Обилазак музејских и галеријских поставки у граду, а које су у вези са предметом.
Литература 1. Владимир Ћоровић, <i>Историја Срба</i>, 2008. 2. <i>Историја приватног живота у Срба: од средњег века до савременог доба</i>, приредили М. Поповић, М. Тимотијевић, М. Ристовић, 2011. 3. <i>Приватни живот у српским земљама средњег века</i>, приредиле С. Марјановић-Душанић, Д. Поповић, 2004. 4. <i>Од феудалне европе до ренесансе</i>, Д. Бартелеми, Ф. Браунштајн и др, 2001. 5. <i>Приватни живот у српским земљама у освит модерног доба</i>, приредио А. Фотић, 2005.

Студијски програм/студијски програми: ОАС сви програми
Врста и ниво студија: Основне академске студије
Назив предмета: Класици светске књижевности 2
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета Предмет уводи студенте у основне теме хуманистике, са циљем да их упути у темељне праксе академских студија књижевности и у основне појмове историје идеја унутар западног цивилизацијског круга. Током курса отварају се битне теме модерне књижевности (од романтизма до данашњих дана), али се акценат у тумачењу стваља на то шта канонска дела значе нама данас у 21. столећу. Сходно томе, отварају се питања природе могућности интерпретације, верности тексту и контексту, инсистира се на трагању за занимљивим и иновативним приступима класичним делима, али се отвара и дискусија о кретањима у савременој светској књижевности, као и о последицама тих кретања на разумевање књижевне и културне прошлости.
Исход предмета Способност примене знања везаних за формирање канона европске књижевности, као и за развој модерне субјективности и препознавање њених елемената у потоњим раздобљима. Усвајање темељних начела тумачења књижевних текстова; способност препознавања књижевних митова и њиховог деловања; оспособљеност за самостално тумачење и вредновање књижевног текста, као и за продубљено посматрање различитих феномена из шире области хуманистичких наука. Студенти стичу и утврђују знања из области наратологије (типови приповедача, типови заплета), као и из области дискурса који оспоравају или проширују идеју класика (родне студије, постколонијална теорија).
Садржај предмета Уводна дискусија: модерни класици, књижевни канон и савремена светска књижевност. Читање романа <i>Чича Горио</i> кроз оптику Томе Пикетија (<i>Капитал у 21. веку</i>). Бодлер и Париз као престоница 19. столећа. Границе људског: <i>Франкенштајн</i>, човек или чудовиште? Читалачки избори: Толстој или Достојевски? Реализам. Натурализам. Психологија. Традиција. Епифанија. Роман тока свести. Роман и мит (Џејмс Џојс, Франц Кафка). Естетизам. Модернистички формализам. Просторна форма (Џ. Франк). Егзистенцијализам (Ками). Модернизам и/или авангарда. Утицај филозофије на роман и утицај романа на филозофију. <i>Мали принц</i> и природа фантазије. Борхесови лавиринти. Маркес, магијски реализам и проза "трећег света". Зебалдов <i>Аустерлиц</i>, култура сећања и Холокауст као слом хуманистичке парадигме. Утицај нових медија (радио, телеграф, филм). Светска књижевност данас. Књижевност и глобализација. Књижевност и превођење. Књижевност и тржиште. Постколонијална књижевност. Етнолитература. Висока и ниска књижевност. Феминизам и женска књижевност. Рецепција српске књижевности у иностранству (А. Тишма, Д. Киш, М. Павић).
Литература <i>Примарна:</i> Балзак, <i>Чича Горио</i>, прев. Душан Милачић (више издања). Мери Шели, <i>Франкенштајн</i>, прев. Славка Стевовић (више издања). Бодлер, <i>Цвеће зла</i> (избор, више издања). Достојевски, <i>Злочин и казна</i>, прев. М. Бабовић, Београд, 1964; Толстој, <i>Ана Карењина</i>, прев. З. Велимировић, Београд, 1979; Џејмс Џојс, <i>Портрет уметника у младости</i> прев. Петар Ћурчија, Београд, 1991. Кафка, <i>Преображај</i>, прев. Бранимир Живојиновић; Ками, <i>Странац</i>, прев. З. Хаџи-Видојковић, Београд, 1968. Егзипери, <i>Мали принц</i>, прев. М. Вукмировић, Београд, 2007. Борхес, <i>Изабране приче</i> (разна издања). Маркес, <i>Сто година самоће</i>, прев. Јасна Мимица-Поповић, Београд 1984. В. Г. Зебалд, <i>Аустерлиц</i>, прев. Споменка Крајчевић, Београд, 2009. <i>Секундарна:</i> <i>Француска књижевност II</i>, Београд, 1981, стр. 303-331; Карлхајнц Штирле, "Бодлерове <i>Париске слике</i> и традиција слике Париза", <i>Поезија</i>, 35, 2006, стр. 5-44, прев. Миодраг

Лома; Џ. Стејнер: *Толстој или Достојевски*, Нови Сад, 1989. Албер Ками, „Нада и апсурд у дјелу Франца Кафке“, *Мит и Сизифу*, прев. Н. Самилагић, Сарајево, 1978. Темат и Камију (прир. В. Гвозден), *Поља*, бр. 488, 2014 (пдф верзија: <https://polja.rs/category/2014/>); Џ. Батлер и др, *Феминистичка спорења*, Београд, 2007. Едвард Саид, *Оријентализам*, Београд, 2000. Жак Рансијер, *Политика књижености*, Нови Сад, 2008. Темат о Зебалду, прир. В. Гвозден, А. Бешић, *Поља*, бр. 469, 2011. Владимир Гвозден, *Књижевност, култура, утопија*, Н. Сад, 2011.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Предузетничке вештине
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Групна презентација пре полагања испита
Циљ предмета Циљ предмета је да, на интерактиван начин, прикаже основне концепте предузетништва и пружи заинтересованим студентима психолошка знања и основне вештине које би им олакшале пут ка покретању сопственог бизниса. □
Исход предмета Студенти ће након предмета бити у стању да: • разумеју концепт предузетништва, препознају важне карактеристике предузетничке оријентације и примене технике у сопственом психолошком оснаживању; • овладају техникама у генерисању и евалуирању пословних идеја • овладају вештинама развијања одрживог пословног модела и другим алатима потребним за покретање сопственог пословног подухвата • разумеју концепт финансирања предузетничких идеја и могуће изворе финансирања • демонстрирају познавање основних техника управљања и вођења започетих пословних подухвата, као и примене основних техника управљања људским ресурсима у "микро" бизнисима
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> • Шта је предузетништво? Дефиниција и одређење предузетништва и приказ главних облика предузетништва • Ко су предузетници? Приказ најважнијих особина потребних за покретање сопственог бизниса и како их развијамо (оне које можемо) Ко нису предузетници? Најчешћи митови о предузетницима • Раст и развој предузетничког бизниса • Примери успешних и мање успешних предузетничких прича и шта се из њих може научити <i>Практична настава</i> • Генерисање идеја и препознавање пословних прилика • Развијање одрживог пословног модела
Литература • белешке са предавања • Barringer, B.E. & Ireland, R. D. (2016). <i>Entrepreneurship: Successfully Launching New Ventures</i>. Harlow: Pearson. • Burns, P. (2010). <i>Entrepreneurship and Small Business: Start-up, Growth and Maturity (3rd edition)</i>. New York: Palgrave Macmillan.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Вештина комуникације
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема
Циљ предмета Упознавање студената са основним законитостима успешне комуникације, те са стратегијама за вођење комуникације као и за избегавање и отклањање неспоразума у комуникацији.
Исход предмета Студент је овладао основним законитостима успешне комуникације и зна да примени стратегије за вођење комуникације, као и за избегавање и отклањање неспоразума у комуникацији.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Основни појмови: дефиниција и елементи комуникације; интеракција, комуникација и перцепција; природа, врсте и стратегије комуникације; вербална и невербална комуникација; врсте невербалних знакова и проблеми њиховога разумевања. Основна правила у комуникацији: једноставност, краткоћа, кредибилност, доследност, звук и ритам речи, реч и слика. Социокултурни услови комуникације и њена зависност од типа комуникационог канала. Комуникација путем креирања имица. Комуникација валером и бојом. Законитости комуникације у групи. Мотивациона и емоционална писменост. Мотивациони механизми: хомеостатички и нехомеостатички. Реакције на унутрашње и спољашње мотиве. Конфликти у комуникацији и реакција на њих. Појам конверзације и елементи њене анализе. Језичко-стилска средства за истицање комуникативне намере и постизање комуникативног циља. Обрасци успешне комуникације у различитим комуникативним ситуацијама: успостављање и прекид контакта са саговорником; стратегије вођења и одржавања комуникације, с посебним освртом на идентитет саговорника и специфичне комуникативне услове; облици исказивања уважавања саговорника и његовога мишљења; подстицање саговорника на одржавање комуникације; изражавање толеранције и избегавање вербалног насиља.
Литература Стевић, С. (1997). <i>Анализа конверзације</i> . Београд: Филолошки факултет. * Borg, Dž. (2016). <i>Govor tela</i> . Beograd: Sezam Book. Bugarski, R. (1996). <i>Jezik u društvu</i> . Beograd: Čigoja – XX vek. Bugarski, R. (1997). <i>Jezik u kontekstu</i> . Beograd: Čigoja – XX vek. Klikovac, D. (2008). <i>Jezik i moć</i> . Beograd: XX vek. Mandić, T. (2003). <i>Komunikologija</i> . Beograd: Clio. Marković, M. (2005). <i>Poslovno komuniciranje</i> . Beograd: Clio. Mihajlović, D., Ristić, S., Bojić, I. (2007). <i>Kultura komunikacije</i> . Smederevo: GP LUKS-PRES. Nenadović, M. (2010). <i>Veština komuniciranja</i> . Beograd: Univerzitet u Prištini.

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Савремена мађарска књижевност (на мађарском језику)
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: –
Циљ предмета Упознавање студената са најважнијим институцијама савремене мађарске књижевности. Препознавање иновативних књижевних жанрова, тенденција и аутора. Тумачење најновијих књижевних остварења.
Исход предмета Студент је упознат са најважнијим институцијама савремене мађарске књижевности и са механизмима рада тих институција. Примењује у тумачењу текстова стечена знања о новим књижевним тенденцијама и најмањом генерацијом аутора. Способан је да анализира актуелна остварења књижевног стваралаштва.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Појам савремене књижевности. Проблеми периодизације. 2. Институције, часописи и издавачке куће на мађарском језичком подручју данас. 3. Упознавање најважнијих тенденција мађарске књижевности у 21. веку. 4. Нова поетика историјског романа 5. Манифестација трауме у савременој мађарској књижевности. 6. Текстови о „стварности“, дискурс и поетика транзиције. 7. Глобализација као тема и њени поетски аспекти. 8. Однос популарне културе и књижевности. 9. Интертекстуалност у савременим прозним текстовима и поезији. 10. Теме и мотиви у новом облику. Преплитање традиционалног и модерног у књижевним остварењима. 11. Мађарска књижевност на страним језицима: појава и тенденције. 12. Антологије савремене мађарске књижевности. <i>Практична настава</i>
Литература Bíró Gergely ed. 2017. <i>A századelő novellái</i> . Budapest: Magyar Napló, Fokusz Egyesület. Fenyő D. György ed. 2010. <i>Hézagpótlás : a kortárs magyar irodalom tanítása</i> . Budaörs : Aula. info. Horváth Csaba. 2018. <i>Megtalált szavak : kortárs magyar irodalom posztmodernen innen, posztmodernen túl</i> . Budapest: KRE, L'Harmattan. Horváth Kornélia. 2016. <i>Fejezetek a kortárs magyar líráról</i> . Komárom: Selye János Egyetem. Kappanyos András. 2013. <i>Hová tűnt a huszadik század?</i> Budapest: Balassi. Sz. Molnár Szilvia. 2005. <i>Bevezetés a kortárs irodalomba</i> . Budapest: Hatágú Síp Alapítvány. Mórocz Gábor ed. 2017. <i>A századelő gondolkodói</i> . Budapest: Magyar Napló, Fokusz Egyesület. Szávai Dorottya. 2015. Az elégia visszavág. A kortárs magyar elégjáról. <i>Filológiai Közöny</i> . 1. 73-83. Szitár, Katalin; Molnár, Angelika; Kovács, Gábor et. al. eds. 2014. <i>Esemény és költészet : Az irodalomértés kortárs horizontjai a magyar és a nemzetközi tudományosságban</i> . Veszprém: Pannon Egyetem. Mészáros Márton. 2010. <i>Mai magyar irodalmi olvasókönyv : bevezetés a kortárs magyar irodalom olvasásába</i> . Budapest : Hatágú Síp Alapítvány.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Књижевност за децу и младе у светским оквирима
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Упознавање студената са изабраним ауторима и делима интернационалне књижевности за децу и омладину. Упознавање са основним одликама различитих врста дечије и омладинске књижевности.
Исход предмета Студенти ће стећи опште знање о различитим жанровима и врстама, као и о ауторима књижевности за децу и омладину. Разумеће улогу књижевности за децу и младе у развијању знања из различитих области, као и у развијању интерперсоналних и интраперсоналних увида. Биће оспособљени да перципирају одлике књижевних дела, са посебним фокусом на педагошке аспекте различитих сарджаја и њихову погодност за разноврсну публику.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Историјски преглед развоја књижевности за децу и младе у свету. Књижевне врсте и жанрови. Фикција и нефикција. Традиционалне бајке као универзални чинилац европске и светске културе. Ауторске бајке. Народне и ауторске песме за децу. Сливовнице. Приповетке за децу. Социјалне приче. Биографске приче. Графички роман и фиктивни дневник. Авантуристички роман. Роман о одрастању (билдунгсроман). Психолошки роман и приче за децу и младе. Документарно-биографска проза. Роман фантазије и роман фантастике. Мистерије и детективски романи за децу и младе. Анализа и критичко промишљање одабраних дела, као представника различитих култура.
Литература Јовановић, В. и Росић, Т. (ур.) (2012). <i>Књижевност за децу и омладину – наука и настава</i> . Јагодина: Факултет педагошких наука. Марјановић, В., Ђуричковић, М. (2007). <i>Књижевност за децу и младе у књижевној критици</i> . Краљево: Либро. Милинковић, М. (2006). <i>Страни писци за децу и младе</i> . Чачак: Легенда. Петровић, Т. (2001). <i>Историја српске књижевности за децу</i> . Врање: Учитељски факултет. Петровић, Т., Вуковић, Н. (1996). <i>Увод у књижевност за децу и омладину</i> . Подгорица: Унирекс. Henderson, D. L., May, J. P. (2005). <i>Exploring Culturally Diverse Literature for Children and Adolescents</i> . Boston, MA: Allyn & Bacon. Prošić-Santovac, D. (2019). <i>The Magical Art: Appropriation, Reception and Interpretation of Fairy Tale</i> . Novi Sad: Filozofski fakultet. Zipes, J. (2006). <i>The Oxford Encyclopedia of Children's Literature. (Vol. 1-4)</i> . Oxford: Oxford University Press.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Српска средњовековна писменост
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Предмет није предвиђен за модуле на ЈКК – Српски језик и књижевност, Српски као нематерњи и страни језик и књижевност и Српска књижевност и језик.
Циљ предмета Стицање знања о културно-историјским приликама функционисања и развоја српске средњовековне писмености.
Исход предмета На крају курса студент ће бити способан да наведе главне карактеристике српске средњовековне писмености и да образложи значај појединих споменика писмености за српску културу.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Културно-историјски контекст настанка словенске писмености: старословенско раздобље. 2. Најстарија писма (глагољица и ћирилица) и старословенски споменици. 3. Ка почецима српске писмености: рана сведочанства о глагољској писмености код Срба и најстарији сачувани ћирилски споменици српске писмености. 4. Српска средњовековна писменост: систем жанрова и диглосија, периодизација. 5. Рашка епоха: узлет српске средњовековне писмености. 6. Ресавска епоха: нова књижевна средишта и покрет ревизије књига. 7. Позна епоха српске средњовековне писмености: доба таворења писмености. 8. Словни састав српске ћирилице; правописне школе (босанско-хумска, рашка и ресавска); типови писма (устав са полууставом и брзопис) 9. Српска средњовековна писменост и штампана књига. 10. Средњовековна писменост у Босни и Хуму.
Литература Богдановић, Димитрије. <i>Историја старе српске књижевности</i> . Београд: Српска књижевна задруга, 1991. Ивић, Павле. <i>Преглед историје српског језика</i> . Карловци – Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 1998, 5–115. Ивић, Павле. Развој књижевног језика на српскохрватском језичком подручју. <i>О језику некадашњем и садашњем</i> . Београд: Београдски издавачко-графички завод – Приштина: Јединство, 1990, 87–141. Грковић Мејџор, Јасмина: III Средњовековна писменост. <i>Списи из историјске лингвистике</i> . Ср. Карловци – Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 2007, 415–480. Јерковић, Вера. Ћирилица српскословенског периода: палеографски приступ проучавању и општи увид у њен развој. <i>Предавања из историје језика</i> . Нови Сад: Филозофски факултет, Одсек за српски језик и лингвистику, 2004, 87–102. Грковић-Мејџор, Јасмина. Језик српске средњовековне писмености: достигнућа и задаци. <i>Шестдесет година Института за српски језик САНУ</i> . Зборник радова I. Београд, 2007, 249–266. Трифунковић, Ђорђе. <i>Ка почецима српске писмености</i> . Београд: Откровење, 2001.

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Југословенско-румунске културне и књижевне везе
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета: Стицање знања о историји југословенско-румунских културних и књиж. веза кроз векове.
Исход предмета: Студенти знају историју југословенско-румунских културних и књиж. веза кроз векове.
Садржај предмета: Традиционално добросуседски односи кроз историју; словенски елементи на северу Дунава, у подножју Карпата, те романски елементи на југу Дунава; Иста вера, традиција и реципроцитети; Слични животни услови. Политички односи: Премисе за добре културне односе; Пред немањички период: помени о »чрним Латинима« на Балкану (летопис попа Дукљанина), те о прецима јужних Словена на северу Дунава (карпатски басен); Значење речи »Србин« и »српски« у румунским старим текстовима; Немањички период: династичке везе; савези и уговори, те узајамне посете у другој половини XIX века, те у XX веку; Владарске повеље и дарови румунских кнежева на југу Дунава, и обратно, Миша Анастасијевић и Милош Обреновић, те њихови поседи у Влашкој. Културни односи: Средњи век и турска окупација Балкана; склањање људи од пера и културе румунских земаља; Задужбине и дарови манастирима с једне и с друге стране; Помени о Србима у румунским изворима и обратно; Односи са Дубровником, везе са Црном Гором; Културни реципроцитети Срба и Румуна у Хабсбуршкој монархији и педагошка упоредна делатност; Црквене везе и штампање књига за Србе у Римнику, те за Румуне у Сремско-карловачкој митрополији и др. Књижевне везе и реципроцитети: Блискост народног стваралаштва на румунском и српском језику; Исти мотиви, личности; Књижевници једне или друге књижевности на пропутавањима или који пишу о једној или другој земљи; Писци који знају оба језика; Антологије и преводи из једне или друге књижевности. Језичке везе и интерференције: словенски елементи, првенствено лексички, у румунском језику, а посебно на банатске говоре и јужнодунавске историјске дијалекте румунског језика и обратно; Реликти средњевековних Влахa у српском језику у пастирској терминологији; Ономастика и нарочито топонимија словенског порекла на тлу Румуније и обратно;
Литература: Банку, Милан (2005). <i>Српско-југословенско- румунски односи кроз векове</i>. Београд. Гавриловић, Никола (1997). <i>Срби и Румуни: српско-румунске везе кроз векове</i>. Београд-Нови Сад: Завод за уџбенике и наставна средства, Прометеј. Gamulesku, Dorin (1974). <i>Elemente de origine sârbocroată ale vocabularului dacoromân</i>. Букурешт-Панчево. Живковић, М. (1976). <i>Сведочанства о српско (југословенско) - румунским културним и књижевним односима</i>. Букурешт. Flora, Radu (1968). <i>Relațiile iugoslavo-române</i>. Panciova: Lumina.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Примена нових технологија у настави
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема
Циљ предмета Упознавање студената са принципима примене нових технологија у настави друштвено-хуманистичких наука, те са концептима и могућностима које пружају у образовном контексту.
Исход предмета Студент је способан да примењује информационе технологије у различитим контекстима образовног процеса; да креира наставни дигитални садржај на основу стандарда информатичког образовања; да овлада вештинама које му омогућавају да несметано употребљава различите онлајн платформе, апликације и дигиталне уређаје у настави и пракси.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Појам информационе и комуникационе технологије. Врсте рачунара. Преносни дигитални уређаји. Појам е-учења, у-учења и м-учења. Основни стандардни информатичког образовања. Дигитална писменост. Бихевиоризам, конструктивизам и конективизам. Ергономија. Оквир дигиталних компетенција и дигитално доба. Педагошки исход примене технологије у различитим контекстима образовног процеса. Друштвене мреже. Гејмификација у образовном процесу. Савремене онлајн платформе и њихова употреба у настави. Софтвери за дислексију. Уређаји и апликације за читање књига у електронском облику. Онлајн енциклопедије. Паметне табле и њихова употреба. Заштита података и приватности на интернету. <i>Практична настава:</i> упознавање и обука за рад са савременима алатима, апликацијама и платформама. Креирање интерактивног садржаја. Moodle. ATutor. aNewSpring. Chamilo. Canvas. Socrative .Blackboard. Sakai. Wiki, WordPress. PowerPoint. . Google Slides. Prezi. Beautiful.ai. Kahoot! Padlet. Voki. Nearpod. Moovly. Blendspace. Grammarly. Audacity. Snagit. Edmodo. EDpuzzle. Wordle. Glogster EDU. Vimeo. Jing. Flickr. Quizlet. Survey Monkey. Duolingo. RefME. GoConqr. Office Lens. myHomework Student Planner. 360 Cities. Facebook, Pinterest, Instagram, Twitter, LinkedIn, Orkut, Minecraft. Lex pad, YouTube, Google Scholar. Google Docs and Drive. Google FormsMicrobit. Evernote. TED/TED Ed. Coursera. Google Apps. e-Learning CONSORTIUM. Sheppard Software.
Литература Bogićević, M. Ristić, M., Radovanović, I. (2013). <i>Internet u obrazovanju. Pedagoški aspekti primene interneta u nastavi</i> . Beograd: Učiteljski fakultet, Univerzitet u Beogradu. Glušac, D. (2012). <i>Elektronsko učenje</i> . Zrenjanin: Univerzitet u Novom Sadu, Tehnički fakultet „Mihajlo Pupin“. I., & Spariosu, L. (2016). Moodle platform - assistance resource in learning Romanian as a foreign language in Serbia. In I. Roceanu (Ed.), <i>eLearning Vision 2020, The 12th International Scientific Conference "eLearning and Software for Education", Volume III</i> (96-101). Bucharest: "Carol I" National Defence University Publishing House. Petrović, M. (2016). <i>Model e-učenja za podršku razvoju informatičkih kompetencija zaposlenih u obrazovanju</i> . Doktorska disertacija, Novi Sad: Prirodno-matematički fakultet u Novom Sadu http://nardus.mpn.gov.rs/handle/123456789/7184 Petković, V., & Ivanić, I. (2018). Comparative Analysis of the Use of New Technologies and NTC Learning Method: A Case Study. In: I. Roceanu (ed.), <i>eLearning challenges and new horizons, The 14th International Scientific Conference "eLearning and Software for Education"</i> Bucharest: "Carol I" National Defence University Publishing House, 203-211. y, L. (2012). <i>Teaching and learning in the digital age</i> . London; New York: Routledge. f, R. (2013). <i>Dialogic: education for the Internet age</i> . London; New York: Routledge.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Екологија града
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема
Циљ предмета Курс отвара неколико могућности: (а) разумевања начина функционисања друштава (посебно модерних, урбаних) у савременом еколошком контексту., (б) промишљање идеја о окружењу као друштвеној конструкцији (ц) критички однос према идејама које препознају само „природно“ и/или „вештачко“ окружење, (д) разумевање чињеница о томе да се градска друштва налазе у историјском, савременом и будућем епицентру свих збивања у окружењу – пут од енвајронментализма до одрживог развоја.
Исход предмета Оспособљеност за контекстуалну анализу и синтезу посебних проблема друштвено произведеног окружења у урбаним срединама и разликовање социолошког и осталих значења и значаја екологије у урбаним срединама.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појмовна одређења: град и урбано, екологија и енвајронментализам; социјална екологија, урбана екологија, окружење, природа; интердисциплинарност у социолошком разумевању екологије: подстицаји и опструкције; град као макро-контекст; апологије у научним интерпретацијама социјалне екологије; друштвена конструкција природе; различити погледи на природу: екофеминизам; процеси дугог трајања; популациони, политички, технолошки, еколошки, економски и културни оквири за разумевање екологије града; одрживи развој; одрживи град. <i>Практична настава</i> Појединачна и групна интерпретација и дискусија упред припремљених текстова, за сваку наставну јединицу/недељу. Анализа карактеристичних студија случаја.
Литература (до 10 референци) 1. Pušić, Ljubinko (2001), Održivi grad: ka jednoj sociologiji okruženja, Nezavisna izdanja Sl. Mašića, Beograd 2. Ponting, Klajv (2007), Ekološka istorija sveta, Odiseja, Beograd. 3. Goleman, Danijel (2010), Ekološka inteligencija, Geopoetika, Beograd.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Биополитика у модерном друштву
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета Предмет има за циљ да упозна студенте са различитим друштвено-историјским и политичким аспектима управљања животом, концепцијама биополитике и биомоћи у контексту савремених глобалних друштвених промена. Наведени циљеви курса могу бити операционализовани на следећи начин: а) разумевање друштвено-историјских процеса настанка биополике; б) разумевање и критички приступ различитим аспектима биополитике и биомоћи; в) аналитичност у проучавању односа и међузависности политике, науке, телесности, идентитета и живота у оквиру савремених друштвених и културних процеса.
Исход предмета Након завршеног курса, студенти ће сазнати најважније концепте, моделе и теорије које се односе на проучавање биополитике у оквиру савремених друштава. Поред тога, студенти ће бити способни за разумевање и самосталну, критичку процену историјских, културолошких и социолошких аспеката биополитике.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Теоријска настава обухвата представљање и проблематизацију следећих наставних јединица, односно тематских целина: 1. поретци моћи и знања: суверенитет, дисциплина, регулација; 2. настанак новог биолошког поретка 3. медиализација друштва и нове технологије контроле 4. различите концепције биополитике; 5. савремена политика и управљање животом; 6. управљање ризицима и питање безбедности у глобалном друштвеном поретку; 7. неолиберализам и управљање; 8. политика границе у глобалним друштвеним процесима; 9. концепт биомоћи; 10. тело, телесност и идентитет; 11. биополитика информационог друштва; 12. постхуманизам. <i>Практична настава:</i> Проучавање основне литературе из области биополитике; анализе и дискусије у вези са литературом, анализа и проблематизација различитих текстуалних и аудио-визуелних материјала, излагање семинарских радова.
Литература – обавезна Marinković, Dušan i Ristić, Dušan (prir.) (2019). <i>Moć nad životom: biopolitika u modernom društvu</i> . Novi Sad: Mediterran Publishing. Шири литература Agamben, Đorđo. 2013. <i>Homo Sacer – Suverena moć i goli život</i> . Loznica: Karpos. Batler, Džudit. 2001. <i>Tela koja nešto znače</i> . Beograd: Fabrika knjiga. Fuko, Mišel. 1998. <i>Treba braniti društvo</i> . Novi Sad: Svetovi. Fuko, Mišel. 2005. <i>Rađanje biopolitike</i> . Novi Sad: Svetovi. Fuko, Mišel. 2012. <i>Moć/znanje</i> . Novi Sad: Mediterran Publishing. Fuko, Mišel. 2014. <i>Bezbednost, teritorija, stanovništvo</i> . Novi Sad: Mediterran Publishing. Hard, Majkl i Negri, Antonio. 2005. <i>Imperija</i> . Beograd: IGAM.

Студијски програм/студијски програми: ОАС сви програми
Врста и ниво студија: Основне академске студије
Назив предмета: Социолошко истраживање маркетинга
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета: Циљ предмета је да омогући студентима да стекну основна знања о једном од најактуелнијих и најдоминантнијих процеса (маркетиншка комуникација) који се односи на сферу рада, а у коме се прожимају људска, друштвена, културна, економска и техничка димензија, као и да развију вештине разумевања, проучавања и објашњавања тог процеса.
Исход предмета: Оспособљеност студената за истраживање разних аспеката маркетинга, као једног сложеног, вишедимензионалног процеса. Развијање вештина и способности активног укључивања будућих стручњака у процес маркетиншке комуникације.
Садржај предмета: <i>Теоријска настава:</i> Усвајање знања о основним карактеристикама маркетинга и маркетиншке комуникације, уз образлагање потребе укључивања социологије у проучавање тог облика друштвеног делања човека. Упознавање са двоструком улогом социологије у том процесу: прво, као науке која настоји да проучи маркетинг као облик комуникације између друштвених актера (најпре у сфери рада); друго, као својеврсне професионалне активности у пословима маркетинга, која се односи на настојање да се потпомаже економски систем у оној мери у којој он уважава истину социолошких анализа и објашњења. Критичка анализа различитих теоријских становишта о маркетингу и стратегијама које имају примену у процесу маркетиншке комуникације. <i>Практична настава:</i> Самостална припрема студената (уз менторско усмеравање) и њихово излагање одговарајућих теоријских проблема који се односе на област маркетиншке комуникације; презентација социолошких (и других научних) студија маркетинга; социолошка анализа конкретних маркетиншких кампања.
Литература: Милошевић, Б. (2019). Основи социологије рада. Ново Милошево: Банатски културни центар. (стр. 278-291) Kotler, F., Vong, V., Sonders, Dž. i Armstrong, G. (2007). Principi marketinga. Beograd: Mate. Kotler, P. i Lane, K. (2006). Marketing menadžment. Beograd: Data status. Милошевић, Б. (2004). Умеће рада. Нови Сад: Прометеј (стр. 351-363). Smit, P. R. (2002). Маркетиншке комуникације. Београд: Клио. Болчић, С. (1995). Социолошка анализа маркетинг стратегија. Социолошки преглед, vol. 29, бр.4, 463-476.

Студијски програм : Педагогија, ОАС
Назив предмета: Социјална инклузија и образовање
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 6
Услов:-
Циљ предмета Стицање базичног корпуса знања о противречностима и перспективама образовања у глобалном друштву; Оспособљавање студената за усвајање педагошке концепције инклузивног образовања и разумевање специфичности инклузивне наставе.
Исход предмета По завршетку овог курса студенти би требало да умеју да: – Опишу, наведу и сумирају суштинске поставке из области инклузивног образовања; – Критички просуђују и процењују савремене друштвене промене доводећи у везу противречности и перспективе образовања у различитости и за различитост; – Заузму став по питању значаја и доступности образовања за све чланове друштва, са посебним освртом на право деце на васпитање и образовање.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Противречности и перспективе образовања у глобалном друштву; Различитост и образовање за све; образовање у различитости и за различитост; Појам инклузивног образовања; Истраживања индивидуалних разлика и различити приступи разликама; Расне, родне, етничке, културне, когнитивне, ефективне, конативне, мотивационе и друге разлике међу ученицима; Одељење: хомогено, хетерогено; Педагошки одговор на плурализам разлика у настави: персонализација наставе; Инклузивна настава. <i>Практична настава: вежбе</i> Стратегија и поступци практичног рада односе се на проблемско излагање студената, учење откривањем, расправу на унапред најављену тему и сучељавање мишљења. Усмена презентација пројекта на предложену или слободно изабрану тему везану за програмске садржаје.
Литература – Сузић, N. (2008) Uvod u inkluziju, XBS, Banja Luka – Hrnjica, S. i saradnici (2007): Škola po meri deteta, Priručnik za rad sa učenicima redovne škole koji imaju teškoće u razvoju, Beograd: Institut za psihologiju Filozofskog fakulteta u Beogradu i „Save the children“ – Ilić, M. (2009.) Inkluzivna nastava, Filozofski fakultet, Istočno Sarajevo. – Salend, S.J. (2008) Creating Inclusive Classroom, Pearson Pentice Hall, New Jersey – Inkluzivno obrazovanje, (2011) Tematski zbornik (Ur. Mara Đukić i dr.), Filozofski fakultet, Novi Sad. – Mandić, P., (1990), Individualna kompleksnost i obrazovanje, Naučna knjiga, Beograd – Priručnik za škole u realizaciji stručnog uputstva za uključivanje učenika izbeglica/tražilaca azila u sistem vaspitanja i obrazovanja - Rzičitost u školi 21.veka (2017) Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja.

Студијски програм : Основне академске студије педагогије
Назив предмета: Увод у педагогију 1
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 6
Услов: Нема
Циљ предмета: Увод у педагогију 1 је фундаментална теоријска дисциплина у оквиру које студенти стичу знања о педагогији као науци и изучавају основне педагошке феномене. Циљ предмета је стицање знања о релевантној научној и стручној терминологији и развијање способности студената за систематско и критичко проучавање педагошке теорије и васпитне праксе.
Исход предмета Након слушања и полагања испита из Увода у педагогију 1 студент/киња зна научно-категоријални апарат педагогије, разуме мултидимензионалност и развојност феномена васпитања, уме да идентификује његове основне карактеристике, разуме и образложи кључне идеје о васпитању у педагошким теоријама и концепцијама.
Садржај предмета <i>Теоријска и практична настава</i> Педагогија као наука и струка (позив, занимање, професија) - педагогија и педагог I ПОРЕКЛО, КОРЕНИ И ИЗВОРИ ВАСПИТАЊА (Васпитање као предмет педагогије; Различито поимање васпитања као предмета педагогије- плурализам схватања васпитања; Битна обележја човека као свесног бића и улога биолошких фактора у васпитању); II ВАСПИТАЊЕ КАО ДРУШТВЕНА И ЉУДСКА ДЕЛАТНОСТ (Друштвено-историјска усмереност и условљеност васпитања; Васпитање као људска и друштвена потреба, међуљудски и интеракцијски однос; Генерацијска обележја васпитања; Различита гледишта о (не)класном, (не)политичком карактеру васпитања и односи идеологије и васпитања, (дез)идеологизација васпитања; Карактеристике васпитања као свесне људске делатности (сврхисходност и свесност, систематичност и организованост васпитања; Различити приступи васпитању и васпитање у условима плурализма); III ОСНОВНИ ПЕДАГОШКИ ПОЈМОВИ-КАТЕГОРИЈЕ (Различита тумачења основних педагошких појмова; Васпитање и образовање као основни педагошки појмови; Појам и врсте образовања; Појам и врсте васпитања; Однос васпитања и образовања; Други значајни педагошки појмови и појмови сродни педагошким); IV ПЕДАГОГИЈА КАО НАУКА О ВАСПИТАЊУ-КРИТИЧКА ТЕОРИЈА ВАСПИТАЊА: Настанак и развој педагошке мисли од Антике до савремености; Теоријско-методолошки (епистемолошки) проблеми педагогије: "једна" или "више" наука о васпитању ("филозофска" или "научна" педагогија); Класификације педагошких праваца; Могућности педагошког научног сазнавања: законитости, принципи и правила у васпитању; Облици сужавања и ширења предмета педагогије; Однос педагошке теорије и васпитне праксе.
Литература Универзитетски уџбеници педагогије: Трнавац, Н., Ђорђевић, Ј. (2005). <i>Педагогија</i>, ИП, Београд: Научна књига (поглавље 1: Васпитање, стр. 1-46); Грандић, Р. (2007). <i>Прилози уводу у педагогију</i>, Нови Сад: Савез педагошких друштава Војводине; Branković, D., Plić, M. (2005). <i>Osnovi pedagogije</i>. Banja Luka: Comesgrafika (poglavlje 1, 2 i 3. od 13-38. str); Башић, С. (1999) Одгој, У: А. Мијатовић (ур.) <i>Основе савремене педагогије</i>. Загреб: Педагошко- књижевни збор (поглавље 7. од 175-203). Допунска литература: Gudjons, H. (1994). <i>Pedagogija-temeljna znanja</i>. Zagreb:Eduka (poglavlje 5,6,i 7. od 93 -165 str.); Поткоњак, Н. (2003). <i>XX век ни "век детета" ни век педагогије има наде...XXI век</i>. Нови Сад: СПДВ; Делор, Ж. (1996) <i>Образовање – скривена ризница (Образовање за 21. век)</i>. Београд: Унеско.

Студијски програм : ОАС Педагогија
Назив предмета: Историја педагогије 1
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 5
Услов: нема
Циљ предмета Разумевање и спознаја педагошке мисли и развојне линије теорије васпитања и образовања. Сагледавање теорије и праксе васпитања разних народа, од најстаријих времена до данас. Дефинисање и упознавање са почецима педагошке праксе као и са свим значајним променама у њеном развоју, од најстаријих времена до данас. Развијање способности критичког и самосталног промишљања у односу на историјске и савремене вредности педагогије и васпитања.
Исход предмета По завршетку курса студент ће бити оспособљен да анализира и критички промишља о развојној линији теорије и праксе васпитања од најстаријих времена до данас. Студент ће бити оспособљен да дефинише, сумира и критички просуди о појединим појавама педагошке прошлости.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> - Древне цивилизације; - Стара Грчка; - Рим; - Рани средњи век; - Настанак средњовековних универзитета; - Васпитање у Византији; - Хуманизам и ренесанса; - Мишел Монтењ; - Педагогија реформације; - Језуити; - Томас Мор и Томазо Кампанела. <i>Практична настава</i> - Рад у групама на проучавању релевантних извора.
Литература 1. Спевак, З. (2007). <i>Општа историја педагогије I – од праисторије до XVI века</i>. Нови Сад: Филозофски факултет. 2. Аријес, Ф. (1989). <i>Векови детињства</i>. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства. 3. Дјуи, Џ. (1970). <i>Васпитање и демократија</i>. Цетиње: Обод. 4. Спевак, З. (2003). <i>Јан Амос Коменски – педагог и утописта</i>. Бачки Петровац - Нови Сад: Култура, ФОРС. 5. Русо, Ж.Ж. (1989). <i>Емил или о васпитању</i>. Ваљево-Београд: Естетика.

Студијски програм : Основне академске студије
Назив предмета: Компаративна анализа школских система
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 6
Услов:
Циљ предмета - Дефинисање, описивање и идентификовање социјалних услова, историјског тока, концепцијских одређења, тема и области планирања и реформи школских система. - Оспособљавање студената за разумевање природе, функције, развоја школског система у Србији и компарирање са школским системима европских земаља.
Исход предмета - Стицање компетенција критичког и толерантног просуђивања, оцењивања, сумирања, довођења у везу доминантних образовно-политичких и образовно-економских категорија школског система. - (Ре)конструисање и просуђивање политике и филозофије образовања и изградње аутентичног школског система за наше услове и потребе.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> - Зачеци компаративног мишљења (истраживања) у развоју педагошких идеја. - Сличности и разлике у схватању и примени компарације. - Структура, организација и начин функционисања школских система (предшколско васпитање, обавезно образовање, средње образовање, дуално образовање, високо образовање). - Правци развоја и искуства реформи система васпитања и образовања у Србији (период адаптације, идејне преоријентације; период јединственог школског система; период тражења нових путева у изградњи образовних система; преоријентација школског система државе у транзицији; стратегија развоја система васпитања и образовања). - Изазови реформе образовања у Србији – квалитетно образовање за све (отвореност, мерљивост и проверљивост). - Циљеви и програм обавезног образовања; диференцијација у образовању и проходност кроз систем. - Реформе обавезног образовања у појединим европским земљама и преглед неких страних система образовања (САД, Русија, Кина, Немачка, скандинавско школство). - Образовање за глобално друштво. <i>Практична настава</i> У практичној настави активно учествују студенти у сарадњи са наставником. Стратегија и поступци практичног рада односе се на излагање студената, учење увиђањем, компарирањем, расправом на унапред најављену тему и сучељавањем мишљења (дискусија про&контра). Израда семинарског рада на тему везану за програмске садржаје. Презентација и интерпретација семинарског рада.
Литература - Будић, С., Клеменовић, Ј., Милутиновић, Ј. (2003). <i>Развој система школства 1945-2001</i> . Н.Сад. - Спасеновић, В. (2013). <i>Школски системи из компаративне перспективе</i> , Београд, ИПА, Филозофски фак.

- Национални просветни савет (2010). *Образовање у Србији: Како до бољих резултата. Правци развоја и унапређења квалитета предшколског, основног, општег средњег и уметничког образовања и васпитања 2010-2020.*
- Kovač-Cerović, T. i Lj. Levkov (prir.) (2002). *Kvalitetno obrazovanje za sve – put ka razvijenom društvu.* Beograd: Ministarstvo prosvete i sporta.
- *Десет година реформи обавезног образовања у неким европским земљама*, RS, Ministarstvo prosvete i sporta.
- Савићевић, Д. (1984). *Компаративно проучавање васпитања и образовања*, Београд.
- Митровић, Д. (1976). *Модерни токови компаративне педагогије*, Сарајево.

Студијски програм: СР, Пед
Назив предмета: Основе развојне психологије
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета - упознавање студената са предметом и развојем развојне психологије, периодизацијама развоја, факторима развоја и основним информацијама о развоју појединих психичких функција - упознавање са развојним карактеристикама и потенцијалним развојним кризама у различитим периодима животног циклуса - упознавање са основним теоријским приступима у развојној психологији и специјностима методологије истраживања у овој области
Исход предмета Студенти треба да умеју: - да дефинишу основне појмове из области развојне психологије, - да опишу развој појединих психичких функција и да опишу развојне карактеристике у различитим периодима животног циклуса - да разумеју теоријске конструкте и концепције које се користе за објашњење развојних појава и промена - да разумеју улогу различитих извора утицаја на развој (наследних, срединских и њихове интеракције), начине њиховог деловања у развоју различитих функција, у различитим периодима животног циклуса - да примене знање о људском развоју у оквиру својих активности, у различитим доменима личног и професионалног деловања - да на крају курса буду способни да анализирају и интегришу знања о развоју; да анализирају, са развојно-психолошког аспекта, специфичности различитих ситуација и случајева са којима се сусрећу у оквиру својих професионалних активности
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Студенти ће се у току курса упознати са предметом и методама развојне психологије, периодизацијама развоја, факторима развоја и са током развоја појединачних психичких функција; упознаће се са развојним карактеристикама и потенцијалним развојним кризама у различитим периодима животног циклуса, као и са основним теоријским приступима у развојној психологији који се користе за објашњење развојних појава и промена. <i>Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)</i> Примери из праксе бити обрађивани у оквиру практичне наставе, у виду самосталне (индивидуалне и групне) анализе случајева, релевантних са аспекта садржаја који се обрађују на курсу.
Литература Јерковић, И., Зотовић, М. (2017). Развојна психологија (друго измењено и допуњено издање). Београд: Центар за примењену психологију Друштва психолога Србије

Студијски програм : Основне академске студије педагогије
Назив предмета: Увод у педагогију 2
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положен испит из Увода у педагогију 1
Циљ предмета Проширивање знања о фундаменталним теоријским и методолошким питањима педагогије као науке и научног система, стицање знања о предмету проучавања педагогије као интегралне науке о васпитању и развијање способности за систематско и критичко проучавање теорије и васпитне праксе у оквиру других педагошких дисциплина на студијама педагогије.
Исход предмета Након слушања и полагања испита из Увода у педагогију 2 студент зна опише основна обележја феномена васпитања као предмета педагогије, уме да образложи карактер и идентитет педагогије као научног система, разуме специфичности педагошког дискурса у проучавању феномена васпитања и уме да примени стечена знања у даљем систематском изучавању педагошке теорије и праксе у оквиру других педагошких дисциплина.
Садржај предмета <i>Теоријска и практична настава</i> 1. ПЕДАГОГИЈА У СИСТЕМУ ДРУШТВЕНИХ И ХУМАНИСТИЧКИХ НАУКА И ОДНОС ПРЕМА ДРУГИМ НАУКАМА: Класификација наука и педагогије у систему наука; Однос педагогије и других наука; Самосталност педагогије као науке и интердисциплинарно (мултидисциплинарно) проучавање васпитања; Систем педагошких дисциплина; 2. ВАСПИТАЊЕ И РАЗВОЈ ЛИЧНОСТИ (МОГУЋНОСТИ И ГРАНИЦЕ ВАСПИТАЊА, ФАКТОРИ РАЗВОЈА ЛИЧНОСТИ): Значај и потреба познавања личности васпитаника; Једностране теорије о факторима развоја личности; Научно тумачење улоге наслеђа, друштвене средине, васпитања и свесне активности у развоју личности и њихова узајамна повезаност и условљеност; 3. ПЕДАГОШКА ТЕЛЕОЛОГИЈА (ДЕФИНИСАЊЕ И ПРОУЧАВАЊЕ ЦИЉА ВАСПИТАЊА): Интердисциплинарни прилаз у одређењу и проучавању циља васпитања и улога педагошке науке; Методолошки проблеми и различита схватања у одређивању циља васпитања; Агностицизам и схватања по којима је циљ васпитања могуће и потребно одредити; Однос индукције и дедукције у спознаји циља васпитања; Однос личности и друштва у разматрањима циља васпитања у светлу педагошких школа и праваца; Системи вредности, универзална људска права и хуманистички приступ циљу васпитања; Циљ васпитања у нашем друштву (историјски и савремени приступи). 4.САВРЕМЕНЕ ПЕДАГОШКЕ ПАРАДИГМЕ И РАЗВОЈ ПЕДАГОГИЈЕ: Људска права, демократија и васпитање; Васпитање у условима плуралистичке парламентарне демократије; Васпитање и образовање у мултикултуралном друштву; Плурализам култура као део европске димензије образовања ; Европска димензија и циљеви образовања .
Литература Трнавац, Н., Ђорђевић, Ј. (2005). <i>Педагогија</i> , ИП, Београд: Научна књига. Грандић, Р.(2007). <i>Прилози уводу у педагогију</i> , Нови Сад: Савез педагошких друштава Војводине; Поткоњак, Н. (1977). <i>Теоријско-методолошки проблеми педагогије</i> . Београд; Просвета и Институт за педагошка истраживања; Mialare, G. (1989) <i>Uvod u edukacijske znanosti</i> , Zagreb: Školske novine.; Marinković, J. (1981) <i>Ogledi iz filozofije odgoja</i> . Zagreb: Školske novine; Gudjons, H. (1994). <i>Pedagogija-temeljna znanja</i> . Zagreb:Eduka (poglavlje 5,6, i 7. od 93 -165 стр.); Vukasović, A. (2010). Odgojna preobrazba u teleologijskom i aksiološkom ozračju, <i>Odgojne znanosti</i> , 12, (1), 97-117; Časopis <i>Pedagogija</i> (1993), 28, (1-2) Odabrani članci o cilju vaspitanja; Поткоњак, Н. (2003). <i>XX век ни "век детета" ни век педагогије има наде..XXI век</i> . Нови Сад: СПДВ;

Делор, Ж. (1996). *Образовање – скривена ризница, (Образовање за 21. век)*. Београд: Унеско;
Suzić, N. (2005). *Pedagogija za XXI vijek*. Banja Luka: TT-Centar (str.24-44).

Студијски програм : ОАС Педагогија
Назив предмета: Историја педагогије 2
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 5
Услов: нема
Циљ предмета Сагледавање и разумевање педагошке мисли, теорије и праксе васпитања, од XVII до XIX века; Сагледавање континуитета развоја педагошке теорије и праксе у Срба. Усвајање основних знања о развоју школства, васпитања и образовања у Срба као и оспособљавање за критичко разумевање друштвено-историјског и културног контекста у коме су се развијали просвета и школство у Србији. Развијање способности критичког и самосталног промишљања у односу на историјске и савремене вредности педагогије и васпитања.
Исход предмета По завршетку курса студент ће бити оспособљен да анализира и критички промишља о развојној линији теорије и праксе васпитања од XVII до XIX века. Студент ће бити оспособљен да дефинише, сумира и критички просуди о чињеницама и тенденцијама континуираног развоја националне педагогије као и да систематизује педагошко-историјске податке у вези са историјским развојем српске педагогије.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> - Јан Амос Коменски; - Просветитељство и идеја општег образовања; - Џон Лок; - Жан Жак Русо; - Француска буржоазна револуција; - Класицистичко-идеалистичка епоха; - Јохан Фридрих Песталоци; - Хербарт; - Фридрих Фребел; - Адолф Дистервег; - Социјалисти утописти; - Позитивистичка педагогија. - Писменост и образовање у средњовековној Србији; - Српске школе и образовање у Хабзбуршкој Монархији; - Школа и образовање Срба у време Првог српског устанка. - Развој школа у Срба и педагошке мисли српских педагога до 1914. године; - Систем школа и педагошка мисао у Југославији између два светска рата; - Развој просвете и школства у Срба након Другог светског рата. <i>Практична настава</i> Самосталан рад студената у групама на проучавању релевантних извора који прате теоријску наставу.
Литература

1. Спевак, З. (2010). *Општа историја педагогије II – од XVII – XIX века*. Нови Сад: Филозофски факултет.
2. Спевак, З. (2003). *Јан Амос Коменски – педагог и утописта*. Бачки Петровац - Нови Сад: Култура, ФОРС
3. Русо, Ж.Ж. (1989). *Емилили о васпитању*. Ваљево-Београд: Естетика
4. Петровић К. (1951): *Историја Карловачке гимназије*, Матица српска, Нови Сад
5. Исић, М. (2004): Основно школство у Србији 1918–1941, II књига, Институт за новију историју Србије, Београд, стр. 130-154.
6. Тешић, В. (1983): Школе и настава у Србији (1878-1918), у *Историја српског народа*, књ. 6, том II, СКЗ, стр. 506-549.
7. Тешић, В. (1988): Развој Лицеја и Велике школе, Универзитет у Београду, Београд
8. Ћирковић, С. (1974): Писменост и образовање у средњовековној Србији. У *Историја школа и образовања код Срба*, Историјски музеј Србије, Београд, стр. 9-30.
9. Ћунковић, С. (1971): Школство и просвета у Србији у XIX веку, Педагошки музеј, Београд

Студијски програм : Педагогија, ОАС
Назив предмета: Нови медији и образовање
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 6
Услов:
Циљ предмета Разумевање односа и значаја нових медија, образовања и друштва; Упознавање са основама употребе информационе технологије у образовном контексту; Сагледавање предности и ограничења примене информационих технологија у образовне сврхе; Упознавање са аспектима савремене наставе уз употребу нових медија; Разумевање могућности употребе медија и медијских садржаја у настави; Анализирање и вредновање утицаја нових медија на учење и развој ученика;
Исход предмета По завршетку курса студенти би требало да умеју да: – Разумеју утицај нових медија на друштвену стварност и образовање, као и развој појединца; – Идентификују позитивне аспекте и ограничења употребе информационе технологије у образовању; – Тестирају и вреднују различите образовне апликације и њихов педагошки значај за учење и напредовање ученика; – Процењују и критички анализирају употребу медија и медијских садржаја у настави и образовању; – Конструирају план рада и предлог употребе информационих технологија у образовању.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појам, суштина и значај нових медија у образовном контексту; Педагошке импликације употребе нових медија у васпитању и образовању; Теорије образовања на даљину и е-учење; Технологије, наставне методе и стратегије у образовању; Дизајн образовних материјала за учење у онлајн окружењу; Врсте онлајн комуникације у образовном процесу; Употреба, могућности и ограничења образовних апликација у настави; Онлајн платформе за учење; Карактеристике наставе у виртуелном окружењу (предности, ограничења); Гејмификација у образовању; Безбедност деце на интернету; Медијска писменост и критичко мишљење; Е-учење у Европи и свету. Оквир дигиталних компетенција наставника. <i>Практична настава-Вежбе:</i> Стратегија и поступци практичног рада односе се на проблемско излагање студената, учење откривањем, расправу на унапред најављену тему и сучељавање мишљења. Усмена презентација пројекта на предложену или слободно изабрану тему везану за програмске садржаје.
Литература – Ristić, M., Radovanović, I. (2013). <i>Internet u obrazovanju. Pedagoški aspekti primene interneta u nastavi</i>. Beograd: Učiteljski fakultet, Univerzitet u Beogradu. – Pešikan, A. (2016). Najčešće zablude o informaciono komunikacionim tehnologijama u obrazovanju. <i>Nastava i vaspitanje</i>, 65(1), 31-46. – Vasilijević, D. (2016). Društvene mreže u obrazovanju: stavovi i očekivanja studenata. <i>Teme</i>, 60(4), 1241-1258. – Poter, Dž. (2011): <i>Medijska pismenost</i>. Clio: Beograd. – Prajs, S. (2011): <i>Izučavanje medija</i>. Clio: Beograd.

Студијски програм : ОАС Педагогија
Назив предмета: Историја детињства
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 4
Услов: нема
Циљ предмета Усвајање основних знања о настанку и сагледавање систематизоване развојне линије детињства као друштвене институције.
Исход предмета По завршетку курса студент ће моћи да сагледа, објасни и интерпретира специфичности и различита схватања детињства у одређеним епохама као и различите васпитне стратегије.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> - Схватање детињства у древним цивилизацијама; - Амбивалентност детињства у Антици; - Схватање детињства у средњем веку; - Русоов антрополошки идеализам; - Рађање детињства у Западној цивилизацији; - Представе о детету у српској култури; - Ј. Ј. Змај и детињство.
Литература 1. Спевак, З. (2009). <i>Кратка историја детињства: уџбеник за студенткиње и студенте педагогије</i>. Нови Сад: Ауторско издање. 2. Спевак, З., Томчић, Л. (2019). <i>Детињство наших бака и понеког деке - прилози за историју детињства у српској култури</i>. Нови Сад: Филозофски факултет. http://digitalna.ff.uns.ac.rs/sadrzaj/2019/978-86-6065-545-7 3. Делимо, Ж. (1986). <i>Грех и страх – Стварање осећања кривице на Западу од XIV до XVIII века</i>. Нови Сад: Књижевна заједница Новог Сада. 4. Аријес, Ф. (1989). <i>Векови детињства</i>. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства. 5. Требјешанин, З. (1991). <i>Представа о детету у српској култури</i>. Београд: СКЗ. 6. Русо, Ж. Ж. (1989). <i>Емил или о васпитању</i>. Ваљево, Београд: Естетика.

Студијски програм : Педагогија
Назив предмета: Футурологија образовања
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Усвајање основних знања и способности за предвиђање глобалних трендова у развоју друштва и развоју васпитања и образовања. Развијање критичког и аналитичког мишљења у промишљању будућности образовања и васпитања. Развијање сензибилитета за могуће, вероватне и пожељне будуће догађаје у развоју образовања и васпитања. Развијање способности планирања вођења развојно васпитно-образовне делатности у склопу општег развоја друштва.
Исход предмета На крају курса студенти ће бити припремљени да: - предвиде и укажу на глобалне трендове развоја друштва и образовања; - критички и аналитички промишљају о будућности васпитања и образовања. - разликују и указују на могуће, вероватне и пожељне перспективе васпитно-образовне делатности будућности. - планирају, дизајнирају и организују ток развоја васпитања и образовања.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појам будућности. Футурологија као наука-педагошка футурологија и футурологија образовања, будућност школе и школа будућности. Значај критичке футурологије у образовању. Предвиђање, футуролошка флуентност и дискурс будућности. Интегративни приступ у футурологији образовања. Футуролошка методологија. Алтернативне будућности образовања. Футуролошка истраживања у образовању (ОЕЦД). Глобализација и технологизација образовања-хегемонија или жељена будућност. Визија будућности образовања у Р.Србији. <i>Практична настава: вежбе</i> У изради семинара активно учествују студенти уз менторско вођење наставника. Стратегија и поступци практичног рада односе се на проблемско излагање студената, учење откривањем, расправу на унапред најављену тему и сучељавање мишљења. Израда семинарског рада на предложеној или слободно изабрану тему везану за програмске садржаје. Презентација семинарског рада/пројекта.
Литература 1. Врцел, С., Мушановић, М. (2001). Према педагошкој футурологији. Ријека: Хрватски педагошко-књижевни збор. 2. Сузић, Н. (2012) Футурологија у педагогији и социјалним наука, Бања Лука: Ектос 3. Визек Видовић, В., Ријавец, М., Влаховић-Штепић, В., Миљковић, Д. (2014), Психологија образовања, Београд: Klett 4. Боровица, Т., Костовић, С., Ољача, М. (2012) Школа будућности: алтернативне будућности институционалног образовања, у Зборник радова Квалитет образовног система Србије у европској перспективи, Вол. 2. Нови Сад: Филозофски факултет 5. Жиру, А. (2011) О критичкој педагогији. Београд: Едука

Спецификација предмета ОАС педагогија

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Информатичка писменост 1
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема
Циљ предмета Овладавање основама рада у Microsoft Windows оперативном систему, претраживања и коришћења Interneta, израде и форматирања докумената у програму Microsoft Word.
Исход предмета Стечена знања ће студенту омогућити ефикасно коришћење рачунара са Windows оперативним системом и рад са датотекама. Упознавање са основама коришћења Интернета обезбедиће вештине неопходне за преузимање садржаја са интернета, претраживање веба и рад са електронском поштом. Студент треба да савлада и елементе обраде текста у програму Microsoft Word са нагласком на писању семинарских радова. Курс обухвата садржаје потребне за полагање следећих основних ECDL (European Computer Driving Licence) модула: „Основе коришћења рачунара“, „Основе коришћења интернета“ и „Обрада текста“.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Основе коришћења рачунара (хардвер - делови рачунара, врсте софтвера, ауторско право и лиценца, категорије софтвера, мерне јединице меморије, кодирање знакова, рад са прозорима, подешавање радног окружења, елементи фајл система, управљање фајловима и фолдерима, компресовање и декомпресовање фајлова и фолдера, снимак екрана и прозора). 2. Основе коришћења интернета (рачунарске мреже, Интернет, веб, преузимање садржаја са интернета, претраживање интернета, веб пошта, календар). 3. Обрада текста (радно окружење програма, рад са датотекама и документима, основе уређивања докумената, форматирање текста и пасуса, фусноте, заглавље и подножје, нумерисање страница, листе, слике, табеле, графикони, стилови, натписи, садржај, списак објеката, штампање, циркуларна писма). <i>Практична настава</i> На вежбама се програми, обрађени у теоријском делу курса, илуструју практичним примерима, респективно.
Литература (до 10 референци) Mark Edward Soper, <i>Windows 10 Kao od šale</i> , CET, Beograd, 2016 Faithe Wempen, <i>Digitalna pismenost za neupućene</i> , Mikro knjiga, Beograd, 2015 Patrice-Anne Rutledge, <i>Office 2016 Kao od šale</i> , CET, Beograd, 2016 Zoltan Geler, Karlo Bala, <i>Informatička pismenost - prezentacije, skripte, video tutorijali</i> , http://informatika.ff.uns.ac.rs

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Бесплатни софтверски алати 1
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема
Циљ предмета Овладавање основама коришћења програма отвореног кода (GIMP, Inkscape, LibreOffice Base) који представљају бесплатне алтернативе водећих комерцијалних производа (Adobe Photoshop, Adobe Illustrator, Microsoft Access) и који се поред оперативног система Windows могу користити и на оперативном систему Linux.
Исход предмета Студент треба да савлада основе обраде дигиталних фотографија у програму GIMP, основе рада са векторском графиком у програму Inkscape и да се упозна са основама коришћења база података у програму LibreOffice Base. Курс обухвата садржаје потребне за полагање ECDL (European Computer Driving Licence) модула „Обрада слика“ и „Коришћење база података“.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Обрада фотографија са програмом GIMP (основни појмови растерске графике, радно окружење програма, основе обраде слика, селектовање, трансформације, цртање и попуњавање површине, ретуширање фотографија, филтери и ефекти, рад са текстом, слојеви, штампање). 2. Рад са програмом Inkscape (основни појмови векторске графике, радно окружење програма, рад са датотекама и сликама, цртање геометријских објеката, селектовање и трансформације, рад са текстом, цртање правих и кривих линија, филтери, штампање). 3. Основе коришћења база података у програму LibreOffice Base (основни појмови, табеле, индекси, везе између табела, унос и претраживање података, упити, обрасци, извештаји). <i>Практична настава</i> На вежбама се програми, обрађени у теоријском делу курса, илуструју практичним примерима, респективно.
Литература (до 10 референци) The GIMP Documentation Team, <i>GNU Image Manipulation Program User Manual</i> , 2019, https://docs.gimp.org/2.10/en/ Tavmjong Bah, <i>Inkscape: Guide to a Vector Drawing Program</i> , Fifth Edition, 2017, http://tavmjong.free.fr/INKSCAPE/MANUAL/html/ LibreOffice Documentation Team, <i>LibreOffice Getting Started Guide 6.0</i> , 2018, https://documentation.libreoffice.org/en/english-documentation/getting-started-guide/ The Document Foundation, <i>Base Handbook - Managing your Data</i> , 2013, https://documentation.libreoffice.org/en/english-documentation/base/ Zoltan Geler, Karlo Bala, <i>Besplatni softverski alati - prezentacije, skripte, video tutorijali</i> , http://informatika.ff.uns.ac.rs

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Образовне реформе у Европи
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета Упознати студенте са значајним реформским правцима у образовању у Европи и свету. Указати студентима на могућности развоја и унапређење квалитета образовања у Србији уз поштовање међународних принципа и начела. Проучавање програма Европске уније и активности међународних организација које играју кључну улогу у међународном образовању. Упознати студенте са основним постулатима међународног образовања и омогућити им критичку анализу и опсервацију савремених тенденција у Европском образовном простору. Омогућити студентима разумевање компаративних анализа образовних система и политика у свету и код нас.
Исход предмета Након успешно савладаног предмета, студент: Дефинише основне међународне документе и организације које се баве унапређењем образовања у Европи и свету. Објашњава утицај друштвеног контекста на образовни систем. Критички анализира и упоређује различите образовне системе и реформске правце. Уме да процени активности и улогу кључних међународних организација у обезбеђењу квалитета образовања. Уме да се изрази јасним и добро структурираним текстом, аргументујући своје ставове. Учествују у раду тима и разуме и уважава друго мишљење.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Европске димензије и реформе у образовању. Програми и улога кључних међународних организација у промовисању међународног образовања: UNESCO, OECD и др. Компетитивност и међународни системи образовања. Кључни појмови и истраживачко подручје у међународном образовању. Интернационализација образовања као савремена образовна појава. Образовне стратегије, развојне политике образовања и наставни кадар. Образовање усмерено на компетенције и вештине за 21. век. Образовање у Србији и процеси интернационализације образовања. <i>Практична настава</i> Евалуација и компаративна анализа међународних образовних система, стратегија и докумената. Упознавање са програмима Европске уније који подстичу међународно образовање: (BASILEUS, JoinEU-SEE, Socrates, Comenius, Erasmus Mundus, Leonardo da Vinci). Израда семинарских радова и есеја, усмене презентације, самостални истраживачки рад.
Литература: 1. <i>Kvalitetno obrazovanje za sve - izazovi reforme obrazovanja u Srbiji</i> (2004): Beograd: Ministarstvo prosvete i sporta Republike Srbije, str. 155-167. 2. Miočić, I., Ledić, J. i Turk, M. (2016). <i>Europska dimenzija u obrazovanju: pristupi i izazovi</i> . Rijeka: Filozofski fakultet u Rijeci. str. 13-37. 3. Gajić, O. (2011). <i>Građansko obrazovanje za demokratiju</i> . Novi Sad: Filozofski fakultet. str. 19-61. 4. Gajić, O., Budić, S. & Lungulov, B. (2009): »Unity in Diversity« as a European Dimension of Higher Education, in: <i>European Dimensions of Changes in the Educational System in Serbia. Research and Development</i> “, Vol. 5, Novi Sad: Faculty of Philosophy, p.p. 133-146. 5. Gajić, O. (2007). Toward the European educational space – experiences of teacher education in Serbia, in: <i>Humanities</i> . Miskolc: University of Miskolc. Innovation and technology Transfer Centre, p.p. 69-73. 6. Gajić, O. (2009). Izazovi profesionalnog obrazovanja nastavnika u evropskoj različitosti, Međunarodna konferencija „Unapređenje obrazovanja učitelja i nastavnika – od selekcije do prakse“/ <i>Promoting teacher education from intake system to teaching practise</i> , Zbornik radova sa međunarodne konferencije održane 19-21. maja 2009. (gl. ured. Matti Meri), Jagodina: Pedagoški fakultet, Univerzitet u Kragujevcu, knj.8/1, Tom I, str. 69-76.

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Доживотно образовање
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета Разумевање значаја доживотног образовања за појединца и савремено друштво. Развијање способности критичке анализе стратегија и пракси доживотног образовања на националном и међународном плану.
Исход предмета Након завршеног курса студент ће бити способан да: разуме темељне појмове и начела концепта доживотног образовања, критички анализира различите стратегије доживотног образовања и могућности њихове практичне примене, активно и одговорно учествују у креирању и реализацији програма доживотног образовања.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Ново промишљање друштвеног развоја. Одрживост као узор друштвеног развоја. Конструкт друштва знања. Доживотно образовање као “кључ за 21. век”. Стратегије доживотног образовања. Компоненте доживотног образовања. Меморандум о доживотном образовању (Лисабон, 2000). Одговорност појединца у процесу доживотног образовања (појединац-група-заједница). Струковно образовање и усавршавање (од квалификације до компетенције). Формално, неформално и информално образовање. Концепт организације која учи. Професионални развој наставника као облик доживотног образовања. Европски акциони програми који подржавају доживотно образовање. <i>Практична настава</i> Скице за дискусију у писаној форми за сваку тему. Презентација семинарског рада на предложеној или слободно изабрану тему релевантну за програмске садржаје.
Литература Andevski, M. i Knežević-Florić, O. (2002). <i>Obrazovanje i održivi razvoj</i> . Novi Sad: Savez pedagoških društava Vojvodine. Commission of the European Communities. (2000). <i>Commission staff working paper. A memorandum on lifelong learning</i> . Brussels, Belgium: European Commission. Radulović, L. (2011). <i>Obrazovanje nastavnika za refleksivnu praksu</i> . Beograd: Filozofski fakultet.

Студијски програм/студијски програми: ОАС сви програми
Врста и ниво студија: Основне академске студије
Назив предмета: Основе научног новинарства
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Упознавање са општим карактеристикама и врстама новинарства; упознавање са основним појмовима специјалног типа новинарства – научног новинарства
Исход предмета Овладаност основним знањима о професији, као и о специфичностима типа научног новинарства.
Садржај предмета Теоријска настава 1. Опште карактеристике новинарства као професије; 2. Наука и друштво; 3. Кратка историја научног новинарства; 4. Како постати научни новинар 5; Пут до научне приче; 6. Писање о науци (за штампане, електронске и нове медије) 7. Научно новинарство у дигитално доба; 8. Студије случаја; 9. Каријера у научном новинарству. 10. Анализа семинарских радова са дискусијом.
Литература Англер, В. Мартин (2020). <i>Увод у научно новинарство</i> . Београд: Центар за промоцију науке. (изабрана поглавља) Валић Недељковић, Дубравка и Пралица, Дејан (2019). <i>О новинарству и новинарима – друго прерађено и допуњено издање</i> . Нови Сад: Филозофски факултет. (изабрана поглавља) Ласло, Пјер (2015). <i>Научна комуникација – практични водич</i> . Београд: Центар за промоцију науке. (изабрана поглавља) Пралица, Дејан и Баровић, Владимир (2012). Новинарство (не)затворена професија. У: <i>Криза и перспектива знања и науке – зборник радова са међународног научног скупа 'Наука и савремени универзитет 1'</i> . Ниш: Филозофски факултет. Стр. 391-400.

Студијски програм/студијски програми: ОАС сви програми
Врста и ниво студија: Основне академске студије
Назив предмета: Класици светске књижевности 1
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета Предмет уводи студенте у основне теме хуманистике, са циљем да их упути у темељне праксе академских студија књижевности и у основне појмове историје идеја унутар западног цивилизацијског круга. Током курса отварају се битне теме библијске књижевности (грех и праштање), антике (епска парадигма, трагедија као сукоб закона и обичајности) и раног модерног доба. Студенти се такође упознају са токовима самообликовања модерног човека у раздобљу ренесансе (универзални човек, људско достојанство, хуманизам, индивидуализам, учено незнање, хумор и медицинска теорија хумора). Коначно, кроз лик Кандида ће бити отворена расправа о пројекту просвећивања, док ће лик Фауста послужити као основ за дискусију о модерном херојству знања и о напетости између појединца и заједнице.
Исход предмета Способност примене знања везаних за формирање канона европске књижевности, као и за развој модерне субјективности и препознавање њених елемената у потоњим раздобљима. Усвајање темељних начела тумачења књижевних текстова; способност препознавања књижевних митова и њиховог деловања; оспособљеност за самостално тумачење и вредновање књижевног текста, као и за продубљено посматрање различитих феномена из шире области хуманистичких наука.
Садржај предмета Уводна дискусија: класици и књижевни канон. <i>Еп о Гилгамешу</i> (теме, структура, утицај на западни канон). <i>Књига о Јову</i> и стари пут грешника у светској књижевности. Библија као велики код западне књижевности. Борхесова идеја о четири типа приче (потрага, освајање града, повратак ратника, и смрт бога). Одисеј као претеча типичног књижевног јунака, појединца који је израз читаве једне цивилизације. Аристотелова <i>Поетика</i> као темељ западне књижевности. Антигонина као парадигма трагичне јунакиње. Анализа Сократових идеја везаних за однос знања и незнања и њихово повезивање са хришћанском традицијом мудре лудости. Дантеов силазак у подземни свет и хришћанска уметност. Дубине људске душе: Петраркино писмо о успону на планину Венту. Анализа Еразмове <i>Похвале лудости</i> као архетипског текста „лудачке књижевности“. Дон Кихот као компендиј ренесансног хумора. Модерни роман, модерна субјективност и проблем приповедача. Монтењев идеал самообликовања човека. Љубав и патња: <i>Ромео и Јулија</i> и идеја о љубави у рано модерно доба. Хамлет као израз сложених интелектуалних и моралних токова модерности. Волтеров <i>Кандид</i> и просветитељска парадигма. Фаустов пут од средњовековног мита до модерног индивидуализма.
Литература <i>Примарна:</i> <i>Еп о Гилгамешу</i> (избор). <i>Књига о Јову</i>. Хомер, <i>Одисеја</i> (избор, прев. Милош Ђурић). Софокле, <i>Антигона</i>. Платон, <i>Одбрана Сократова</i>, прев. М. Ђурић, Београд, 1982; Данте, <i>Пакао</i> (више превода, М. Комбол, К. Мићевић); Еразмо, <i>Похвала лудости</i>, прев. Д. Невенић Грабовац, Београд, 2000; Монтењ: <i>Огледи</i>, превод М. Ђорђевић, Београд, 1999 (избор); Сервантес: <i>Дон Кихот I</i>, превод Ђ. Поповића, Д. Вртунског или А. Манчић; В. Шекспир, <i>Ромео и Јулија</i>, прев. Ж. Симић, С. Пандуровић, Београд, 2012 (или неко друго издање); <i>Хамлет</i>, прев. Живојин Симић, Сима Пандуровић (више издања); Волтер, <i>Кандид</i>, прев. Милан Предић (више издања); Гете, <i>Фауст</i>, прев. Бранимир Живојиновић (више издања). <i>Секундарна:</i> Милош Ђурић, <i>Историја хеленске књижевности</i> (више издања); Рене Жирар, <i>Стари пут грешника</i>, Нови Сад, 1989; Франческо де Санктис, "Данте Алигијери", <i>Критички есеји</i>,

Београд, 1960, стр. 33-118; Леон Алкен, *Еразмо међу нама*, Н. Сад, 1994; Ерих Ауербах, *Мимесис*, Београд, 1978 (погл. XII о о Монтењу, XIV о Сервантесу); Љиљана Павловић-Самуровић, *Књига о Сервантесу*, Београд, 2002; В. Гвозден, «Љубав и патња», поговор у В. Шекспир, *Ромео и Јулија*, Београд, 2012; Веселин Костић, *Стваралаштво Виљема Шекспира I и II*, Београд, 1994. Denis de Rougement, *Ljubav i Zapad*, Matica hrvatska, 1974; Е. Ауербах, "Прекинута вечера", *Мимезис*, Београд, 1978, стр. 396-408. Томас Ман, "О Гетеовом *Фаусту*", *Ствараоци и дела*, Нови Сад, 1952, стр. 152-198.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Увод у тумачење производа културне индустрије
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Полазници курса треба да се упознају са појмовима културе, културне индустрије и масовне културе, као и са теоријским претпоставкама и перспективама помоћу којих је могуће интерпретирати производе културне индустрије.
Исход предмета Полазници курса ће бити оспособљени да практично примене теоријске поставке у тумачењу производа културне индустрије, као и да идентификују идеолошке наносе у овим производима.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појам културе. Појам културне индустрије и индустрије забаве. Различити углови концептуализације производа културне индустрије. Франкфуртске школа. Британска школа студија културе. Слика света и културна индустрија. <i>Практична настава</i> Анализа производа индустрије културе у различитим земљама и цивилизацијама, идентификовање кључних идеолошких тачака у поменутим производима, разоткривање начина на који производи културне индустрије (филмови, серије, романи, видео игре) утичу на обликовање слике света њихових потрошача.
Литература 1. Стивен Гринблат, „Култура“, Златна греда, новембар, 2004, стр. 40. 2. Џонатан Калер, „Књижевна теорија“. <i>Летопис Матице српске</i> , 475/3, стр. 2005, 333-355 3. Макс Хоркхајмер, Теодор Адорно, <i>Дијалектика Просветитељства</i> , Веселин Маслеша, Сарајево, 1989, стр. 126-173 4. <i>Студије културе: зборник</i> . приредила Ј. Ђорђевић, Службени гласник, Београд, 2009. (избор) 5. Слободан Владушић, Књижевност и коментари, Службени гласник, Београд, 2017, стр. 297-316.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Мотивација за учење
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Упознавање студената са: - теоријским моделима и методологијом истраживања мотивације у школском контексту; - мотивационим детерминантама школског постигнућа и тешкоћа у учењу; - специфичним врстама мотивације за учење природних и друштвених области; - релацијама мотивације за учење, селф-концепта, самоефикасности и саморегулисаног учења; - контекстуалним и диспозиционим чиниоцима мотивације за учење; - релацијама мотивације и емоција у школском контексту; - имплицитним уверењима, ефикасношћу и мотивацијом за рад наставника у школи.
Исход предмета Од студента се очекује да на крају курса буде способан да: - Препозна мотивационе чиниоце који обликују учење; - Планира и примењује поступке за подстицање мотивације за учење; - Осмисли и реализује различите дугогочне програме за подстицање мотивације у раду са ученицима; - Примењује стечена знања кроз различите приступе у раду са родитељима и наставницима.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> - Одређење опште и специфичне мотивације за учење; мотивациони чиниоци успешног учења; - Селф-теорије мотивације за учење: теорија самоефикасности, теорија самовредновања и теорија самодетерминације; - Мотивација за учење из перспективе атрибуција, очекивања и вредности, имплицитних уверења и циљних оријентација ученика; - Саморегулисано учење – мотивационе компоненте; - Диспозициони чиниоци мотивације за учење: пол, интелектуалне способности и особине личности ученика; - Контекстуални чиниоци мотивације за учење: улога и карактеристике родитеља, наставника и вршњачке групе; - Интеракција емоција и мотивације у школском контексту; - Мотивација наставника за подучавање и усавршавање. <i>Практична настава</i> - Практична примена теорија мотивације у циљу поспешивања учења кроз студије случаја; - Израда и презентација семинарског рада – осмишљавање и реализација програма за подстицање мотивације за учење.
Литература 1. Wentzel, K. R., & Miele, D. B. (2016). <i>Handbook of Motivation at School</i>. New York & London: Routledge, Taylor & Francis Group. 2. Reeve, J. (2014). <i>Razumijevanje motivacije i emocija</i>. Beograd: Sinapsa edicije. 3. Elliot A. J., & Dweck C. S. (2007). <i>Handbook of Competence and Motivation</i>. New York & London: The Guilford Press.

Назив предмета: Основе академског писања (на мађарском језику)
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета Упознавање студената са поступцима који се примењују у истраживању, академском читању и писању.
Исход предмета Студенти су упознати са традиционалним и новим моделима научне комуникације, са врстама академских радова и са стандардима коректног цитирања.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Општи услови за добру писменост. Врсте академско-научних текстова. Избор теме академског рада. Стручна литература. Цитирање, плагијат, библиографија. Критичко читање и прављење бележака. Композиција текста, кохеренција реченица и параграфа, граматичка коректност. Правила квалитетног писања. Апстракт и кључне речи. Есеј. Рецензија. Семинарски рад. Научни рад. Креативно писање. Писање и његова презентација.
Литература Umberto Eco. 2003. Hogyan írjunk szakdolgozatot? Budapest: Kairosz. Richard Aczel, 2000. Hogyan írjunk esszét? Budapest: Osiris. Majoros Pál. 1997. Kutatásmódszertan, avagy hogyan írjunk könnyen, gyorsan jó diplomamunkát? Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó. Gyurgyák János. 1997. Szerkesztők és szerzők kézikönyve. Budapest: Osiris. Fercsik Erzsébet. 2003. Dolgozatírás felsőfokon. Budapest: Krónika Nova, 2003. Kuziak, Michail-Rzepczynski, Slavomir. 2004. Tanuljunk meg írni! Budapest: Magyar Könyvklub. Bertáné Németh Ágnes. 2002. Az irodalomkutatástól a hivatkozásig. Hallgatói segédlet. Pécs: PTE Könyvtára.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Усмено и писмено изражавање у академском окружењу
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ:3
Услов:
Циљ предмета Упознавање студената са вештинама потребним за академске студије, и језиком и стилем усмене и писмене академске комуникације и изражавања.
Исход предмета Студенти ће бити оспособљени да ефикасно прате усмена излагања академског типа, да учествују у групним дискусијама на задате теме, као и да самостално организују и представе сопствено излагање. Такође, биће упознати са појмом академске етике, и начинима навођења извора, те оспособљени за писање академских текстова различитих врста.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Врсте академског говора. Академски монолог и интерактивност. Стратегије за ефикасно слушање академског излагања. Препознавање језика који сигнализира важне информације у оквиру излагања, и стратегије њиховог бележења. Стратегије академског вођења разговора. Начини показивања интересовања за предмет дискусије и прикључивање. Аргументовање сопственог мишљења. Вођење групне дискусије. Прављење веза између сопствених и туђих идеја. Развијање групних дискусија на задате теме. Врсте академских писаних форми. Стратегије презентовања садржаја у писменој и усменој форми. Одабир адекватне теме и организовање садржаја. Структура усмених и писмених форми излагања садржаја. Академски стил изражавања. Уважавање публике. Елементи уверљивости. Усмено и писмено изражавање и технологија. Анализа одабраних узорака усменог излагања и писаних форми. Фокусирано сумирање циљног садржаја.
Литература Банђур, В. (2007). <i>Академско писање</i> . Ужице: Учитељски факултет. Боеглин, М. (2015). <i>Академско писање корак по корак</i> . Нови Сад: Академска књига. Карнеги, Д. (2006). <i>Како брзо и лако савладати говорничку вештину</i> . Београд: Народна књига. Милатовић, В. (2007). <i>Усмено и писмено изражавање</i> . Београд: Рачунарски факултет: СЕТ. Сарцент, Е. и Ферон, Т. (2016). <i>Вештина разговора</i> . Београд: Sezam Book. Суботић, Г. (ур.) (2017). <i>Говори који су променили свет</i> . Београд: Evro Book. Трејси, Б. (2016). <i>Моћ говора</i> . Београд: Финеса. Шипка, М. (2011). <i>Култура говора</i> . Нови Сад: Прометеј. Шуваковић, У. (2010). <i>Академско писање у друштвеним наукама</i> . Београд: Досије.

Студијски програм: ОАС сви студијски програми
Назив предмета: Српски језик: Основи језичке културе и писмености
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: предмет није предвиђен за модуле на ЖКК – Српски језик и књижевност и Српски као нематерњи и страни језик и књижевност
Циљ предмета: Проширивање знања о језичком стандарду и систематизација чињеница и побољшавање способности за креирање писаних и усмених текстова, диференцираних према тематици, намени, жанру, медију.
Исход предмета Студент је способан да валидно конципира разнородне функционалностилске исказе – ортоепски и ортографски узуси; да уочи и превазиђе најчешћих огрешења о норму на граматичком, лексичком и стилском нивоу; да ваљано структурира текст.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> 1. Стандардни језик – појам; норма; нормативни приручници. 2. Ортоепска и ортографска норма – правила дистрибуције акцената; правопис – фонолошки и морфофонолошки. 2.1. Систематизација правописних правила – проблеми и недоумице (велико слово; гласовне промене у правопису; интерпункција; скраћенице; акроними; састављено и растављено писање; транскрипција). 3. Морфолошко-синтаксичка норма – неправилности у области падежне проблематике, конгруенције, рекције и употребе глаголских облика; ред речи – положај енклитика. 4. Лексичка норма – семантичко-прагматичке неправилности (неодговарајућа лексика; плеоназми; таутологије; гомилање синонима и блискозначница; англицизми). 5. Текстуелна норма. 5.1. Преглед типова и врсте текстова – информативни, нормативни, аргументативни, инструктивни, наративни. 5.2. Врста текста и избор лексичких и граматичких средстава. 6. Стилска (жанровска) норма. 6.1. Језички варијетети према медијуму остварења (говор – писање). 6.2. Статус говореног и писаног језика. 6.3. Одлике типичног говореног / усменог и писаног језика. 6.3.1. Разговорни језик и разговорни стил; књижевни језик / говор / стил. 7. Језик науке / научни стил. 8. Административни стил. 8.1. Бирокупатизација језика. 9. Језик медија. 10. Прагматичка (контекстуална) норма. 10.1. Ословљавање и обраћање у писаном и усменом исказу. 10.2. Намеравао и протумачено значење. <i>Практична настава:</i> Рад на тексту – кориговање грешака на свим нивоима; стилске вежбе – писање валидних текстова с обзиром на граматичко устојствоо и лексички регистар појединих стилова. Коришћење речника за различите намене и свих језичких приручника.
Литература: Ивић, Павле и др (2004). <i>Српски језички приручник</i> . Београд: Београдска књига, 93–203. Клајн, Иван. (2007). <i>Речник језичких недоумица</i> . Нови Сад: Прометеј. Klikovac, Duška. (2008). <i>Jezik i moć</i> . Beograd: Biblioteka XX vek. 147–207. Mrazović, Pavica. <i>Gramatika srpskog jezika za strance</i> . (2009). Sremski Karlovci – Novi Sad: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića. 668–749. Пешикан, Митар, Јован Јерковић, Мато Пижурица. (2017). <i>Правопис српскога језика</i> . Нови Сад: Матица српска. Prčić, Tvrtko. (2011). <i>Engleski u srpskom</i> . Novi Sad: Zmaj. 24–51. Radovanović, Milorad. (2003). <i>Sociolingvistika</i> . Sremski Karlovci – Novi Sad: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića. 186–197. Радовановић, Милорад и др. (1996). <i>Српски језик на крају века</i> . Београд: Институт за српски језик САНУ – Службени гласник. 143–159. <i>Речник српскога језика</i> (ур. Николић, М.) (2007). Нови Сад: Матица српска. Subotić, Ljiljana i dr. (2012). <i>Fonetika i fonologija: ortoepska i ortografska norma standardnog srpskog jezika</i> . Novi Sad: Filozofski fakultet [Digitalna biblioteka]. 96–105.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Језик и култура
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета: Усвајање теоријских знања о језику и његовом специфичном односу према култури.
Исход предмета Оспособљеност за примену стечених теоријских знања у наставној пракси или даљим истраживањима.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> 1. Језик: дефиниција и његове функције. 1.1. Порекло језика и његов развој (научне и наивне представе о пореклу језика). 1.2 Лингвистика као наука о језику. 2. Појам културе и цивилизације. 2.1. Преглед теорија о култури и цивилизацији: рационалистичке и метафизичко-ирационалистичке теорије културе. 2.2. Елементи културе: култура као систем симболичких облика (симбол, алегорија, знак и језик), магија, религија, мит. 2.3. Психоаналитичка теорија архетипова и митова К. Г. Јунга: симбол као искуство колективно несвесног; симболи – конкретизације архетипова. 3. Антропологија и културологија. 4. Распрострањеност језика и култура и њихова разноликост. 5. Настанак цивилизација и њихова обележја. 5.1. Древне цивилизације: Сумер, Вавилон, Египат, Лепенски Вир, Грчка. 5.2. Одлике културе Истока и Запада. 5.3. Хришћанска цивилизација. 6. Проблем односа између језика и културе: језик као компонента и оруђе културе. 6.1. Веза између појединачних култура и језика. 6.2. Заједнице језичких корисника. 6.3. Језик и културни идентитет. 6.4. Теоријска промишљања о односима између језика, културе и мишљења (В. Хумболт, Ф. Боас, Е. Сапир и Б. Ли Ворф) и рађање антрополошке лингвистике / етнолингвистике. 6.5. Теорија језичке релативности. 7. Одједи теорије језичке релативности у савременим истраживањима односа између језика и културе. 7.1. Лексикон као кључ за културну психологију (у теорији Ане Вјежбицке). 7.2. Етнолингвистичка школа Никите Толстоја. 7.3. Основне поставке лингвокултурологије: интерсемиотичка транспозиција; предмет лингвокултуролошких истраживања – безеквивалентна лексика, лексичке и концептуалне празнине, јединице које чувају трагове обичаја, обреда, веровања; јединице у које су уграђени стереотипи, архетипови, симболи и сл. 7.4. Фразеолошки и паремиолошки фонд као садржалац културних информација. 7.5. Пример 1: примена методе бинарних опозиција у фразеологији (бог–ђаво, леп–ружан, добар–зао, истина–лаж). 7.6. Пример 2: слика природе вербализована језичким јединицама окупљеним око лексема <i>камен, земља, дрво, змија</i>. <i>Практична настава</i> Литература 1. Бернард Комри, Стивен Метјуз и Марија Полински, <i>Атлас језика</i>, Вараждин: Станек д.о.о., 2003. 2. Милорад Радовановић, <i>Социолингвистика</i>, Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 2003. 3. Ранко Бугарски, <i>Језик и култура</i>, Београд: Библиотека XX век, 2005. 4. Едвард Сапир, <i>Језик</i>, Нови Сад: Дневник, 1992. 5. Бенцамин Ли Ворф, <i>Језик, мисао, стварност</i>, Београд: Београдски издавачко-графички завод, 1979. 6. Никита Толстој, <i>Језик словенске културе</i>, Ниш: Просвета, 1995. 7. Цери Мур, <i>Увод у антропологију: теорије и теоретичари културе</i>, Загреб: Наклада Јасенски и Турк, 2002. 8. Сретен Петровић, <i>Културологија</i>, Београд: Чигоја штампа, 2005.

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Румунска култура
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета: Стицање знања о румунској култури и најзначајније везе са другим наукама и уметностима.
Исход предмета: Студенти знају градиво из румунске културе.
Садржај предмета: Појам културе. Културне вредности. Културни идентитет. Прве културе на румунском тлу; Историја Румуније—главна дешавања; Први народи на територији тадашње Румуније; Формирање румунског народа; Формирање првих румунских држава: Трансилваније, Мунтеније и Молдавије; Настанак румунског језика; Румунско писмо; Први текстови на румунском језику писани ћирилицом; Историја румунског књижевног језика; Историја румунске књижевности—опште карактеристике и најпознатији писци и дела Савремена култура у Румунији; Историја румунског позоришта; Развој румунске кинематографије и утицај европског и америчког филма на румунску кинематографију; Филмска, забавна и народна музика. Знамените личности румунске културе и најпознатији румунски уметници; Румунски филозофи; Правци и тенденције у савременој култури, поезији и прози; Фолклор и румунска уметност: обичаји, народне игре и народна ношња. Румунска керамика. Румунска архитектура; Румунска духовност. Румунска митологија. Традиционална румунска кухиња. Румунска славља и румунске традиције. Најпознатије румунске културне личности у иностранству. Мултикултуралност, интеркултуралност и транскултуралност; Природне лепоте Румуније.
Литература: Avram, Mioara; Marius Sala (2001). <i>Faceți cunoștință cu limba română</i> . Cluj: Echinox. Dramba, Ovidiu (2004). <i>Literatură, cultură, civilizație</i> . București: Saeculum. Lovinescu, Eugen (1972). <i>Istoria civilizației române moderne</i> . București: Editura Științifică. Mehedinți, Simion (2007). <i>Civilizație și cultură</i> . București: Trei. Noica, Constantin (1993). <i>Modelul cultural european</i> . București: Humanitas. Zamfirescu, Dan (1969). <i>România – pământ de civilizație și sinteză</i> . București: Editura pentru Literatură

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Увод у дигиталну хуманистику
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема
Циљ предмета Упознавање студената са концептима и могућностима које дигитална хуманистика пружа у различитим контекстима.
Исход предмета Студент је способан да примењује савремене рачунарске и информационе технологије у различитим контекстима; да овлада вештинама које му омогућавају широк приступ дигиталним подацима, садржајима и информацијама; да примени стечена знања у пракси.
Садржај предмета Дигитална хуманистика – појам, технике истраживања, развој, методологија. Аналогно и дигитално. Онтологија и епистемологија. Од хуманистике до дигиталне хуманистике. Кибернетски дискурс. Кибернетика и уметност. Оквир дигиталних компетенција. Дигитално доба. Процес дигитализације. Сајбер простор. (Де)колонизација знања и технологија. Курирање. Киборг. Природни језици. Дигитални алати, ресурси и средства. Дигитални код и софтвер. Платформе и њихова примена. Иновативни пројектни модели. Мултимедијалност. Базе података. Трансформација неструктурираног текста у структурирани. Нове матрице података. Хипертекстуално уређивање. Конструкција базе текстова. Кориснички интерфејс. Дигитални медији и садржаји. Метамедији. Дигитални текст. Дигитална култура. Визуализација културе. Дигитална уметност. Дигитална културна баштина. Дигитална хуманистика и знање. Дигиталне технологије истраживања и проучавања историје. Одрживост пројеката дигиталне хуманистике. Дигитална хуманистика 2.0. Дигитална етика. Дигитална хуманистика у Србији и свету.
Литература Andevski M., Arsenijević, J. i M. Vidaković (2013). Tipovi znanja na Web 2.0. U: D. Golubović (ur.), <i>Tehnologija, informatika i obrazovanje: stanje i problemi, ciljevi i mogućnosti, promjene i perspektiva: međunarodni simpozijum</i> . Banja Luka: Filozofski fakultet, 229–236. Bogićević, M. Ristić, M., Radovanović, I. (2013). <i>Internet u obrazovanju. Pedagoški aspekti primene interneta u nastavi</i> . Beograd: Učiteljski fakultet, Univerzitet u Beogradu. Popović, D. (2015) Digitalization of books and its impact on educational praxis at University level. In: I. Roceanu (ed.), <i>Rethinking education by leveraging the eLearning pillar of the Digital Agenda for Europe</i> , Vol. 2. Bucharest: “Carol I” National Defence University, 484–488. Popović, D. (2016). New Culture of Learning and New Learning of Cultures: Rethinking Methodology and Potential of e-Learning, In: I. Roceanu (ed.), <i>eLearning Vision 2020!</i> Vol. 2. Bucharest: “Carol I” National Defence University, 426–431. Pralica, D. (2015). Digital Media Technologies and the Perspectives of Virtual Education – Opinions of Students and Professors at the Department of Media Studies, Faculty of Philosophy, University of Novi Sad. In: I. Roceanu (ed.), <i>eLearning and Software for Education</i> . Vol. 3. Bucharest: “Carol I” National Defence University Publishing House, 137–141. Petković, V., & Ivanić, I. (2018). Comparative Analysis of the Use of New Technologies and NTC Learning Method: A Case Study. In: I. Roceanu (ed.), <i>eLearning challenges and new horizons, The 14th International Scientific Conference “eLearning and Software for Education”</i> Bucharest: “Carol I” National Defence University Publishing House, 203-211. Routledge, L. (2012). <i>Teaching and learning in the digital age</i> . London; New York: Routledge. Kukić, D. (2016). Upravljanje projektima digitalne humanistike. <i>Media and communication: international scientific journal of media, communication, journalism and public relations</i> . Bijelo Polje: Akademija društvenih nauka, 127-144 Routledge, R. (2013). <i>Dialogic: education for the Internet age</i> . London; New York: Routledge.

Студијски програм : ЖК, Соц, Фил, Ист
Назив предмета: Развојна психологија
Статус предмета: обавезан (изборни на једном модулу ЖК)
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета Упознавање студената са предметом и развојем развојне психологије, специфичностима различитих развојних раздобља, факторима развоја, теоријским приступима и основним информацијама о развојним променама у области физичког и моторног, социоемоционалног, когнитивног и моралног развоја.
Исход предмета Способност студената да прилагоде педагошка очекивања развојним одликама ученика и користе узрасно адекватан приступ наставној интеракцији са особама различитог узраста.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Предмет и развој развојне психологије, историјско разумевање детињства, основни теоријски приступи у развојној психологији, фактори развоја, периодизација развоја, развој опажања, моторни, когнитивни, емоционални, социјални, морални, интелектуални, говорни развој. Психологија целоживотног циклуса. <i>Практична настава</i> Обрада проблема који се тичу прилагођавања педагошког рада развојним одликама деце и вежбање узрасно адекватног приступа у наставној и другим врстама интеракције са децом.
Литература Јерковић, И., Зотовић, М. (2017). Развојна психологија (друго измењено и допуњено издање). Београд: Центар за примењену психологију Друштва психолога Србије

Студијски програм : ОАС ЖКК, ФИЛ, СОЦ, ИСТ
Назив предмета: Интерактивна педагогија
Статус предмета: обавезни/изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета Стицање увида у савремена педагошка сазнања о васпитно-образовном процесу на макро и микро нивоу (теоријске и практичне компоненте); Усвајање знања о темељним педагошким појмовима и начелима педагошког рада; Развијање педагошких и комуникацијских компетенција неопходних за васпитно-образовно деловање; Оспособљавање за креирање демократских односа у образовно-васпитној институцији; Оспособљавање студената за процес доживотног образовања и партиципацију у обезбеђивању квалитета педагошког рада у целини.
Исход предмета По завршетку овог курса студенти би требало да умеју да: – Дефинишу и објасне темељне педагошке појмове и начела педагошког рада; – Изаберу прикладне наставне стратегије, методе и поступке на темељу познавања педагошких феномена и фактора који подржавају процес учења; – Примене и критички процене нове наставне стратегије, методе и поступке; – Демонстрирају рефлексивни увид у властите педагошке ставове.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Основна питања и проблеми педагогије (основни педагошки појмови; основна питања развоја личности; аспекти педагошког рада, циљеви васпитно-образовног рада); Нова сазнања и перспективе у педагошкој теорији и пракси; Међуљудски однос као основа педагошког рада; Интеракција и комуникација у образовно-васпитној институцији; Педагошке компетенције наставника; Педагошки рад одељенског старешене; Сарадња са родитељима и другим учесницима и партнерима педагошког процеса; Образовање усмерено ка ученику и промене у образовној установи; Социоемоционална клима у одељењу; Поучавање и учење као интерактивно-комуникацијски процес; Појам и значај интерактивног учења; Интерактивне методе педагошког рада и њихова примена; Идеални наставни блок; Студије о ефектима кооперативне наставе: успешност у реализацији когнитивних, социјалних и афективних циљева. <i>Практична настава: вежбе</i> У изради семинара активно учествују студенти уз менторско вођење наставника. Стратегија и поступци практичног рада односе се на проблемско излагање студената, учење откривањем, расправу на унапред најављену тему и сучељавање мишљења. Израда семинарског рада на предложеној или слободно изабрану тему везану за програмске садржаје. Презентација семинарског рада/пројекта.
Литература – Goleman, D. (2001). <i>Emocionalna inteligencija</i>. Beograd: Čigoja štampa; – Knežević-Florić, O. (prir.) (2006). <i>Interaktivna pedagogija</i>. Novi Sad: Savez pedagoških društava Vojvodine; – Milutinović, J. (2011). <i>Alternative u teoriji i praksi savremenog obrazovanja: put ka kvalitetnom obrazovanju</i>. Novi Sad: Savez pedagoških društava Vojvodine; Vršac: Visoka škola strukovnih studija za obrazovanje vaspitača „Mihailo Palov”; – Roeders, P. (2003). <i>Interaktivna nastava: dinamike efikasnog učenja i nastave</i>. Beograd: Institut za pedagogiju i andragogiju Filozofskog fakulteta.

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Напредна информатичка писменост 2
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Положен испит из неког од основних информатичких предмета (Информатика, Информатичка писменост 1, Информатичка писменост 2, Бесплатни софтверски алати 1, Бесплатни софтверски алати 2) или одговарајући ECDL сертификат
Циљ предмета Овладавање напредним могућностима израде презентација у програму Microsoft PowerPoint, односно напредним коришћењем програма Microsoft Access за рад са базама података.
Исход предмета Стечена знања ће омогућити студенту ефикасно коришћење напредних функција програма за израду презентација и рад са базама података уз повећање продуктивности. Курс обухвата садржаје неопходне за полагање напредних ECDL (European Computer Driving Licence) модула „Напредне презентације“ и „Напредне базе података“.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Напредне презентације (теме и рад са текстом, табеле, слике, графички објекти, графикони, анимације, мастер слајдови, препоручена правила и структура презентација, распоређивање елемената слајдова, дијаграми, видео и звучни записи, побољшање продуктивности, управљање презентацијама). 2. Напредне базе података (табеле, индекси, везе између табела, примарни и страни кључеви, референцијални интегритет, унос, претраживање и филтрирање података, напредни упити, напредни обрасци, напредни извештаји, макрои, увоз и извоз). <i>Практична настава</i> На вежбама се програми, обрађени у теоријском делу курса, илуструју практичним примерима, респективно.
Литература (до 10 референци) Patrice-Anne Rutledge, <i>Office 2016 Kao od šale</i> , CET, Beograd, 2016 Alempije Veljović, Miroљub Zahorјanski, <i>Uvod u baze podataka</i> , CET, Beograd, 2014 Zoltan Geler, Karlo Bala, <i>Napredna informatička pismenost 2 - prezentacije, skripte, video tutorijali</i> , http://informatika.ff.uns.ac.rs

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Бесплатни софтверски алати 2
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема
Циљ предмета Овладавање основама коришћења програма отвореног кода (LibreOffice, Scribus) који представљају бесплатне алтернативе водећих комерцијалних производа (Microsoft Office, Adobe InDesign) и који се поред оперативног система Windows могу користити и на оперативном систему Linux.
Исход предмета Студент треба да савлада основе обраде текста у програму LibreOffice Writer, да се упозна са основама рада у програму за стоно издаваштво (припрему штампе) Scribus, са елементима табеларних калкулација у програму LibreOffice Calc и са израдом презентација у програму LibreOffice Impress. Курс обухвата садржаје потребне за полагање ECDL (European Computer Driving Licence) модула „Обрада текста“, „Табеларне калкулације“ и „Презентације“.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Увод у обраду текста у програму LibreOffice Writer (радно окружење програма, рад са датотекама и документима, основе уређивања докумената, форматирање текста, форматирање пасуса, фусноте, заглавље и подножје, нумерисање страница, листе, слике, табеле, графикони, стилови, натписи, садржај, списак објеката, штампање). 2. Основе стоног издаваштва у програму Scribus (радно окружење програма, рад са страницама, оквири за текст, оквири за слике, цртање облика, мастер странице, штампање и извоз у PDF). 3. Елементи табеларних калкулација у програму LibreOffice Calc (радно окружење програма, радни листови, подаци и формуле, форматирање ћелија, основе рачунања, основне функције, процентуалне вредности, графикони, штампање). 4. Прављење презентација у програму LibreOffice Impress (радно окружење програма, теме и рад са текстом, табеле, слике, графикони, анимације, мастер слајдови, препоручена правила и структура презентација). <i>Практична настава</i> На вежбама се програми, обрађени у теоријском делу курса, илуструју практичним примерима, респективно.
Литература (до 10 референци) LibreOffice Documentation Team, <i>LibreOffice Getting Started Guide 6.0</i> , 2018, https://documentation.libreoffice.org/en/english-documentation/getting-started-guide/ LibreOffice Documentation Team, <i>Writer Guide 6.0</i> , 2018, https://documentation.libreoffice.org/en/english-documentation/writer/ The Document Foundation, <i>Calc Guide - Working with Spreadsheets</i> , 2013, https://documentation.libreoffice.org/en/english-documentation/calc/ LibreOffice Documentation Team, <i>Impress Guide - Working with Presentations</i> , 2014, https://documentation.libreoffice.org/en/english-documentation/impress/ Zoltan Geler, Karlo Bala, <i>Besplatni softverski alati - prezentacije, skripte, video tutorijali</i> , http://informatika.ff.uns.ac.rs

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Великани српског новинарства
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ:3
Услов: Нема
Циљ предмета Упознати студенте са највећим именима српског новинарства, и најважнијим историјским токовима у развоју новинарства на нашим просторима.
Исход предмета Стечен висок ниво знања о историјским личностима које су највише утицале на настанак и развој новинарства на овим просторима, а биле су важне и за укупан друштвени развој.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Димитрије Давидовић. 2. Милорад и Данило Медаковић. 3. Јаков Игњатовић и Светозар Милетић. 4. Светозар Марковић и Владимир Јовановић. 5. Јован Павловић. 6. Пера Тодоровић и Мита Ценић. 7. Михаило Полит Десанчић. 8. Димитрије Туцовић. 9. Браћа Рибникар. 10. Крста Цицварић и Моша Пијаде. 11. Велимир Бајкић. 12. Милош Црњански и Раде Драинац. 13. Предраг Милојевић и Милица Јаковљевић. 14. Владимир Дедијер. 15. Љубомир Вељковић и Слободан Глумац. <i>Практична настава</i> . Национални радници и просветитељи. 2. Штампари и новинари. 3. Новине у служби политике. 4. Идеолози као новинари. 5. Српска журналистика по угледу на светска журналистичка кретања. 6. Политички критичари. 7. Либерално и радикално у новинама. 8. Борци за социјалну правду. 9. Утемељивачи „Политике“. 10. Превртљивост и доследност. 11. Економски аналитичари. 12. Песници као новинари. 13. Дописници из светских престоница. 14. Комунисти отпадници. 15. Настанак првих њуз магазина и таблоида.
Литература (до 10 референци) 1. Боаров Д; Баровић В. (2011), Великани српске штампе.Београд: Службени гласник. 2. Баровић, В. (2013). Допринос Димитрија Давидовића у формирању модерног српског друштва. У: Живанчевић Секеруш, Ивана (ур.). <i>Зборника радова - Шести међународни интердисциплинарни симпозијум „Сусрет култура“</i> , Књига 2. (921-929). Нови Сад: Филозофски факултет у Новом Саду. 3. Баровић, В. (2012),Новинарски рад Бранислава Нушића као прилог структуралном проучавању развоја жанрова у историји српске журналистике.Нови Сад Филозофски факултет у Новом Саду У: Гудурић, С. (ур.). <i>Језици и културе у времену и простору</i>),541-546. 4. Баровић, В. (2012). Историја таблоида у српској журналистичкој и личност Крсте

Џицварића У: Валић Недељковић, Дубравка (ур.). *Дигиталне медијске технологије и друштвено-образовне промене 2.* (113-121). Нови Сад: Филозофски факултет у Новом Саду.

5. Вулић, Т. (2007). *Крагујевачка штампа у 19 веку: садржинско-жанровске одлике*. Крагујевац: Народна библиотека „Вук Караџић“.
6. Крестић, В. (1980). *Историја српске штампе у Угарској 1791-1914*. Нови Сад: Матица српска.
7. Попов, Д. (1983). *Српска штампа у Војводини 1918-1941*. Нови Сад: Матица српска.

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Српска књижевност, култура и историја приватног живота
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета: Стицање знања о основним елементима националне књижевности и културе и увида колико су категорије приватног живота, науке и уметности повезане у хронолошком току, од средњег века до модерног доба.
Исход предмета: Студенти умеју да усвоје и опишу општи појам културе и приватног живота и имају представе о току српске књижевности.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Простор српске културе. Развој књижевности. Приватни живот као важан сегмент појединца у развоју науке и литературе. Категорије приватног живота као део материјалне и духовне култура. Период паганства и раног хришћанства; средњег века; хуманизма, ренесансе и барока; култура 18. столећа; развој током 19. и 20. века; савремено доба <i>Практична настава:</i> Анализа теоријских текстова о појму културе и приватног живота. Интерпретација књижевних текстова. Обилазак музејских и галеријских поставки у граду, а које су у вези са предметом.
Литература 1. Владимир Ћоровић, <i>Историја Срба</i>, 2008. 2. <i>Историја приватног живота у Срба: од средњег века до савременог доба</i>, приредили М. Поповић, М. Тимотијевић, М. Ристовић, 2011. 3. <i>Приватни живот у српским земљама средњег века</i>, приредиле С. Марјановић-Душанић, Д. Поповић, 2004. 4. <i>Од феудалне европе до ренесансе</i>, Д. Бартелеми, Ф. Браунштајн и др, 2001. 5. <i>Приватни живот у српским земљама у освит модерног доба</i>, приредио А. Фотић, 2005.

Студијски програм/студијски програми: ОАС сви програми
Врста и ниво студија: Основне академске студије
Назив предмета: Класици светске књижевности 2
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета Предмет уводи студенте у основне теме хуманистике, са циљем да их упути у темељне праксе академских студија књижевности и у основне појмове историје идеја унутар западног цивилизацијског круга. Током курса отварају се битне теме модерне књижевности (од романтизма до данашњих дана), али се акценат у тумачењу стваља на то шта канонска дела значе нама данас у 21. столећу. Сходно томе, отварају се питања природе могућности интерпретације, верности тексту и контексту, инсистира се на трагању за занимљивим и иновативним приступима класичним делима, али се отвара и дискусија о кретањима у савременој светској књижевности, као и о последицама тих кретања на разумевање књижевне и културне прошлости.
Исход предмета Способност примене знања везаних за формирање канона европске књижевности, као и за развој модерне субјективности и препознавање њених елемената у потоњим раздобљима. Усвајање темељних начела тумачења књижевних текстова; способност препознавања књижевних митова и њиховог деловања; оспособљеност за самостално тумачење и вредновање књижевног текста, као и за продубљено посматрање различитих феномена из шире области хуманистичких наука. Студенти стичу и утврђују знања из области наратологије (типови приповедача, типови заплета), као и из области дискурса који оспоравају или проширују идеју класика (родне студије, постколонијална теорија).
Садржај предмета Уводна дискусија: модерни класици, књижевни канон и савремена светска књижевност. Читање романа <i>Чича Горио</i> кроз оптику Томе Пикетија (<i>Капитал у 21. веку</i>). Бодлер и Париз као престоница 19. столећа. Границе људског: <i>Франкенштајн</i>, човек или чудовиште? Читалачки избори: Толстој или Достојевски? Реализам. Натурализам. Психологија. Традиција. Епифанија. Роман тока свести. Роман и мит (Џејмс Џојс, Франц Кафка). Естетизам. Модернистички формализам. Просторна форма (Џ. Франк). Егзистенцијализам (Ками). Модернизам и/или авангарда. Утицај филозофије на роман и утицај романа на филозофију. <i>Мали принц</i> и природа фантазије. Борхесови лавиринти. Маркес, магијски реализам и проза "трећег света". Зебалдов <i>Аустерлиц</i>, култура сећања и Холокауст као слом хуманистичке парадигме. Утицај нових медија (радио, телеграф, филм). Светска књижевност данас. Књижевност и глобализација. Књижевност и превођење. Књижевност и тржиште. Постколонијална књижевност. Етнолитература. Висока и ниска књижевност. Феминизам и женска књижевност. Рецепција српске књижевности у иностранству (А. Тишма, Д. Киш, М. Павић).
Литература <i>Примарна:</i> Балзак, <i>Чича Горио</i>, прев. Душан Милачић (више издања). Мери Шели, <i>Франкенштајн</i>, прев. Славка Стевовић (више издања). Бодлер, <i>Цвеће зла</i> (избор, више издања). Достојевски, <i>Злочин и казна</i>, прев. М. Бабовић, Београд, 1964; Толстој, <i>Ана Карењина</i>, прев. З. Велимировић, Београд, 1979; Џејмс Џојс, <i>Портрет уметника у младости</i> прев. Петар Ћурчија, Београд, 1991. Кафка, <i>Преображај</i>, прев. Бранимир Живојиновић; Ками, <i>Странац</i>, прев. З. Хаџи-Видојковић, Београд, 1968. Егзипери, <i>Мали принц</i>, прев. М. Вукмировић, Београд, 2007. Борхес, <i>Изабране приче</i> (разна издања). Маркес, <i>Сто година самоће</i>, прев. Јасна Мимица-Поповић, Београд 1984. В. Г. Зебалд, <i>Аустерлиц</i>, прев. Споменка Крајчевић, Београд, 2009. <i>Секундарна:</i> <i>Француска књижевност II</i>, Београд, 1981, стр. 303-331; Карлхајнц Штирле, "Бодлерове Париске слике и традиција слике Париза", <i>Поезија</i>, 35, 2006, стр. 5-44, прев. Миодраг

Лома; Џ. Стејнер: *Толстој или Достојејевски*, Нови Сад, 1989. Албер Ками, „Нада и апсурд у дјелу Франца Кафке“, *Мит и Сизифу*, прев. Н. Самилагић, Сарајево, 1978. Темат и Камију (прир. В. Гвозден), *Поља*, бр. 488, 2014 (пдф верзија: <https://polja.rs/category/2014/>); Џ. Батлер и др, *Феминистичка спорења*, Београд, 2007. Едвард Саид, *Оријентализам*, Београд, 2000. Жак Рансијер, *Политика књижености*, Нови Сад, 2008. Темат о Зебалду, прир. В. Гвозден, А. Бешић, *Поља*, бр. 469, 2011. Владимир Гвозден, *Књижевност, култура, утопија*, Н. Сад, 2011.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Предузетничке вештине
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Групна презентација пре полагања испита
Циљ предмета Циљ предмета је да, на интерактиван начин, прикаже основне концепте предузетништва и пружи заинтересованим студентима психолошка знања и основне вештине које би им олакшале пут ка покретању сопственог бизниса.
Исход предмета Студенти ће након предмета бити у стању да: • разумеју концепт предузетништва, препознају важне карактеристике предузетничке оријентације и примене технике у сопственом психолошком оснаживању; • овладају техникама у генерисању и евалуирању пословних идеја • овладају вештинама развијања одрживог пословног модела и другим алатима потребним за покретање сопственог пословног подухвата • разумеју концепт финансирања предузетничких идеја и могуће изворе финансирања • демонстрирају познавање основних техника управљања и вођења започетих пословних подухвата, као и примене основних техника управљања људским ресурсима у "микро" бизнисима
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> • Шта је предузетништво? Дефиниција и одређење предузетништва и приказ главних облика предузетништва • Ко су предузетници? Приказ најважнијих особина потребних за покретање сопственог бизниса и како их развијамо (оне које можемо) Ко нису предузетници? Најчешћи митови о предузетницима • Раст и развој предузетничког бизниса • Примери успешних и мање успешних предузетничких прича и шта се из њих може научити <i>Практична настава</i> • Генерисање идеја и препознавање пословних прилика • Развијање одрживог пословног модела
Литература • белешке са предавања • Barringer, B.E. & Ireland, R. D. (2016). <i>Entrepreneurship: Successfully Launching New Ventures</i>. Harlow: Pearson. • Burns, P. (2010). <i>Entrepreneurship and Small Business: Start-up, Growth and Maturity (3rd edition)</i>. New York: Palgrave Macmillan.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Вештина комуникације
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема
Циљ предмета Упознавање студената са основним законитостима успешне комуникације, те са стратегијама за вођење комуникације као и за избегавање и отклањање неспоразума у комуникацији.
Исход предмета Студент је овладао основним законитостима успешне комуникације и зна да примени стратегије за вођење комуникације, као и за избегавање и отклањање неспоразума у комуникацији.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Основни појмови: дефиниција и елементи комуникације; интеракција, комуникација и перцепција; природа, врсте и стратегије комуникације; вербална и невербална комуникација; врсте невербалних знакова и проблеми њиховога разумевања. Основна правила у комуникацији: једноставност, краткоћа, кредибилност, доследност, звук и ритам речи, реч и слика. Социокултурни услови комуникације и њена зависност од типа комуникационог канала. Комуникација путем креирања имиџа. Комуникација валером и бојом. Законитости комуникације у групи. Мотивациона и емоционална писменост. Мотивациони механизми: хомеостатички и нехомеостатички. Реакције на унутрашње и спољашње мотиве. Конфликти у комуникацији и реакција на њих. Појам конверзације и елементи њене анализе. Језичко-стилска средства за истицање комуникативне намере и постизање комуникативног циља. Обрасци успешне комуникације у различитим комуникативним ситуацијама: успостављање и прекид контакта са саговорником; стратегије вођења и одржавања комуникације, с посебним освртом на идентитет саговорника и специфичне комуникативне услове; облици исказивања уважавања саговорника и његовога мишљења; подстицање саговорника на одржавање комуникације; изражавање толеранције и избегавање вербалног насиља.
Литература Стевић, С. (1997). <i>Анализа конверзације</i> . Београд: Филолошки факултет. * Borg, Dž. (2016). <i>Govor tela</i> . Beograd: Sezam Book. Bugarski, R. (1996). <i>Jezik u društvu</i> . Beograd: Čigoja – XX vek. Bugarski, R. (1997). <i>Jezik u kontekstu</i> . Beograd: Čigoja – XX vek. Klikovac, D. (2008). <i>Jezik i moć</i> . Beograd: XX vek. Mandić, T. (2003). <i>Komunikologija</i> . Beograd: Clio. Marković, M. (2005). <i>Poslovno komuniciranje</i> . Beograd: Clio. Mihajlović, D., Ristić, S., Bojić, I. (2007). <i>Kultura komunikacije</i> . Smederevo: GP LUKS-PRES. Nenadović, M. (2010). <i>Veština komuniciranja</i> . Beograd: Univerzitet u Prištini.

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Савремена мађарска књижевност (на мађарском језику)
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: –
Циљ предмета Упознавање студената са најважнијим институцијама савремене мађарске књижевности. Препознавање иновативних књижевних жанрова, тенденција и аутора. Тумачење најновијих књижевних остварења.
Исход предмета Студент је упознат са најважнијим институцијама савремене мађарске књижевности и са механизмима рада тих институција. Примењује у тумачењу текстова стечена знања о новим књижевним тенденцијама и најмањом генерацијом аутора. Способан је да анализира актуелна остварења књижевног стваралаштва.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Појам савремене књижевности. Проблеми периодизације. 2. Институције, часописи и издавачке куће на мађарском језичком подручју данас. 3. Упознавање најважнијих тенденција мађарске књижевности у 21. веку. 4. Нова поетика историјског романа 5. Манифестација трауме у савременој мађарској књижевности. 6. Текстови о „стварности“, дискурс и поетика транзиције. 7. Глобализација као тема и њени поетски аспекти. 8. Однос популарне културе и књижевности. 9. Интертекстуалност у савременим прозним текстовима и поезији. 10. Теме и мотиви у новом облику. Преплитање традиционалног и модерног у књижевним остварењима. 11. Мађарска књижевност на страним језицима: појава и тенденције. 12. Антологије савремене мађарске књижевности. <i>Практична настава</i>
Литература Bíró Gergely ed. 2017. <i>A századelő novellái</i> . Budapest: Magyar Napló, Fokusz Egyesület. Fenyő D. György ed. 2010. <i>Hézagpótlás : a kortárs magyar irodalom tanítása</i> . Budaörs : Aula. info. Horváth Csaba. 2018. <i>Megtalált szavak : kortárs magyar irodalom posztmodernen innen, posztmodernen túl</i> . Budapest: KRE, L'Harmattan. Horváth Kornélia. 2016. <i>Fejezetek a kortárs magyar líráról</i> . Komárom: Selye János Egyetem. Kappanyos András. 2013. <i>Hová tűnt a huszadik század?</i> Budapest: Balassi. Sz. Molnár Szilvia. 2005. <i>Bevezetés a kortárs irodalomba</i> . Budapest: Hatágú Síp Alapítvány. Mórocz Gábor ed. 2017. <i>A századelő gondolkodói</i> . Budapest: Magyar Napló, Fokusz Egyesület. Szávai Dorottya. 2015. Az elégia visszavág. A kortárs magyar elégjáról. <i>Filológiai Közöny</i> . 1. 73-83. Szitár, Katalin; Molnár, Angelika; Kovács, Gábor et. al. eds. 2014. <i>Esemény és költészet : Az irodalomértés kortárs horizontjai a magyar és a nemzetközi tudományosságban</i> . Veszprém: Pannon Egyetem. Mészáros Márton. 2010. <i>Mai magyar irodalmi olvasókönyv : bevezetés a kortárs magyar irodalom olvasásába</i> . Budapest : Hatágú Síp Alapítvány.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Књижевност за децу и младе у светским оквирима
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Упознавање студената са изабраним ауторима и делима интернационалне књижевности за децу и омладину. Упознавање са основним одликама различитих врста дечије и омладинске књижевности.
Исход предмета Студенти ће стећи опште знање о различитим жанровима и врстама, као и о ауторима књижевности за децу и омладину. Разумеће улогу књижевности за децу и младе у развијању знања из различитих области, као и у развијању интерперсоналних и интраперсоналних увида. Биће оспособљени да перципирају одлике књижевних дела, са посебним фокусом на педагошке аспекте различитих сарджаја и њихову погодност за разноврсну публику.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Историјски преглед развоја књижевности за децу и младе у свету. Књижевне врсте и жанрови. Фикција и нефикција. Традиционалне бајке као универзални чинилац европске и светске културе. Ауторске бајке. Народне и ауторске песме за децу. Сливовнице. Приповетке за децу. Социјалне приче. Биографске приче. Графички роман и фиктивни дневник. Авантуристички роман. Роман о одрастању (билдунгсроман). Психолошки роман и приче за децу и младе. Документарно-биографска проза. Роман фантазије и роман фантастике. Мистерије и детективски романи за децу и младе. Анализа и критичко промишљање одабраних дела, као представника различитих култура.
Литература Јовановић, В. и Росић, Т. (ур.) (2012). <i>Књижевност за децу и омладину – наука и настава</i> . Јагодина: Факултет педагошких наука. Марјановић, В., Ђуричковић, М. (2007). <i>Књижевност за децу и младе у књижевној критици</i> . Краљево: Либро. Милинковић, М. (2006). <i>Страни писци за децу и младе</i> . Чачак: Легенда. Петровић, Т. (2001). <i>Историја српске књижевности за децу</i> . Врање: Учитељски факултет. Петровић, Т., Вуковић, Н. (1996). <i>Увод у књижевност за децу и омладину</i> . Подгорица: Унирекс. Henderson, D. L., May, J. P. (2005). <i>Exploring Culturally Diverse Literature for Children and Adolescents</i> . Boston, MA: Allyn & Bacon. Prošić-Santovac, D. (2019). <i>The Magical Art: Appropriation, Reception and Interpretation of Fairy Tale</i> . Novi Sad: Filozofski fakultet. Zipes, J. (2006). <i>The Oxford Encyclopedia of Children's Literature. (Vol. 1-4)</i> . Oxford: Oxford University Press.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Српска средњовековна писменост
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Предмет није предвиђен за модуле на ЈКК – Српски језик и књижевност, Српски као нематерњи и страни језик и књижевност и Српска књижевност и језик.
Циљ предмета Стицање знања о културно-историјским приликама функционисања и развоја српске средњовековне писмености.
Исход предмета На крају курса студент ће бити способан да наведе главне карактеристике српске средњовековне писмености и да образложи значај појединих споменика писмености за српску културу.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Културно-историјски контекст настанка словенске писмености: старословенско раздобље. 2. Најстарија писма (глагољица и ћирилица) и старословенски споменици. 3. Ка почецима српске писмености: рана сведочанства о глагољској писмености код Срба и најстарији сачувани ћирилски споменици српске писмености. 4. Српска средњовековна писменост: систем жанрова и диглосија, периодизација. 5. Рашка епоха: узлет српске средњовековне писмености. 6. Ресавска епоха: нова књижевна средишта и покрет ревизије књига. 7. Позна епоха српске средњовековне писмености: доба таворења писмености. 8. Словни састав српске ћирилице; правописне школе (босанско-хумска, рашка и ресавска); типови писма (устав са полууставом и брзопис) 9. Српска средњовековна писменост и штампана књига. 10. Средњовековна писменост у Босни и Хуму.
Литература Богдановић, Димитрије. <i>Историја старе српске књижевности</i> . Београд: Српска књижевна задруга, 1991. Ивић, Павле. <i>Преглед историје српског језика</i> . Карловци – Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 1998, 5–115. Ивић, Павле. Развој књижевног језика на српскохрватском језичком подручју. <i>О језику некадашњем и садашњем</i> . Београд: Београдски издавачко-графички завод – Приштина: Јединство, 1990, 87–141. Грковић Мејџор, Јасмина: III Средњовековна писменост. <i>Списи из историјске лингвистике</i> . Ср. Карловци – Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 2007, 415–480. Јерковић, Вера. Ћирилица српскословенског периода: палеографски приступ проучавању и општи увид у њен развој. <i>Предавања из историје језика</i> . Нови Сад: Филозофски факултет, Одсек за српски језик и лингвистику, 2004, 87–102. Грковић-Мејџор, Јасмина. Језик српске средњовековне писмености: достигнућа и задаци. <i>Шестдесет година Института за српски језик САНУ</i> . Зборник радова I. Београд, 2007, 249–266. Трифуновић, Ђорђе. <i>Ка почецима српске писмености</i> . Београд: Откровење, 2001.

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Југословенско-румунске културне и књижевне везе
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета: Стицање знања о историји југословенско-румунских културних и књиж. веза кроз векове.
Исход предмета: Студенти знају историју југословенско-румунских културних и књиж. веза кроз векове.
Садржај предмета: Традиционално добросуседски односи кроз историју; словенски елементи на северу Дунава, у подножју Карпата, те романски елементи на југу Дунава; Иста вера, традиција и реципроцитети; Слични животни услови. Политички односи: Премисе за добре културне односе; Пред немањички период: помени о »чрним Латинима« на Балкану (летопис попа Дукљанина), те о прецима јужних Словена на северу Дунава (карпатски басен); Значење речи »Србин« и »српски« у румунским старим текстовима; Немањички период: династичке везе; савези и уговори, те узајамне посете у другој половини XIX века, те у XX веку; Владарске повеље и дарови румунских кнежева на југу Дунава, и обратно, Миша Анастасијевић и Милош Обреновић, те њихови поседи у Влашкој. Културни односи: Средњи век и турска окупација Балкана; склањање људи од пера и културе румунских земаља; Задужбине и дарови манастирима с једне и с друге стране; Помени о Србима у румунским изворима и обратно; Односи са Дубровником, везе са Црном Гором; Културни реципроцитети Срба и Румуна у Хабсбуршкој монархији и педагошка упоредна делатност; Црквене везе и штампање књига за Србе у Римнику, те за Румуне у Сремско-карловачкој митрополији и др. Књижевне везе и реципроцитети: Блискост народног стваралаштва на румунском и српском језику; Исти мотиви, личности; Књижевници једне или друге књижевности на пропутавањима или који пишу о једној или другој земљи; Писци који знају оба језика; Антологије и преводи из једне или друге књижевности. Језичке везе и интерференције: словенски елементи, првенствено лексички, у румунском језику, а посебно на банатске говоре и јужнодунавске историјске дијалекте румунског језика и обратно; Реликти средњевековних Влахa у српском језику у пастирској терминологији; Ономастика и нарочито топонимија словенског порекла на тлу Румуније и обратно;
Литература: Банку, Милан (2005). <i>Српско-југословенско- румунски односи кроз векове</i>. Београд. Гавриловић, Никола (1997). <i>Срби и Румуни: српско-румунске везе кроз векове</i>. Београд-Нови Сад: Завод за уџбенике и наставна средства, Прометеј. Gamulesku, Dorin (1974). <i>Elemente de origine sârbocroată ale vocabularului dacoromân</i>. Букурешт-Панчево. Живковић, М. (1976). <i>Сведочанства о српско (југословенско) - румунским културним и књижевним односима</i>. Букурешт. Flora, Radu (1968). <i>Relațiile iugoslavo-române</i>. Panciova: Lumina.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Примена нових технологија у настави
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема
Циљ предмета Упознавање студената са принципима примене нових технологија у настави друштвено-хуманистичких наука, те са концептима и могућностима које пружају у образовном контексту.
Исход предмета Студент је способан да примењује информационе технологије у различитим контекстима образовног процеса; да креира наставни дигитални садржај на основу стандарда информатичког образовања; да овлада вештинама које му омогућавају да несметано употребљава различите онлајн платформе, апликације и дигиталне уређаје у настави и пракси.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Појам информационе и комуникационе технологије. Врсте рачунара. Преносни дигитални уређаји. Појам е-учења, у-учења и м-учења. Основни стандардни информатичког образовања. Дигитална писменост. Бихевиоризам, конструктивизам и конективизам. Ергономија. Оквир дигиталних компетенција и дигитално доба. Педагошки исход примене технологије у различитим контекстима образовног процеса. Друштвене мреже. Гејмификација у образовном процесу. Савремене онлајн платформе и њихова употреба у настави. Софтвери за дислексију. Уређаји и апликације за читање књига у електронском облику. Онлајн енциклопедије. Паметне табле и њихова употреба. Заштита података и приватности на интернету. <i>Практична настава:</i> упознавање и обука за рад са савременима алатима, апликацијама и платформама. Креирање интерактивног садржаја. Moodle. ATutor. aNewSpring. Chamilo. Canvas. Socrative .Blackboard. Sakai. Wiki, WordPress. PowerPoint. . Google Slides. Prezi. Beautiful.ai. Kahoot! Padlet. Voki. Nearpod. Moovly. Blendspace. Grammarly. Audacity. Snagit. Edmodo. EDpuzzle. Wordle. Glogster EDU. Vimeo. Jing. Flickr. Quizlet. Survey Monkey. Duolingo. RefME. GoConqr. Office Lens. myHomework Student Planner. 360 Cities. Facebook, Pinterest, Instagram, Twitter, LinkedIn, Orkut, Minecraft. Lex pad, YouTube, Google Scholar. Google Docs and Drive. Google FormsMicrobit. Evernote. TED/TED Ed. Coursera. Google Apps. e-Learning CONSORTIUM. Sheppard Software.
Литература Bogićević, M. Ristić, M., Radovanović, I. (2013). <i>Internet u obrazovanju. Pedagoški aspekti primene interneta u nastavi</i> . Beograd: Učiteljski fakultet, Univerzitet u Beogradu. Glušac, D. (2012). <i>Elektronsko učenje</i> . Zrenjanin: Univerzitet u Novom Sadu, Tehnički fakultet „Mihajlo Pupin“. I., & Spariosu, L. (2016). Moodle platform - assistance resource in learning Romanian as a foreignlanguage in Serbia. In I. Roceanu (Ed.), <i>eLearning Vision 2020, The 12th International Scientific Conference “eLearning and Software for Education”, Volume III</i> (96-101). Bucharest: “Carol I” National Defence University Publishing House. Petrović, M. (2016). <i>Model e-učenja za podršku razvoju informatičkih kompetencija zaposlenih u obrazovanju</i> . Doktorska disertacija, Novi Sad: Prirodno-matematički fakultet u Novom Sadu http://nardus.mpn.gov.rs/handle/123456789/7184 Petković, V., & Ivanić, I. (2018). Comparative Analysis of the Use of New Technologies and NTC Learning Method: A Case Study. In: I. Roceanu (ed.), <i>eLearning challenges and new horizons, The 14th International Scientific Conference “eLearning and Software for Education”</i> Bucharest: “Carol I” National Defence University Publishing House, 203-211. Petersen, L. (2012). <i>Teaching and learning in the digital age</i> . London; New York: Routledge. Peterson, R. (2013). <i>Dialogic: education for the Internet age</i> . London; New York: Routledge.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Екологија града
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема
Циљ предмета Курс отвара неколико могућности: (а) разумевања начина функционисања друштава (посебно модерних, урбаних) у савременом еколошком контексту., (б) промишљање идеја о окружењу као друштвеној конструкцији (ц) критички однос према идејама које препознају само „природно“ и/или „вештачко“ окружење, (д) разумевање чињеница о томе да се градска друштва налазе у историјском, савременом и будућем епицентру свих збивања у окружењу – пут од енвајронментализма до одрживог развоја.
Исход предмета Оспособљеност за контекстуалну анализу и синтезу посебних проблема друштвено произведеног окружења у урбаним срединама и разликовање социолошког и осталих значења и значаја екологије у урбаним срединама.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појмовна одређења: град и урбано, екологија и енвајронментализам; социјална екологија, урбана екологија, окружење, природа; интердисциплинарност у социолошком разумевању екологије: подстицаји и опструкције; град као макро-контекст; апологије у научним интерпретацијама социјалне екологије; друштвена конструкција природе; различити погледи на природу: екофеминизам; процеси дугог трајања; популациони, политички, технолошки, еколошки, економски и културни оквири за разумевање екологије града; одрживи развој; одрживи град. <i>Практична настава</i> Појединачна и групна интерпретација и дискусија упред припремљених текстова, за сваку наставну јединицу/недељу. Анализа карактеристичних студија случаја.
Литература (до 10 референци) 1. Pušić, Ljubinko (2001), Održivi grad: ka jednoj sociologiji okruženja, Nezavisna izdanja Sl. Mašića, Beograd 2. Ponting, Klajv (2007), Ekološka istorija sveta, Odiseja, Beograd. 3. Goleman, Danijel (2010), Ekološka inteligencija, Geopoetika, Beograd.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Биополитика у модерном друштву
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета Предмет има за циљ да упозна студенте са различитим друштвено-историјским и политичким аспектима управљања животом, концепцијама биополитике и биомоћи у контексту савремених глобалних друштвених промена. Наведени циљеви курса могу бити операционализовани на следећи начин: а) разумевање друштвено-историјских процеса настанка биополике; б) разумевање и критички приступ различитим аспектима биополитике и биомоћи; в) аналитичност у проучавању односа и међузависности политике, науке, телесности, идентитета и живота у оквиру савремених друштвених и културних процеса.
Исход предмета Након завршеног курса, студенти ће сазнати најважније концепте, моделе и теорије које се односе на проучавање биополитике у оквиру савремених друштава. Поред тога, студенти ће бити способни за разумевање и самосталну, критичку процену историјских, културолошких и социолошких аспеката биополитике.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Теоријска настава обухвата представљање и проблематизацију следећих наставних јединица, односно тематских целина: 1. поретци моћи и знања: суверенитет, дисциплина, регулација; 2. настанак новог биолошког поретка 3. медиализација друштва и нове технологије контроле 4. различите концепције биополитике; 5. савремена политика и управљање животом; 6. управљање ризицима и питање безбедности у глобалном друштвеном поретку; 7. неолиберализам и управљање; 8. политика границе у глобалним друштвеним процесима; 9. концепт биомоћи; 10. тело, телесност и идентитет; 11. биополитика информационог друштва; 12. постхуманизам. <i>Практична настава:</i> Проучавање основне литературе из области биополитике; анализе и дискусије у вези са литературом, анализа и проблематизација различитих текстуалних и аудио-визуелних материјала, излагање семинарских радова.
Литература – обавезна Marinković, Dušan i Ristić, Dušan (prir.) (2019). <i>Moć nad životom: biopolitika u modernom društvu</i> . Novi Sad: Mediterran Publishing. Шира литература Agamben, Đorđo. 2013. <i>Homo Sacer – Suverena moć i goli život</i> . Loznica: Karpos. Batler, Džudit. 2001. <i>Tela koja nešto znače</i> . Beograd: Fabrika knjiga. Fuko, Mišel. 1998. <i>Treba braniti društvo</i> . Novi Sad: Svetovi. Fuko, Mišel. 2005. <i>Rađanje biopolitike</i> . Novi Sad: Svetovi. Fuko, Mišel. 2012. <i>Moć/znanje</i> . Novi Sad: Mediterran Publishing. Fuko, Mišel. 2014. <i>Bezbednost, teritorija, stanovništvo</i> . Novi Sad: Mediterran Publishing. Hard, Majkl i Negri, Antonio. 2005. <i>Imperija</i> . Beograd: IGAM.

Студијски програм/студијски програми: ОАС сви програми
Врста и ниво студија: Основне академске студије
Назив предмета: Социолошко истраживање маркетинга
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета: Циљ предмета је да омогући студентима да стекну основна знања о једном од најактуелнијих и најдоминантнијих процеса (маркетиншка комуникација) који се односи на сферу рада, а у коме се прожимају људска, друштвена, културна, економска и техничка димензија, као и да развију вештине разумевања, проучавања и објашњавања тог процеса.
Исход предмета: Оспособљеност студената за истраживање разних аспеката маркетинга, као једног сложеног, вишедимензионалног процеса. Развијање вештина и способности активног укључивања будућих стручњака у процес маркетиншке комуникације.
Садржај предмета: <i>Теоријска настава:</i> Усвајање знања о основним карактеристикама маркетинга и маркетиншке комуникације, уз образлагање потребе укључивања социологије у проучавање тог облика друштвеног делања човека. Упознавање са двоструком улогом социологије у том процесу: прво, као науке која настоји да проучи маркетинг као облик комуникације између друштвених актера (најпре у сфери рада); друго, као својеврсне професионалне активности у пословима маркетинга, која се односи на настојање да се потпомаже економски систем у оној мери у којој он уважава истину социолошких анализа и објашњења. Критичка анализа различитих теоријских становишта о маркетингу и стратегијама које имају примену у процесу маркетиншке комуникације. <i>Практична настава:</i> Самостална припрема студената (уз менторско усмеравање) и њихово излагање одговарајућих теоријских проблема који се односе на област маркетиншке комуникације; презентација социолошких (и других научних) студија маркетинга; социолошка анализа конкретних маркетиншких кампања.
Литература: Милошевић, Б. (2019). Основи социологије рада. Ново Милошево: Банатски културни центар. (стр. 278-291) Kotler, F., Vong, V., Sonders, Dž. i Armstrong, G. (2007). Principi marketinga. Beograd: Mate. Kotler, P. i Lane, K. (2006). Marketing menadžment. Beograd: Data status. Милошевић, Б. (2004). Умеће рада. Нови Сад: Прометеј (стр. 351-363). Smit, P. R. (2002). Маркетиншке комуникације. Београд: Клио. Болчић, С. (1995). Социолошка анализа маркетинг стратегија. Социолошки преглед, vol. 29, бр.4, 463-476.

Студијски програм : Педагогија, ОАС
Назив предмета: Социјална инклузија и образовање
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 6
Услов:-
Циљ предмета Стицање базичног корпуса знања о противречностима и перспективама образовања у глобалном друштву; Оспособљавање студената за усвајање педагошке концепције инклузивног образовања и разумевање специфичности инклузивне наставе.
Исход предмета По завршетку овог курса студенти би требало да умеју да: – Опишу, наведу и сумирају суштинске поставке из области инклузивног образовања; – Критички просуђују и процењују савремене друштвене промене доводећи у везу противречности и перспективе образовања у различитости и за различитост; – Заузму став по питању значаја и доступности образовања за све чланове друштва, са посебним освртом на право деце на васпитање и образовање.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Противречности и перспективе образовања у глобалном друштву; Различитост и образовање за све; образовање у различитости и за различитост; Појам инклузивног образовања; Истраживања индивидуалних разлика и различити приступи разликама; Расе, родне, етничке, културне, когнитивне, ефективне, конативне, мотивационе и друге разлике међу ученицима; Одељење: хомогено, хетерогено; Педагошки одговор на плурализам разлика у настави: персонализација наставе; Инклузивна настава. <i>Практична настава: вежбе</i> Стратегија и поступци практичног рада односе се на проблемско излагање студената, учење откривањем, расправу на унапред најављену тему и сучељавање мишљења. Усмена презентација пројекта на предложену или слободно изабрану тему везану за програмске садржаје.
Литература – Suzić, N. (2008) Uvod u inkluziju, XBS, Banja Luka – Hrnjica, S. i saradnici (2007): Škola po meri deteta, Priručnik za rad sa učenicima redovne škole koji imaju teškoće u razvoju, Beograd: Institut za psihologiju Filozofskog fakulteta u Beogradu i „Save the children“ – Ilić, M. (2009.) Inkluzivna nastava, Filozofski fakultet, Istočno Sarajevo. – Salend, S.J. (2008) Creating Inclusive Classroom, Pearson Pentice Hall, New Jersey – Inkluzivno obrazovanje, (2011) Tematski zbornik (Ur. Mara Đukić i dr.), Filozofski fakultet, Novi Sad. – Mandić, P., (1990), Individualna kompleksnost i obrazovanje, Naučna knjiga, Beograd – Priručnik za škole u realizaciji stručnog uputstva za uključivanje učenika izbeglica/tražilaca azila u sistem vaspitanja i obrazovanja - Različitost u školi 21.veka (2017) Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja.

Студијски програм : Основне академске студије педагогије
Назив предмета: Увод у педагогију 1
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 6
Услов: Нема
Циљ предмета: Увод у педагогију 1 је фундаментална теоријска дисциплина у оквиру које студенти стичу знања о педагогији као науци и изучавају основне педагошке феномене. Циљ предмета је стицање знања о релевантној научној и стручној терминологији и развијање способности студената за систематско и критичко проучавање педагошке теорије и васпитне праксе.
Исход предмета Након слушања и полагања испита из Увода у педагогију 1 студент/киња зна научно-категоријални апарат педагогије, разуме мултидимензионалност и развојност феномена васпитања, уме да идентификује његове основне карактеристике, разуме и образложи кључне идеје о васпитању у педагошким теоријама и концепцијама.
Садржај предмета <i>Теоријска и практична настава</i> Педагогија као наука и струка (позив, занимање, професија) - педагогија и педагог I ПОРЕКЛО, КОРЕНИ И ИЗВОРИ ВАСПИТАЊА (Васпитање као предмет педагогије; Различито поимање васпитања као предмета педагогије- плурализам схватања васпитања; Битна обележја човека као свесног бића и улога биолошких фактора у васпитању); II ВАСПИТАЊЕ КАО ДРУШТВЕНА И ЉУДСКА ДЕЛАТНОСТ (Друштвено-историјска усмереност и условљеност васпитања; Васпитање као људска и друштвена потреба, међуљудски и интеракцијски однос; Генерацијска обележја васпитања; Различита гледишта о (не)класном, (не)политичком карактеру васпитања и односи идеологије и васпитања, (дез)идеологизација васпитања; Карактеристике васпитања као свесне људске делатности (сврхисходност и свесност, систематичност и организованост васпитања; Различити приступи васпитању и васпитање у условима плурализма); III ОСНОВНИ ПЕДАГОШКИ ПОЈМОВИ-КАТЕГОРИЈЕ (Различита тумачења основних педагошких појмова; Васпитање и образовање као основни педагошки појмови; Појам и врсте образовања; Појам и врсте васпитања; Однос васпитања и образовања; Други значајни педагошки појмови и појмови сродни педагошким); IV ПЕДАГОГИЈА КАО НАУКА О ВАСПИТАЊУ-КРИТИЧКА ТЕОРИЈА ВАСПИТАЊА: Настанак и развој педагошке мисли од Антике до савремености; Теоријско-методолошки (епистемолошки) проблеми педагогије: "једна" или "више" наука о васпитању ("филозофска" или "научна" педагогија); Класификације педагошких праваца; Могућности педагошког научног сазнавања: законитости, принципи и правила у васпитању; Облици сужавања и ширења предмета педагогије; Однос педагошке теорије и васпитне праксе.
Литература Универзитетски уџбеници педагогије: Трнавац, Н., Ђорђевић, Ј. (2005). <i>Педагогија</i>, ИП, Београд: Научна књига (поглавље 1: Васпитање, стр. 1-46); Грандић, Р. (2007). <i>Прилози уводу у педагогију</i>, Нови Сад: Савез педагошких друштава Војводине; Branković, D., Plić, M. (2005). <i>Osnovi pedagogije</i>. Banja Luka: Comesgrafika (poglavlje 1, 2 i 3. od 13-38. str); Башић, С. (1999) Одгој, У: А. Мијатовић (ур.) <i>Основе савремене педагогије</i>. Загреб: Педагошко- књижевни збор (поглавље 7. од 175-203). Допунска литература: Gudjons, H. (1994). <i>Pedagogija-temeljna znanja</i>. Zagreb:Eduka (poglavlje 5,6,i 7. od 93 -165 str.); Поткоњак, Н. (2003). <i>XX век ни "век детета" ни век педагогије има наде...XXI век</i>. Нови Сад: СПДВ; Делор, Ж. (1996) <i>Образовање – скривена ризница (Образовање за 21. век)</i>. Београд: Унеско.

Студијски програм : ОАС Педагогија
Назив предмета: Историја педагогије 1
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 5
Услов: нема
Циљ предмета Разумевање и спознаја педагошке мисли и развојне линије теорије васпитања и образовања. Сагледавање теорије и праксе васпитања разних народа, од најстаријих времена до данас. Дефинисање и упознавање са почецима педагошке праксе као и са свим значајним променама у њеном развоју, од најстаријих времена до данас. Развијање способности критичког и самосталног промишљања у односу на историјске и савремене вредности педагогије и васпитања.
Исход предмета По завршетку курса студент ће бити оспособљен да анализира и критички промишља о развојној линији теорије и праксе васпитања од најстаријих времена до данас. Студент ће бити оспособљен да дефинише, сумира и критички просуди о појединим појавама педагошке прошлости.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> - Древне цивилизације; - Стара Грчка; - Рим; - Рани средњи век; - Настанак средњовековних универзитета; - Васпитање у Византији; - Хуманизам и ренесанса; - Мишел Монтењ; - Педагогија реформације; - Језуити; - Томас Мор и Томазо Кампанела. <i>Практична настава</i> - Рад у групама на проучавању релевантних извора.
Литература 1. Спевак, З. (2007). <i>Општа историја педагогије I – од праисторије до XVI века</i>. Нови Сад: Филозофски факултет. 2. Аријес, Ф. (1989). <i>Векови детињства</i>. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства. 3. Дјуи, Џ. (1970). <i>Васпитање и демократија</i>. Цетиње: Обод. 4. Спевак, З. (2003). <i>Јан Амос Коменски – педагог и утописта</i>. Бачки Петровац - Нови Сад: Култура, ФОРС. 5. Русо, Ж.Ж. (1989). <i>Емил или о васпитању</i>. Ваљево-Београд: Естетика.

Студијски програм : Основне академске студије
Назив предмета: Компаративна анализа школских система
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 6
Услов:
Циљ предмета - Дефинисање, описивање и идентификовање социјалних услова, историјског тока, концепцијских опредељења, тема и области планирања и реформи школских система. - Оспособљавање студената за разумевање природе, функције, развоја школског система у Србији и компарирање са школским системима европских земаља.
Исход предмета - Стицање компетенција критичког и толерантног просуђивања, оцењивања, сумирања, довођења у везу доминантних образовно-политичких и образовно-економских категорија школског система. - (Ре)конструисање и просуђивање политике и филозофије образовања и изградње аутентичног школског система за наше услове и потребе.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> - Зачеци компаративног мишљења (истраживања) у развоју педагошких идеја. - Сличности и разлике у схватању и примени компарације. - Структура, организација и начин функционисања школских система (предшколско васпитање, обавезно образовање, средње образовање, дуално образовање, високо образовање). - Правци развоја и искуства реформи система васпитања и образовања у Србији (период адаптације, идејне преоријентације; период јединственог школског система; период тражења нових путева у изградњи образовних система; преоријентација школског система државе у транзицији; стратегија развоја система васпитања и образовања). - Изазови реформе образовања у Србији – квалитетно образовање за све (отвореност, мерљивост и проверљивост). - Циљеви и програм обавезног образовања; диференцијација у образовању и проходност кроз систем. - Реформе обавезног образовања у појединим европским земљама и преглед неких страних система образовања (САД, Русија, Кина, Немачка, скандинавско школство). - Образовање за глобално друштво. <i>Практична настава</i> У практичној настави активно учествују студенти у сарадњи са наставником. Стратегија и поступци практичног рада односе се на излагање студената, учење увиђањем, компарирањем, расправом на унапред најављену тему и сучељавањем мишљења (дискусија про&контра). Израда семинарског рада на тему везану за програмске садржаје. Презентација и интерпретација семинарског рада.
Литература - Будић, С., Клеменовић, Ј., Милутиновић, Ј. (2003). <i>Развој система школства 1945-2001</i> . Н.Сад. - Спасеновић, В. (2013). <i>Школски системи из компаративне перспективе</i> , Београд, ИПА, Филозофски фак.

- Национални просветни савет (2010). *Образовање у Србији: Како до бољих резултата. Правци развоја и унапређења квалитета предшколског, основног, општег средњег и уметничког образовања и васпитања 2010-2020.*
- Kovač-Cerović, T. i Lj. Levkov (prir.) (2002). *Kvalitetno obrazovanje za sve – put ka razvijenom društvu.* Beograd: Ministarstvo prosvete i sporta.
- *Десет година реформи обавезног образовања у неким европским земљама*, RS, Ministarstvo prosvete i sporta.
- Савићевић, Д. (1984). *Компаративно проучавање васпитања и образовања*, Београд.
- Митровић, Д. (1976). *Модерни токови компаративне педагогије*, Сарајево.

Студијски програм: СР, Пед
Назив предмета: Основе развојне психологије
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета - упознавање студената са предметом и развојем развојне психологије, периодизацијама развоја, факторима развоја и основним информацијама о развоју појединих психичких функција - упознавање са развојним карактеристикама и потенцијалним развојним кризама у различитим периодима животног циклуса - упознавање са основним теоријским приступима у развојној психологији и специјалностима методологије истраживања у овој области
Исход предмета Студенти треба да умеју: - да дефинишу основне појмове из области развојне психологије, - да опишу развој појединих психичких функција и да опишу развојне карактеристике у различитим периодима животног циклуса - да разумеју теоријске конструкте и концепције које се користе за објашњење развојних појава и промена - да разумеју улогу различитих извора утицаја на развој (наследних, срединских и њихове интеракције), начине њиховог деловања у развоју различитих функција, у различитим периодима животног циклуса - да примене знање о људском развоју у оквиру својих активности, у различитим доменама личног и професионалног деловања - да на крају курса буду способни да анализирају и интегришу знања о развоју; да анализирају, са развојно-психолошког аспекта, специфичности различитих ситуација и случајева са којима се сусрећу у оквиру својих професионалних активности
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Студенти ће се у току курса упознати са предметом и методама развојне психологије, периодизацијама развоја, факторима развоја и са током развоја појединачних психичких функција; упознаће се са развојним карактеристикама и потенцијалним развојним кризама у различитим периодима животног циклуса, као и са основним теоријским приступима у развојној психологији који се користе за објашњење развојних појава и промена. <i>Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)</i> Примери из праксе бити обрађивани у оквиру практичне наставе, у виду самосталне (индивидуалне и групне) анализе случајева, релевантних са аспекта садржаја који се обрађују на курсу.
Литература Јерковић, И., Зотовић, М. (2017). Развојна психологија (друго измењено и допуњено издање). Београд: Центар за примењену психологију Друштва психолога Србије

Студијски програм : Основне академске студије педагогије
Назив предмета: Увод у педагогију 2
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положен испит из Увода у педагогију 1
Циљ предмета Проширивање знања о фундаменталним теоријским и методолошким питањима педагогије као науке и научног система, стицање знања о предмету проучавања педагогије као интегралне науке о васпитању и развијање способности за систематско и критичко проучавање теорије и васпитне праксе у оквиру других педагошких дисциплина на студијама педагогије.
Исход предмета Након слушања и полагања испита из Увода у педагогију 2 студент зна опише основна обележја феномена васпитања као предмета педагогије, уме да образложи карактер и идентитет педагогије као научног система, разуме специфичности педагошког дискурса у проучавању феномена васпитања и уме да примени стечена знања у даљем систематском изучавању педагошке теорије и праксе у оквиру других педагошких дисциплина.
Садржај предмета <i>Теоријска и практична настава</i> 1. ПЕДАГОГИЈА У СИСТЕМУ ДРУШТВЕНИХ И ХУМАНИСТИЧКИХ НАУКА И ОДНОС ПРЕМА ДРУГИМ НАУКАМА: Класификација наука и педагогије у систему наука; Однос педагогије и других наука; Самосталност педагогије као науке и интердисциплинарно (мултидисциплинарно) проучавање васпитања; Систем педагошких дисциплина; 2. ВАСПИТАЊЕ И РАЗВОЈ ЛИЧНОСТИ (МОГУЋНОСТИ И ГРАНИЦЕ ВАСПИТАЊА, ФАКТОРИ РАЗВОЈА ЛИЧНОСТИ): Значај и потреба познавања личности васпитаника; Једностране теорије о факторима развоја личности; Научно тумачење улоге наслеђа, друштвене средине, васпитања и свесне активности у развоју личности и њихова узајамна повезаност и условљеност; 3. ПЕДАГОШКА ТЕЛЕОЛОГИЈА (ДЕФИНИСАЊЕ И ПРОУЧАВАЊЕ ЦИЉА ВАСПИТАЊА): Интердисциплинарни прилаз у одређењу и проучавању циља васпитања и улога педагошке науке; Методолошки проблеми и различита схватања у одређивању циља васпитања; Агностицизам и схватања по којима је циљ васпитања могуће и потребно одредити; Однос индукције и дедукције у спознаји циља васпитања; Однос личности и друштва у разматрањима циља васпитања у светлу педагошких школа и праваца; Системи вредности, универзална људска права и хуманистички приступ циљу васпитања; Циљ васпитања у нашем друштву (историјски и савремени приступи). 4.САВРЕМЕНЕ ПЕДАГОШКЕ ПАРАДИГМЕ И РАЗВОЈ ПЕДАГОГИЈЕ: Људска права, демократија и васпитање; Васпитање у условима плуралистичке парламентарне демократије; Васпитање и образовање у мултикултуралном друштву; Плурализам култура као део европске димензије образовања ; Европска димензија и циљеви образовања .
Литература Трнавац, Н., Ђорђевић, Ј. (2005). <i>Педагогија</i> , ИП, Београд: Научна књига. Грандић, Р.(2007). <i>Прилози уводу у педагогију</i> , Нови Сад: Савез педагошких друштава Војводине; Поткоњак, Н. (1977). <i>Теоријско-методолошки проблеми педагогије</i> . Београд; Просвета и Институт за педагошка истраживања; Mialare, G. (1989) <i>Uvod u edukacijske znanosti</i> , Zagreb: Školske novine.; Marinković, J. (1981) <i>Ogledi iz filozofije odgoja</i> . Zagreb: Školske novine; Gudjons, H. (1994). <i>Pedagogija-temeljna znanja</i> . Zagreb:Eduka (poglavlje 5,6, i 7. od 93 -165 стр.); Vukasović, A. (2010). Odgojna preobrazba u teleologijskom i aksiološkom ozračju, <i>Odgojne znanosti</i> , 12, (1), 97-117; Časopis <i>Pedagogija</i> (1993), 28, (1-2) Odabrani članci o cilju vaspitanja; Поткоњак, Н. (2003). <i>XX век ни "век детета" ни век педагогије има наде..XXI век</i> . Нови Сад: СПДВ;

Делор, Ж. (1996). *Образовање – скривена ризница, (Образовање за 21. век)*. Београд: Унеско;
Suzić, N. (2005). *Pedagogija za XXI vijek*. Banja Luka: TT-Centar (str.24-44).

Студијски програм : ОАС Педагогија
Назив предмета: Историја педагогије 2
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 5
Услов: нема
Циљ предмета Сагледавање и разумевање педагошке мисли, теорије и праксе васпитања, од XVII до XIX века; Сагледавање континуитета развоја педагошке теорије и праксе у Срба. Усвајање основних знања о развоју школства, васпитања и образовања у Срба као и оспособљавање за критичко разумевање друштвено-историјског и културног контекста у коме су се развијали просвета и школство у Србији. Развијање способности критичког и самосталног промишљања у односу на историјске и савремене вредности педагогије и васпитања.
Исход предмета По завршетку курса студент ће бити оспособљен да анализира и критички промишља о развојној линији теорије и праксе васпитања од XVII до XIX века. Студент ће бити оспособљен да дефинише, сумира и критички просуди о чињеницама и тенденцијама континуираног развоја националне педагогије као и да систематизује педагошко-историјске податке у вези са историјским развојем српске педагогије.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> - Јан Амос Коменски; - Просветитељство и идеја општег образовања; - Џон Лок; - Жан Жак Русо; - Француска буржоазна револуција; - Класицистичко-идеалистичка епоха; - Јохан Фридрих Песталоци; - Хербарт; - Фридрих Фребел; - Адолф Дистервег; - Социјалисти утописти; - Позитивистичка педагогија. - Писменост и образовање у средњовековној Србији; - Српске школе и образовање у Хабзбуршкој Монархији; - Школа и образовање Срба у време Првог српског устанка. - Развој школа у Срба и педагошке мисли српских педагога до 1914. године; - Систем школа и педагошка мисао у Југославији између два светска рата; - Развој просвете и школства у Срба након Другог светског рата. <i>Практична настава</i> Самосталан рад студената у групама на проучавању релевантних извора који прате теоријску наставу.
Литература

1. Спевак, З. (2010). *Општа историја педагогије II – од XVII – XIX века*. Нови Сад: Филозофски факултет.
2. Спевак, З. (2003). *Јан Амос Коменски – педагог и утописта*. Бачки Петровац - Нови Сад: Култура, ФОРС
3. Русо, Ж.Ж. (1989). *Емилили о васпитању*. Ваљево-Београд: Естетика
4. Петровић К. (1951): *Историја Карловачке гимназије*, Матица српска, Нови Сад
5. Исић, М. (2004): Основно школство у Србији 1918–1941, II књига, Институт за новију историју Србије, Београд, стр. 130-154.
6. Тешић, В. (1983): Школе и настава у Србији (1878-1918), у *Историја српског народа*, књ. 6, том II, СКЗ, стр. 506-549.
7. Тешић, В. (1988): Развој Лицеја и Велике школе, Универзитет у Београду, Београд
8. Ћирковић, С. (1974): Писменост и образовање у средњовековној Србији. У *Историја школа и образовања код Срба*, Историјски музеј Србије, Београд, стр. 9-30.
9. Ћунковић, С. (1971): Школство и просвета у Србији у XIX веку, Педагошки музеј, Београд

Студијски програм : Педагогија, ОАС
Назив предмета: Нови медији и образовање
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 6
Услов:
Циљ предмета Разумевање односа и значаја нових медија, образовања и друштва; Упознавање са основама употребе информационе технологије у образовном контексту; Сагледавање предности и ограничења примене информационих технологија у образовне сврхе; Упознавање са аспектима савремене наставе уз употребу нових медија; Разумевање могућности употребе медија и медијских садржаја у настави; Анализирање и вредновање утицаја нових медија на учење и развој ученика;
Исход предмета По завршетку курса студенти би требало да умеју да: – Разумеју утицај нових медија на друштвену стварност и образовање, као и развој појединца; – Идентификују позитивне аспекте и ограничења употребе информационе технологије у образовању; – Тестирају и вреднују различите образовне апликације и њихов педагошки значај за учење и напредовање ученика; – Процењују и критички анализирају употребу медија и медијских садржаја у настави и образовању; – Конструирају план рада и предлог употребе информационих технологија у образовању.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појам, суштина и значај нових медија у образовном контексту; Педагошке импликације употребе нових медија у васпитању и образовању; Теорије образовања на даљину и е-учење; Технологије, наставне методе и стратегије у образовању; Дизајн образовних материјала за учење у онлајн окружењу; Врсте онлајн комуникације у образовном процесу; Употреба, могућности и ограничења образовних апликација у настави; Онлајн платформе за учење; Карактеристике наставе у виртуелном окружењу (предности, ограничења); Гејмификација у образовању; Безбедност деце на интернету; Медијска писменост и критичко мишљење; Е-учење у Европи и свету. Оквир дигиталних компетенција наставника. <i>Практична настава-Вежбе:</i> Стратегија и поступци практичног рада односе се на проблемско излагање студената, учење откривањем, расправу на унапред најављену тему и сучељавање мишљења. Усмена презентација пројекта на предложену или слободно изабрану тему везану за програмске садржаје.
Литература – Ristić, M., Radovanović, I. (2013). <i>Internet u obrazovanju. Pedagoški aspekti primene interneta u nastavi</i>. Beograd: Učiteljski fakultet, Univerzitet u Beogradu. – Pešikan, A. (2016). Najčešće zablude o informaciono komunikacionim tehnologijama u obrazovanju. <i>Nastava i vaspitanje</i>, 65(1), 31-46. – Vasilijević, D. (2016). Društvene mreže u obrazovanju: stavovi i očekivanja studenata. <i>Teme</i>, 60(4), 1241-1258. – Poter, Dž. (2011): <i>Medijska pismenost</i>. Clio: Beograd. – Prajs, S. (2011): <i>Izučavanje medija</i>. Clio: Beograd.

Студијски програм : ОАС Педагогија
Назив предмета: Историја детињства
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 4
Услов: нема
Циљ предмета Усвајање основних знања о настанку и сагледавање систематизоване развојне линије детињства као друштвене институције.
Исход предмета По завршетку курса студент ће моћи да сагледа, објасни и интерпретира специфичности и различита схватања детињства у одређеним епохама као и различите васпитне стратегије.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> - Схватање детињства у древним цивилизацијама; - Амбивалентност детињства у Антици; - Схватање детињства у средњем веку; - Русоов антрополошки идеализам; - Рађање детињства у Западној цивилизацији; - Представе о детету у српској култури; - Ј. Ј. Змај и детињство.
Литература 1. Спевак, З. (2009). <i>Кратка историја детињства: уџбеник за студенткиње и студенте педагогије</i>. Нови Сад: Ауторско издање. 2. Спевак, З., Томчић, Л. (2019). <i>Детињство наших бака и понеког деке - прилози за историју детињства у српској култури</i>. Нови Сад: Филозофски факултет. http://digitalna.ff.uns.ac.rs/sadrzaj/2019/978-86-6065-545-7 3. Делимо, Ж. (1986). <i>Грех и страх – Стварање осећања кривице на Западу од XIV до XVIII века</i>. Нови Сад: Књижевна заједница Новог Сада. 4. Аријес, Ф. (1989). <i>Векови детињства</i>. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства. 5. Требјешанин, З. (1991). <i>Представа о детету у српској култури</i>. Београд: СКЗ. 6. Русо, Ж. Ж. (1989). <i>Емил или о васпитању</i>. Ваљево, Београд: Естетика.

Студијски програм : Педагогија
Назив предмета: Футурологија образовања
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Усвајање основних знања и способности за предвиђање глобалних трендова у развоју друштва и развоју васпитања и образовања. Развијање критичког и аналитичког мишљења у промишљању будућности образовања и васпитања. Развијање сензибилитета за могуће, вероватне и пожељне будуће догађаје у развоју образовања и васпитања. Развијање способности планирања вођења развојно васпитно-образовне делатности у склопу општег развоја друштва.
Исход предмета На крају курса студенти ће бити припремљени да: - предвиде и укажу на глобалне трендове развоја друштва и образовања; - критички и аналитички промишљају о будућности васпитања и образовања. - разликују и указују на могуће, вероватне и пожељне перспективе васпитно-образовне делатности будућности. - планирају, дизајнирају и организују ток развоја васпитања и образовања.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појам будућности. Футурологија као наука-педагошка футурологија и футурологија образовања, будућност школе и школа будућности. Значај критичке футурологије у образовању. Предвиђање, футуролошка флуентност и дискурс будућности. Интегративни приступ у футурологији образовања. Футуролошка методологија. Алтернативне будућности образовања. Футуролошка истраживања у образовању (ОЕЦД). Глобализација и технологизација образовања-хегемонија или жељена будућност. Визија будућности образовања у Р.Србији. <i>Практична настава: вежбе</i> У изради семинара активно учествују студенти уз менторско вођење наставника. Стратегија и поступци практичног рада односе се на проблемско излагање студената, учење откривањем, расправу на унапред најављену тему и сучељавање мишљења. Израда семинарског рада на предложено или слободно изабрану тему везану за програмске садржаје. Презентација семинарског рада/пројекта.
Литература 1. Врцел,С., Мушановић, М. (2001). Према педагошкој футурологији. Ријека: Хрватски педагошко-књижевни збор. 2. Сузић,Н. (2012) Футурологија у педагогији и социјалним наука, Бања Лука: Ектос 3. Визек Видовић,В.,Ријавец, М., Влаховић-Штетић,В., Миљковић,Д. (2014), Психологија образовања, Београд: Klett 4. Боровица,Т., Костовић,С., Ољача,М. (2012) Школа будућности:алтернативне будућности институционалног образовања, у Зборник радова Квалитет образовног система Србије у европској перспективи,Вол.2. Нови Сад: Филозофски факултет 5. Жиру,А.(2011) О критичкој педагогији. Београд: Едука

Студијски програм : ОАС Педагогија
Назив предмета: Основе педагошке психологије
Статус предмета:обавезни
Број ЕСПБ:3
Услов:-
Циљ предмета - Упознавање студената са основним теоријским конструктима и емпиријским корпусом педагошке психологије; - Упознавање студената са детерминантама школског постигнућа и психолошким чиниоцима који се налазе у основи тешкоћа у учењу, проблема у понашању и адаптацији ученика на школски контекст - Упознавање студената са психолошким законитостима које стоје у основи успешног учења и подучавања; - Оспособљавање студената за примену и имплементацију психолошких сазнања у педагошком раду.
Исход предмета Од студента се очекује да на крају курса буде способан да: - познаје, разуме и критички анализира теоријске конструкте и резултате истраживања из педагошке психологије - примени сазнања из педагошке психологије како би повећао ефикасност педагошких интервенција - сарађује са школском психолошком службом у изради и реализацији плана индивидуалних и групних психолошких интервенција у образовању и васпитању
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> - Когнитивне способности као детерминанте школског постигнућа: проблеми дефинисања интелигенције, контекстуалистичке и нове концепције интелигенције и њихове импликације на процес образовања, пробели мерења интелигенције; - Мотивација за учење у школском и ваншколском контексту; - Саморегулисано учење; Метакогниција; - Релације особина личности и школског постигнућа; - Зрелост за школу: елементи зрелости, детерминанте зрелости за школу; процена зрелости за школу; - Димензиони модели васпитања и њихове импликације на развој личности; - Тешкоће у учењу: дислексција, дисграфија, акалкулија, хиперактивност; - Bullying и вршњачко насиље у школском контексту; - Психометријски приступ проблемима оцењивања знања ученика. <i>Практична настава</i> Дискусија о садржајима теоријске наставе, сагледавања и проналажења начина примене теоријских знања у наставној пракси, експериментална демонстрација психолошких концепата
Литература - Vlasta Vizek-Vlahović, Majda Rijavec, Vesna Vlahović-Štetić, Dubravka Miljković (2003). <i>Psihologija obrazovanja</i> , IEP: VERN, Zagreb, - Grgin, T. (2004). <i>Edukacijska psihologija</i> , Naklada „Slap“, Jastrebarsko - Gardner, H., Kornhaber, M.L. Wake, W.K. (1999). <i>Inteligencija - različita gledišta</i> . Jastrebarsko: Naklada Slap - Коцопељић, Ј. (2008). <i>Метајезички аспекти зрелости за полазак у школу</i> . Савез педагошких друштва Војводине, Нови Сад - Коцопељић, Ј., Пекић, Ј. (2017). <i>Психологија у настави: Одабране теме из психологије образовања</i> . Филозофски факултет, Нови Сад.

Студијски програм : ОАС Педагогија
Назив предмета: Предшколска педагогија 1
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 6
Услов: -
Циљ предмета: упознавање студената са конструктом детињства и факторима који условљавају положај детета у породици и друштву; разумевање улоге и различитих функција институционалног предшколског васпитања и образовања; стицање увида у специфичности васпитно-образовног процеса у којем деца учествују од рођења до поласка у школу; проширивање знања о систему предшколског васпитања и образовања као виду подршке добробити детета и обезбеђивању адекватне помоћи у задовољавању различитих додатних потреба деце и њихових породица.
Исход предмета Студенти би требало на кају курса да умеју да: објасне друштвену условљеност детињства и издвоје механизме који доприносе промени положаја детета у породици и заједници; наведу различите васпитне филозофије и опишу њихове импликације на односе деце и одраслих; анализирају однос и функције институционалног и породичног предшколског васпитања и образовања; наведу и образложе принципе организовања институционалног васпитања и образовања деце од рођења до поласка у школу.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Предшколска педагогија као научна и наставна дисциплина; Најзначајније идеје класика педагогије о васпитању деце предшколског узраста: Коменски, Фребел и Монтесори; Смисао предшколског васпитно-образовног процеса и циљеви у различитим васпитним филозофијама - функционалистичка и хуманистичка педагогија; слика детета и његов положај у заједници у прошлости и савременом свету; функције и принципи система предшколског васпитања и образовања; однос породичног и институционалног предшколског васпитања и образовања (Вудхед); савремене тенденције у развоју система предшколског васпитања и образовања као различитих програма и интервенција усмерених на друштвену бригу о деци и обезбеђивање раног образовања; ефекти и искуства различитих врста компензаторних програма (институционални, породични, комбиновани и програми заједнице); Концепт програма активирања и еколошке интервенције.(Бронфенбрер); предшколске установе у прошлости и њихово место у савременом систему образовања и васпитања. <i>Практична настава - вежбе:</i> Стратегија и поступци практичног рада укључују учешће студената у дискусијама, на теме унутар наставних садржаја, кроз краће усмене презентације и тимски рад унутар мањих група, са циљем да се подстакне способност за аргументовано излагање идеја и сучељавање мишљења.
Литература - Каменов, Е. (2006). <i>Васпитање предшколске деце</i>, (стр.5-190), Београд: ЗУНС. - Клеменовић, Ј. (2009). <i>Савремени предшколски програми</i>. Нови Сад : Савез педагошких друштава Војводине, Вршац : ВШССОВ „Михаило Палов“. - Гавриловић, А. (2003). <i>Настанак и развој предшколских установа у Србији -1843-2000</i>, Београд : Службени гласник. - Каменов, Е. (1992). <i>Експериментални програми за рано образовање</i>, Београд: ЗУНС.

Студијски програм : ОАС, Педагогија
Назив предмета: Општа педагогија 1
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 6
Услов:
Циљ предмета Овладавање основним знањима о циљевима образовања и учења; Оспособљавање за конкретизацију циљева васпитања и образовања кроз наставни програм и процес; Разумевање суштине васпитног процеса, општих принципа, метода и средстава васпитног рада.
Исход предмета По завршетку овог курса студенти би требало да умеју да: – Критички анализирају различите приступе конкретизацији циљева васпитања и образовања; – Процене и образложе корисност дефинисања васпитно-образовних циљева уз помоћ Блумове таксономије; – Наведу и објасне опште принципе васпитно образовног рада; – Наведу и објасне методе и средства васпитања; – Критички оцене циљеве основног, средњег и високог образовања у нашој земљи.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Идеали образованог човека кроз историју; Циљеви образовања и учења као идеали; Концепције курикулума; Појам циљева образовања и учења; Приступи одређивању циљева образовања и учења; Целисходност као кључна карактеристика процеса васпитања и образовања; Конкретизација циљева васпитања и образовања – оригинална и ревидирана Блумова таксономија; Конкретизација циљева васпитања и образовања кроз задатке; Концепција образовања заснованог на исходима као основа за конкретизацију циљева васпитања и образовања; Концепција образовања заснованог на компетенцијама као основа за конкретизацију циљева васпитања и образовања; Концепција образовања заснованог на стандардима као основа за конкретизацију циљева васпитања и образовања; Анализа васпитног процеса; Општи принципи васпитног рада; Методе и средства васпитања; Стубови образовања; Мултикултурализам и образовање; Димензије мултикултуралног образовања; Циљеви основног, средњег и високог образовања. <i>Практична настава</i> Стратегија и поступци практичног рада односе се на проблемско излагање студената, учење откривањем, расправу на унапред најављену тему и сучељавање мишљења. Усмена презентација пројекта на предложену или слободно изабрану тему везану за програмске садржаје.
Литература – Milutinović, J. (2008). <i>Ciljevi obrazovanja i učenja u svetlu dominantnih teorija vaspitanja 20. veka</i>. Novi Sad: Savez pedagoških društava Vojvodine. – Maksimović, A. (2013). <i>Konkretizacija ciljeva vaspitanja i obrazovanja kroz nastavni program i proces</i>. Neobjavljena doktorska disertacija. Beograd: Filozofski fakultet. – Grandić, R. (2014). <i>Prilozi teoriji vaspitanja 1</i>. Novi Sad: Mala velika knjiga D.O.O. – Grandić, R. (2006). <i>Globalizacija i obrazovanje</i>. Novi Sad: Savez pedagoških društava Vojvodine.

Студијски програм : Педагогија, ОАС
Назив предмета: Реформни педагошки правци
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 6
Услов:-
Циљ предмета Проширивање знања о реформним струјањима у педагогији на прелазу из 19. у 20. век; Усвајање знања о раду најутицајнијих образовних теоретичара и практичара с краја 19. и почетка 20. века; Оспособљавање студената за критичко сагледавање и процењивање реформних струјања у педагогији; Оспособљавање студената за самостално суђење и закључивање и аргументовану одбрану властитих погледа и ставова.
Исход предмета По завршетку овог курса студенти би требало да умеју да: – Објасне узроке настанка реформних педагошких праваца с краја 19. и почетка 20. века; – Опишу, наведу и сумирају суштинске поставке индивидуалних и социјалних образовних концепција; – Критички просуђују и процењују реформна струјања у педагогији с краја 19. и почетка 20. века; – Опишу и образложе утицај реформних струјања у педагогији на савремене трендове у образовању.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Критика хербартијанства као основе реформних праваца и покрета у педагогији крајем 19. и почетком 20. века; Педагошки правци и покрети на прелазу из 19. у 20. век: покушаји класификације; Педагогија Лава Николајевича Толстоја; Педагошка схватања Елен Кеј; Педагошка концепција Марије Монтесори; Педагогија Џона Дјуија; Индивидуална педагогија: педоцентризам, теорије слободног васпитања; Функционална педагогија; Социјална педагогија; Педагогија радне школе; Културна педагогија; Експериментална педагогија; Активна школа: Феријер; Школа по мери; Валдорфске школе; Декролијеви центри интересовања; Френеова педагошка концепција; Слободна школа Самерхил; Јена-план; Манхајмски систем; Пројект метода; Далтон-план; Винетка план; Кључни доприноси и актуелност реформне педагогије. <i>Практична настава: вежбе</i> Стратегија и поступци практичног рада односе се на проблемско излагање студената, учење откривањем, расправу на унапред најављену тему и сучељавање мишљења. Усмена презентација пројекта на предложену или слободно изабрану тему везану за програмске садржаје.
Литература – Бодрошки Спарису, Б. (2009). Хербартова концепција васпитања – значај и актуелност основних поставки. <i>Педагогија</i>, 64(1), 5-22; – Коцић, Јб. (2004). Активна школа Адолфа Феријера. <i>Зборник Института за педагошка истраживања</i>, 36, 49–65; – Matijević, M. (2001). <i>Alternativne škole: didaktičke i pedagoške koncepcije</i>. Zagreb: Tipex; – Milutinović, J. (2008). <i>Ciljevi obrazovanja i učenja u svetlu dominantnih teorija vaspitanja 20. veka</i>. Novi Sad: Savez pedagoških društava Vojvodine; – Milutinović, J. (2009). Dalton plan – koncepcija i modifikacija. <i>Pedagogija</i>, 64(1), 23–34; – Достанић, Р. (1995). Критика Хербартове педагогије – основа реформних покрета у Србији почетком 20. века. <i>Педагошка стварност</i>, 40(3-4), 209-213; – Поткоњак, Н. (2003). <i>XX век – ни „век детета“ ни век педагогије: има наде ... XXI век</i>. Нови Сад: Савез педагошких друштава Војводине; Бања Лука: Педагошко друштво Републике Српске.

Студијски програм : ОАС Педагогија
Назив предмета: Породична педагогија 1
Статус предмета: О
Број ЕСПБ:
Услов: /
Циљ предмета: усвајање темељних знања о феномену породице и основним теоријским приступима у проучавању породице; разумевање улоге породице у развоју друштва и појединца; упознавање са карактеристикама савремене породице; разумевање значаја повезивања породице са системским окружењем: развијање способности за успостаљање партнерског односа са породицом.
Исход предмета: Студент ће умети да: сагледа и разуме феномен породице из угла екосистемског приступа; препозна значај и улогу породице у развоју друштва и појединца; објасни узроке и последице промена у савременој породици; примени стечена знања у циљу оснаживања породице и промовисања њене улоге у макросистемском окружењу; идентификује могућности за остваривање ефикасних сарадничких односа са породицом.
Садржај предмета <i>Теоријска и практична настава:</i> Породична педагогија као педагошка дисциплина - предмет, задаци, повезаност са другим наукама. Феномен породице – противречности у поимању и дефинисању. Преглед схватања о породици кроз историју. Плурализам теорија и теоријских приступа у проучавању породице. Системски приступ у разумевању динамике породичног живота. Развој породице у светлу еколошке теорије. Породица као мост између друштвеног система и индивидуе. Вредносни систем као елемент породичног живота. Типови породице – историјска перспектива и критеријуми типологизације породице. Савремена породица – појам, карактеристике и функције. Савремена породица у светлу друштвених промена – изазови и процеси трансформације. Аспекти развоја личности и породични контекст - утицај породице на социјални, морални, емоционални и интелектуални развој личности. Породични односи - интергенерацијски и интрагенерацијски. Специфичности емпиријског истраживања породице и породичних односа – методе, технике и инструменти. Породица у системском окружењу. Сарадња породице и васпитно-образовних институција – принципи, методе и облици. Партнерство као савремени приступ у сарадњи породице, школе и заједнице.
Литература: - Zuković, S. (2012). <i>Porodica kao sistem – funkcionalnost i resursi osnaživanja</i> . Novi Sad: Pedagoško društvo Vojvodine. - Zuković, S. (2013). Partnerstvo porodice, škole i zajednice – teorijski i praktični aspekti. <i>Godišnjak filozofskog fakulteta u Novom Sadu</i> , Vol. XXXVIII, No. 2, 55-68. - Spasojević, P. (2011). <i>Porodična pedagogija i odgovorno roditeljstvo</i> . Banja Luka: Nova škola. - Ilić, M. (2010). <i>Porodična pedagogija</i> . Banja Luka: Filozofski fakultet; Mostar: Nastavnički fakultet. - Грандић, Р. (2006). <i>Прилози породичној педагозији</i> . Нови Сад: Савез педагошких друштава Војводине. - Zuković, S., Milošević, T. (2019). Značaj osnaživanja i aktivnog uključivanja porodice tokom tranzicije deteta u školu. <i>Inovacije u nastavi</i> , Vol. 32, No.1, 53–63.

Студијски програм : ОАС Педагогија
Назив предмета: Предшколска педагогија 2
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 5
Услов: -
Циљ предмета: разумевање специфичности успостаљања интеракције и грађења односа, игре и учења са децом предшколског узраста; стицање увида у однос појмова програм, основе програма и курикулум; упознавање теоријско-вредносних постулата на којима почивају савремене концепције предшколских програма; проширивање знања о принципима организовања заједнице учења кроз подстицајно физичко и социјално окружење; упознавање смерница и стратегија грађења реалног програма у вртићу; упознавање метода и поступака савремене методологије педагошких истраживања на пољу предшколског васпитања и образовања.
Исход предмета Студенти би требало да умеју да: идентификују теоријско-вредносна полазишта савремених предшколских програма; наведу и објасне специфичности процеса грађења односа, учења и образовања деце предшколског узраста; идентификују и сумирају начела организовања заједнице учења као подстицајног социјалног и физичког амбијента; наведу и објасне смернице и стратегије грађења реалног програма; наведу истраживачке методе и опишу поступке који се примењују у истраживањима у области предшколског васпитања и образовања.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Полазишта на којима се темеље савремени предшколски програми; Социо-културна теорија (Виготски, Рогоф) као окосница концепта заједнице учења; Модели учешћа који доприносе развоју; Како се манифестује укљученост одраслог у процес учења деце; заједничко учешће и заједничко грађење занчења као процес учења у вртићу; Полазишта успостављања континуитета између породичног, предшколског и школског васпитања и образовања; Општи циљеви предшколског васпитања и образовања; Кључне компетенције за целоживотно учење у предшколском узрасту; Добробит и делање детета у реалном програму вртића; Контекст учења и образовања деце предшколског узраста; Односи као контекстуални систем; Квалитет односа из перспективе детета, одраслог и заједнице; Физичко окружење као димензија квалитета амбијента; Функција игре и добробит детета; Смернице и стратегије подршке дејој игри у реалном програму вртића и заједници; Компетенције васпитача и другог стручног особља за заједничко развијање програма у заједници учења. Теоријска, методолошка и етичка полазишта истраживања са децом; Методе истраживања у раду са децом. <i>Практична настава - вежбе:</i> Стратегија и поступци практичног рада укључују учешће студената у дискусијама, на теме унутар наставних садржаја, кроз краће усмене презентације и тимски рад унутар мањих група чиме се омогућава аргументовано излагање идеја, заједничко решавања проблема, али и сучељавање мишљења.
Литература – Бауцал, А и сар. (2012). <i>Стандарди за развој и учење деце раних узраста у Србији</i>, (83-150), Београд : Институт за педагогију и андрагогију Филозофског факултета. – Крњаја, Ж. (2008). Учење и поучавање као заједничко учење, <i>Настава и васпитање</i>, 56(3), 292-302. – Крњаја, Ж. (2011). Схватање развоја као оријентација предшкол. курикулума, <i>Педагогија</i>, 66(4), 541-51. – Павловић-Бренеселовић, Д. (2015). Где станује квалитет: Истраживање са децом праксе дејој вртића, књ.2, (9-50), Београд : Институт за педагогију и андрагогију Филозофског факултета. – Каменов, Е. (2006). Курикулум (програм) васпитно-образовног рада у предшколству, <i>Образовање предшколске деце</i>, (101-158; 191-224), Београд: ЗУНС.

Студијски програм : ОАС, Педагогија
Назив предмета: Општа педагогија 2
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 6
Услов:
Циљ предмета Овладавање основним знањима о чиниоцима развоја и васпитања целовите личности. Разумевање суштине интелектуалног, моралног, естетског, физичког, радног, сексуалног и других области васпитања. Оспособљавање за критичку анализу различитих теоријских становишта о васпитању личности.
Исход предмета По завршетку овог курса студенти би требало да умеју да: – Наведу и објасне чиниоце развоја и васпитања целовите личности; – Сумирају основне карактеристике интелектуалног, моралног, естетског, физичког, радног, сексуалног и других области васпитања; – Критички оцене различита теоријска становишта о васпитању личности.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Васпитање као чинилац развоја личности; Карактеристике интелектуалног васпитања; Улога интелектуалног васпитања у интелектуалном развоју; Интелектуално васпитање у процесу наставе; Учење као мотивисана активност; Мотивација и развој личности; Идентификација и школовање интелектуално даровитих ученика; Физичко васпитање и карактеристике физичког развоја Улога физичког васпитања у физичком развоју; Здравствено васпитање; Морално васпитање – карактеристике моралног развоја; Истраживање моралног развоја – Пијажеова и Колбергова теорија; Улога моралног васпитања у моралном развоју; Комплексност и специфичности моралног васпитања; Филозофско-социолошки приступ моралном васпитању; Психолошке теорије моралности; Концепције моралног васпитања настале као резултат различитих истраживачких оријентација; Естетско васпитање; Различита теоријска становишта у области естетског васпитања; Улога естетског васпитања у естетском развоју; Естетско васпитање у систему васпитања и образовања; Радно васпитање; Однос рада и образовања; Рад и образовање у савременим условима; Сексуално васпитање у систему општег васпитања и образовања; Сексуално образовање у школи: Инострана искуства; Друге области васпитања (Техничко, информатичко и еколошко образовање). <i>Практична настава</i> Стратегија и поступци практичног рада односе се на проблемско излагање студената, учење откривањем, расправу на унапред најављену тему и сучељавање мишљења. Усмена презентација пројекта на предложену или слободно изабрану тему везану за програмске садржаје.
Литература – Antonijević, R. (2013). <i>Opšta pedagogija</i>. Beograd: Filozofski fakultet Univerziteta u Beogradu. – Grandić, R., Gajić, O. (1998). <i>Teorije intelektualnog vaspitanja</i>. Novi Sad: Savez pedagoških društava Vojvodine. – Altaras, A. (2006). <i>Darovitost i podbacivanje</i>. Pančevo: Mali Nemo. – Stojanović, A. (2008). <i>Metodološki pristupi moralnom vaspitanju</i>. Vršac: Visoka škola strukovnih studija za obrazovanje vaspitača „Mihailo Palov“. – Grandić, R., Knežević-Florić, O., Milutinović, J. (2004). <i>Radno i profesionalno obrazovanje</i>. Novi Sad: Savez pedagoških društava Vojvodine. – Grandić, R., Milutinović, J., Knežević-Florić, O. (2004). <i>Seksualnost i odnosi među polovima</i>. Novi Sad: Savez pedagoških društava Vojvodine.

Студијски програм : Педагогија, ОАС
Назив предмета: Савремене теорије васпитања
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 5
Услов: -
Циљ предмета Усвајање знања о различитим савременим теоријским оријентацијама у педагогији и уочавање сличности и разлика међу њима; Оспособљавање студената за критичку анализу релевантних теорија и праваца педагошког мишљења; Сагледавање теоријских оквира савремених тенденција у развоју школских система европских земаља и циљева образовања; Оспособљавање студената за самостално суђење и закључивање и аргументовану одбрану властитих погледа и ставова.
Исход предмета По завршетку овог курса студенти би требало да умеју да: – Наведу и објасне филозофске (епистемолошке, аксиолошке), друштвено-политичке, идеолошке и психолошке основе образовних концепција; – Сумирају главне карактеристике и упореде релевантне теорије и правце педагошког мишљења 20. и 21. века; – Укажу на релације између теоријских приступа у образовању и учioniчке праксе; – Идентификују и објасне теоријске оквири савремених тенденција у развоју школских система европских земаља; – Критички оцене теоријске оквири савремене педагошке плуралистичке сцене и циљева образовања.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Филозофско-антрополошке, психолошке, социолошке и идеолошке димензије различитих теоријских приступа у образовању; Реализам и образовање; Неотомизам; Идеализам и образовање; Перенијализам; Есенцијализам; Либерално образовање; Функционалистичка (инструменталистичка) образовна концепција; Романтичарска традиција у образовању; Прагматизам и прогресивизам; Реконструкционистичка образовна филозофија; Егзистенцијализам и образовање; Феноменологија и образовање; Хуманистичка концепција образовања; Теорије де-школовања; Критичка педагогија; Марксизам (неомарксизам) и образовање; Постмодернизам и образовање; Конструктивистичка педагогија; Циљеви образовања у контексту нових реалности; Кључни доприноси различитих теоријских приступа у образовању друге половине 20. века – ка плурализму теоријских приступа. <i>Практична настава: вежбе</i> Стратегија и поступци практичног рада односе се на проблемско излагање студената, учење откривањем, расправу на унапред најављену тему и сучељавање мишљења. Израда семинарског рада на предложено или слободно изабрану тему везану за програмске садржаје. Презентација семинарског рада/пројекта.
Литература – Mijatović, A. (1999). Razvoj suvremenih pedagoških ideja. U: Mijatović, A. (ur.), <i>Osnove suvremene pedagogije</i> (39–77). Zagreb: Hrvatski pedagoško-književni zbor; – Milutinović, J. (2008). <i>Ciljevi obrazovanja i učenja u svetlu dominantnih teorija vaspitanja 20. veka</i>. Novi Sad: Savez pedagoških društava Vojvodine; – Milutinović, J. (2009). Progresivizam u obrazovanju: teorija i praksa. <i>Zbornik Instituta za pedagoška istraživanja</i>, 41(2), 264–283; – Radeka, I. (2011). Odgoj ličnosti ili obrazovanje kompetencija? <i>Pedagoška stvarnost</i>, 57(7–8), 655–666. – Savićević, D. M. (2002). <i>Filozofski osnovi andragogije</i>. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Filozofski fakultet, Institut za pedagogiju i andragogiju; – Милутиновић, Ј. (2009). Класично образовање: теорија и пракса. <i>Педагошка стварност</i>, 55(7-8), 686–699; – Милутиновић, Ј. (2012). Образовање у глобалној ери: индивидуални и/или социјални циљеви образовања. <i>Педагошка стварност</i>, 58(4), 625–637.

Студијски програм : ОАС Педагогија
Назив предмета: Породична педагогија 2
Статус предмета: О
Број ЕСПБ:
Услов: положен испит из Породичне педагогије 1
Циљ предмета: стицање знања о појму и релевантним димензијама функционалности породичног система; сагледавање значаја и улоге породичног васпитања у развоју личности; разумевање утицаја психодинамике породичног живота и васпитног стила родитеља на ефекте породичног васпитања; стицање знања о карактеристикама одговорног родитељства и могућностима педагошког образовања родитеља.
Исход предмета: Студент ће умети да: објасни различите аспекте и димензије породичног функционисања; разуме динамику унутарпородичних односа и утицај родитељских поступака на исходе породичног васпитања; идентификује различите породичне специфичности и проблеме породичног васпитања; имплементира стечена знања у практичном раду са породицом; интегрише стечена знања и умења у циљу креирања програма педагошког образовања родитеља.
Садржај предмета <i>Теоријска и практична настава:</i> Функционалност породичног система – појам, приступи у одређењу. Карактеристике функционалне/ дисфункционалне породице. Релевантне димензије породичне функционалности. Функционалност породице током породичног животног циклуса. Породични стрес и његово превладавање. Типови родитеља. Односи међу родитељима. Будућност и циљеви савременог родитељства. Дживљај родитељства и васпитни стил родитеља. Родитељи и други чланови породице као васпитачи - мајчинство, очинство, васпитни утицај бабе и деде, сиблинг односи. Методе и средства и принципи породичног васпитања. Проблеми породичног васпитања - последице неадекватних васпитних поступака и дисфункционалних породичних односа. Породичне специфичности и васпитање деце (смрт у породици, развод, хранитељство, усвојење итд.). Породично васпитање даровитог детета и детета са развојним тешкоћама. Породично васпитање деце са проблемима у понашању - појавни облици неприлагођеног понашања. Образовање за живот у породици - припрема за брак и одговорно родитељство. Концепције и модели педагошког образовања родитеља.
Литература: - Zuković, S. (2012). <i>Porodica kao sistem – funkcionalnost i resursi osnaživanja</i> . Novi Sad: Pedagoško društvo Vojvodine. - Pašalić Kreso, A. (2010). <i>Koordinate obiteljskog odgoja</i> . Sarajevo: Filozofski fakultet. - Spasojević, P. (2011). <i>Porodična pedagogija i odgovorno roditeljstvo</i> . Banja Luka: Nova škola. - Janković, J. (2010). <i>Pristupanje obitelji – sustavni pristup</i> . Zagreb: Alinea. - Ljubetić. M. (2007). <i>Biti kompetentan roditelj</i> . Zagreb: Mali professor. - Гордон, Т. (2003). <i>Умеће родитељства</i> . Београд: Креативни центар. - Čudina Obradović M., Obradović J. (2003). Potpora roditeljstvu: izazovi i mogućnosti. <i>Revija za socijalnu politiku</i> , 10 (1), 45-68.

Студијски програм : ОАС Педагогија
Назив предмета: Педагошко практикум 1
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета: сагледавање положаја породице и детета у конкретној друштвеној заједници; сагледавање значаја и улоге бриге о детету у породичном и ширем друштвеном окружењу; стицање увида у различите облике повезивања породице, васпитно-образовних и других институција за друштвену бригу о деци; компаративна анализа породичног васпитања и друштвене бриге о деци код нас и у другим друштвима.
Исход предмета Студент је на крају курса осособљен да: самостално анализира положај детета у микро и макро системском окружењу; примењује аналитички приступ у сагледавању различитих начина институционалног организовања бриге о деци раног узраста и њиховим породицама; препознаје различите могућности унапређивања васпитања и образовања кроз повезивање формалних институција са различитим организацијама и удружењима; компаративни приступ у анализи породичног васпитања и друштвене бриге о деци код нас и у другим друштвима.
Садржај предмета <i>Теоријска и практична настава</i> Примена конкретних садржаја из предмета Породична педагогија и Предшколска педагогија у анализи бриге о детету у породичном и ширем друштвеном окружењу. Упознавање са могућностима и облицима друштвене подршке породицама са децом. Анализа шта друштво (не)чини за данашњу децу. Посета и упознавање са алтернативним облицима друштвене бриге о деци и различитим типовима васпитно-образовних установа раног детињства. Посета и упознавање са различитим институцијама информалног и неформалног образовања и васпитања (медији, музеји, дечја удружења и клубови, и сл.) усмерених ка раном и предшколском детињству. Прикупљање података о одређеним педагошким ситуацијама и контекстима, њихова анализа и самостално извођење препорука за унапређивање положаја детета у форми писаног извештаја.
Литература : <i>Истраживање о родитељским праксама</i> (2016) Уницеф за Србију, Београд : УНИЦЕФ. <i>Срећа и породице са децом у Србији</i> (2014) Како обликовати јавне политике за добробит деце и породица. Београд: Центар за јавне политике и УНИЦЕФ. https://www.unicef.org/serbia/publikacije <i>Ситуациона анализа услуга за бебе и малу децу са сметњама у развоју у Р Србији</i> (2018) Београд: УНИЦЕФ и Фонд за отворено друштво. <i>Како родитељи и заједнице брину о дјеци најмлађе доби</i> (2013) Загреб: УНИЦЕФ. Leanch, P.(2003). <i>Prvo djeca</i> . Zagreb: Algoritam. Бронфенбренер, Ј. (1997). <i>Екологија људског развоја</i> , Београд: ЗУНС.

Студијски програм : Основне академске студије
Назив предмета: Комуникологија
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета - Дефинисање и издвајање основних елемената комуникације као мулти-дисциплинарног предмета. - Упознавање и мапирање аксиома међуљудског опхођења у различитим контекстима и сталној интеракцији. - Упознавање са ненасилним методама комуницирања у педагошком и ширем животном контексту.
Исход предмета - Стицање компетенција креирања, комбиновања и примене интерперсоналне, ненасилне комуникације, активног слушања, емпатије и недирективног приступа у педагошким и ширим животним и радним ситуацијама. - Стицање компетенција примене мирољубивог, толерантног приступа у решавању конфликта у међуљудским и педагошким релацијама и односима.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> - Појам, природа, одреднице комуникације и вођења разговора – због чега учити како се води разговор. - Комуникација међу људима – (најмање) четири аспекта једне поруке. - Слање и примање порука. Једноставан модел за компликован поступак. - Слање преко мноштва канала – мали тренинг невербале комуникације. - Све се може искористити, пре свега оно што је упадљиво - теорија атрибуције. - Налажење реда у свему – теорија дисонанце и рефлексција на процес комуницирања (последике). - Сигнали из унутрашњег бића. Улога наших осећања у процесу комуникације. - Вођење разговора као налажење значења: консеквенце. - Технике вођења разговора – унутрашња структура разговора (пет фаза једног разговора). - Разговор који је оријентисан ка циљу, паузе, рекапитулисање и речи које отварају врата. - Облици питања, изјаве у првом лицу, давање и примање повратних информација, опхођење са дистракторима. <i>Практична настава</i> У практичној настави активно учествују студенти уз сарадњу наставника. Стратегија и поступци практичног рада односе се на демонстрирање комуникативних, свакодневних животних ситуација и педагошких ситуација, толерантно и асертивно решавање педагошких комуникативних ситуација, расправа на најављену тему и сучељавање мишљења (дискусија про&контра).
Литература - Андевски, М. (2007). <i>Уметност комуницирања</i>. ЦЕКОМ, боокс, Нови Сад. - Брајша, П. (1993). <i>Педагошка комуникологија</i>. Загреб, Школске новине. - Brajša, P. (2000). <i>Umijeće razgovora</i>, Pula, C.A.S.H. - Neill, S. (1994). <i>Neverbalna komunikacija u razredu</i>. Zagreb, Educa. - Томић, З. (2003). <i>Комуникологија</i>. Београд.

- Kathleen, K. R. (1988). <i>Interpersonalna komunikacija. Gdje se misli susreću</i>. Alinea, Zagreb.- Мандић, Т. (2001). <i>Комуникологија</i>, Службени лист, Београд.

Студијски програм : ОАС, Педагогија
Назив предмета: Педагогија слободног времена
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Упознати педагошке аспекте и импликације слободног времена као друштвене појаве; упутити студенте у конкретизацију практичних активности у слободном времену; оспособити студенте да промовишу могућности учења у информалним институцијама (филозофија доживотног учења); разумевање значаја информалног образовања у концепцији доживотног учења.
Исход предмета По завршетку овог курса студенти би требало да умеју да: – Наведу педагошке аспекте и импликације слободног времена као друштвене појаве; – Објасне важност односа квалитетног провођења слободног времена и превенције поремећеја у понашању и асоцијалних облика понашања; – Конкретизују практичне активности у слободном времену; – Промовишу могућности учења у информалним институцијама (филозофија доживотног учења); – Осмисле програм квалитетног провођења слободног времена.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појам слободног времена; Информално васпитање и образовање у слободном времену; Рефлексивност – суштинска одредница образовања у слободном времену; Слободно време и развој компетенција; Васпитање и образовање за слободно време; Вредносне оријентације и слободно време; Савремени концепт културног живота и слободно време; Масовно-потрошачка култура и слободно време; Мултикултурализам и слободно време; Култура коришћења слободног времена; Ставаралачка слобода – основни принцип слободног времена; Хуманистички приступ васпитању у слободном времену; Еманципација личности – циљ хуманистичког васпитања у слободном времену; Асоцијално понашање младих и слободно време; Досада – слободно време без садржаја и извор асоцијалног понашања; Понашање младих као предиктор слободног времена; Породица – основни фактор васпитања и слободног времена; Васпитање у породици и слободном времену; Емоционални односи у породици и слободном времену; Принципи васпитања у породици и слободном времену; Модели и стилови васпитања у породици и слободном времену; Школа и слободно време ученика; Савремене теорије школе и слободно време; Функције и модели савремене школе и слободно време; Теоријско-методолошки проблеми педагогије слободног времена; Теоријска мисао о слободном времену; Методолошке специфичности слободног времена.
Литература – Branković, D., Mikanović, B. (2017). <i>Vaspitanje i slobodno vrijeme</i>. Banja Luka: Univerzitet u Banjoj Luci, Filozofski fakultet. – Grandić, R., Letić, M. (2008). <i>Prilozi pedagogiji slobodnog vremena</i>. Novi Sad: Savez pedagoških društava Vojvodine; Vršac: Visoka škola strukovnih studija za obrazovanje vaspitača „Mihailo Palov“. – Livazović, G. (2018). <i>Uvod u pedagogiju slobodnog vremena</i>. Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada, Osijek: Sveučilište J. J. Strossmayera u Osijeku, Filozofski fakultet.

Студијски програм : Педагогија
Назив предмета: Историја педагошких идеја и школства у Војводини
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Усвајање основних знања и сагледавање систематизоване развојне линије педагошких идеја и школа на територији данашње Војводине.
Исход предмета По завршетку курса студент ће моћи да сагледа, објасни и интерпретира специфичности развоја педагошке теорије и праксе на територији данашње Војводине. Да новостечена знања инкорпорира са националном историјом педагогије.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Аутономија срба у Хабсбуршкој монархији и прве српске школе. Просветна делатност Мојсеја Петровића и Вићентија Јовановића. Просветна делатност Митрополита Павла Ненадовића. Развој школства и просвете у Хабсбуршкој монархији у време владавине царице Марије Терезије. Школски устав из 1776. Године. Теодор Јанковић Миријевски. Доситеј Обрадовић. Урош Стефан Несторовић. Ђорђе Натошевић. Оснивање и рад Карловачке гимназије. Оснивање и рад Новосадске гимназије. <i>Практична настава</i>
Литература Достанић, Р. (1997). Педагошко наслеђе Срба у Војводини. Педагошка стварност 1-2, 116-129. Достанић, Р. (1996). Теодор Јанковић Миријевски. Педагошка стварност 7-8, 476-482 Петровић, К. (1991). Историја Карловачке гимназије. Нови Сад: Матица српска Достанић, Р. (1987). Натошевићева реформа школе. Нови Сад: Савез педагошких друштава Војводине Група аутора (1986). Новосадска гимназија 1810-1985, настанак и развој. Нови Сад: Гимназија „Јован Јовановић Змај“.

Студијски програм: ОАС Педагогија
Назив предмета: Методологија педагошких истраживања 1
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 5
Услов: нема
Циљ предмета Сагледавање методолошког плурализма и парадигматских разлика у приступима истраживању педагошких појава. Стицање знања о врстама истраживања у педагогији. Развијање компетенција за самостално конструисање и примену истраживачких инструмената.
Исход предмета Након завршеног курса студент ће умети да: препозна онтолошке, епистемолошке и методолошке претпоставке различитих приступа у истраживању педагошких појава, опише поједине врсте педагошких истраживања, образложи избор методолошког приступа у истраживању педагошких појава, примени истраживачке технике и инструменте у прикупљању података, самостално креира инструменте за испитивање педагошких појава
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Основна појмовна одређења: одређење науке, гносеолошке основе науке, епистемолошке карактеристике. Одређење методологије педагошких истраживања. Научно истраживање. Метанаучне основе педагогије и методологија у структури метанауке. Квантитативна и квалитативна парадигма. Нови истраживачки приступи. Концепти триангулације. Научно знање у педагогији (теорије о знању, врсте и својства знања, схватања о изворима и стицању знања). Врсте педагошких истраживања (квалитативна и квантитативна истраживања). Методе педагошких истраживања. <i>Практична настава</i> Систематско посматрање. Анкетирање. Интервјуисање. Тестирање. Скалирање. Социометријска техника. Анализа садржаја. Мерење у педагогији. Мерни инструменти у педагошким истраживањима. Метријске карактеристике инструмената у педагошким истраживањима.
Литература Банђур, В. и Поткоњак, Н. (1999). <i>Методологија педагогија</i> . Београд: СПДЈ. Knežević Florić, O. i Ninković, S. (2012). <i>Horizonti istraživanja u obrazovanju</i> . Novi Sad: Filozofski fakultet. Cohen, L., Manion, L., & Morrison, K. (2007). <i>Metode istraživanja u obrazovanju</i> . Jastrebarsko: Naklada Slap.

Студијски програм : Педагогија
Назив предмета: Школска педагогија 1
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 5
Услов:
Циљ предмета Усвајање знања студената о предмету и подручјима изучавања школске педагогије; Разумевање односа између теорије и праксе у систему школе, као и стицање знања о иновативним школским моделима; Оспособљавање студената за разумевање принципа функционисања и деловања школе и школских система; Оспособљавање студената за стваралачко и критичко процењивање и унапређење васпитно-образовног рада у школи.
Исход предмета По завршетку овог курса студенти би требало да умеју да: - сумирају знања о развоју, функцијама и аспектима школе као репрезента институционалног васпитања; - планирају, разраде, организују и сумирају истраживање педагошких појава и процеса у школи; - анализирају и разумеју организацију живота и рада школе као и процесе руковођења и управљања у школи; - идентификују, критикују и одбране васпитну функцију школе.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Школска педагогија као део науке о васпитању, структура школске педагогије. Социјални аспекти школске педагогије, истраживачке и процењивачке методе, задаци на интеграцији теорије и праксе у школи и настави. -Криза школе данас - Радикална критика школе. Реформе школе. Инклузивна школа (ИОП). -Аспекти школе - Програмско-садржајни. Педагошко-дидактички. Социјално-психолошки. -Организација живота и рада у школи - Програмско-садржајна структура и организација школе. Друштвена функција школе, аутономија и границе школе, школа и увођење у перманентно образовање и самообразовање. -Васпитна функција школе - Програмски садржаји. Ваннаставне и ваншколске активности. Остале делатности школе са наглашеним васпитним деловањем. Школа и друштвена средина – педагошка релевантност. Партнерски однос родитеља и школе. Културно-јавна делатност школе у заједници. -Пристап теорији и пракси руковођења и управљања у школи (менаџмент школе) - Менаџерски, партнерски и тимски рад. Управљање школским курикулумом. Стратегија промена – носиоци промена. Фазе модела сарадничког управљања школом. Унапређивање васпитно-образовног рада <i>Практична настава: вежбе</i> Стратегија и поступци практичног рада односе се на проблемско излагање студената, учење откривањем, расправу на унапред најављену тему и сучељавање мишљења. Усмена презентација пројекта на предложену или слободно изабрану тему везану за програмске садржаје.
Литература 6. Костовић, С., Ољача, М. (2012): Педагог и педагошке димензије менаџмента, Нови Сад: Филозофски факултет. 7. Клеменовић, Ј., Марић Јуришин, С., Марковић, Б., (2013) Наставници и васпитачи у средишту инклузивне политике Србије. У: М. Ђукић(ур.) "Инклузивно образовање: Развојни правци и перспективе" – зборник радова. стр. 83-112. Нови Сад : Филозофски факултет УНС, 8. Пужевски, В. (2002): Према школи отворених врата, Загреб: Наклада Слп. 9. Гласер, В. (1999): Квалитетна школа, Загреб: Едука. 10. Стол, Л., Финк, Р.(2000): Мењајмо наше школе, Загреб:Едука 11. Јовановић, Б. (2018): Васпитни рад у школи, Београд: Завод за издавање уџбеника. 12. Илић, М. (2017): Школска педагогија, Бања Лука: Филозофски факултет

Студијски програм : Педагогија, ОАС
Назив предмета: Дидактика 1
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 5
Услов:
Циљ предмета Упознавање са дидактичким теоријама и теоријама учења кроз сагледавање њиховог значаја за наставну праксу; Стицање знања о теоријама курикулума и релевантним полазиштима за израду курикулума; Проширивање знања о таксономијама циљева наставе и исхода учења и њихове употребе у планирању наставе; Разумевање елемената и садржаја наставног процеса, као и основа планирања, реализације и евалуације наставе; Сагледавање практичних импликација савремених наставних стратегија, метода, облика рада и средстава;
Исход предмета По завршетку курса студенти би требало да умеју да: – Разумеју основе дидактичких теорија и теорија учења и њихов значај за наставни процес; – Објасне теоријска полазишта за израду курикулума и разликују врсте и нивое курикулума; – Примењују различите таксономије циљева наставе и исходе учења у планирању наставе; – Анализирају и критички процењују примену савремених наставних стратегија, метода и облика рада у настави; – Креирају предлоге и план рада за унапређење квалитета наставног процеса и пружања подршке наставницима и ученицима у учењу и напредовању.
Садржај предмета Теоријска настава Развој дидактичких теорија и теорија учења и њихов значај за наставни процес; Теорије, одређења и врсте курикулума; Полазишта за израду курикулума; Креирање и селекција наставних садржаја (план и програм наставе и учења); Таксономије циљева наставе и исходи учења; Планирање наставе у складу са дефинисаним исходима учења; Дидактички принципи; Структура наставе: основе (психолошка, материјално-техничка, дидактичко-методичка), димензије (образовна и васпитна), активности (поучавање и учење), чиниоци (дидактички троугао, четвороугао, петоугао), елементи (циљеви и задаци, методе, облици, средства) наставе; Савремене наставне стратегије, методе, облици рада - различити приступи, класификације и импликације у настави; Дидактичка анализа и вредновање савремених уџбеника. Практична настава-Вежбе: Стратегија и поступци практичног рада односе се на проблемско излагање студената, учење откривањем, расправу на унапред најављену тему и сучељавање мишљења уз менторско вођење наставника. Усмена презентација пројекта истраживања на предложеном или слободно изабрану тему у вези са програмским садржајима.
Литература – Cindrić, M., Miljković, D. i Strugar, V. (2010). <i>Didaktika i kurikulum</i>. Zagreb: IEP-D2. – Radović, V. (2013): <i>O nastavnim metodama</i> (odabrana poglavlja). Beograd: Učiteljski fakultet. – Vilotijević, M. (2008). <i>Didaktika I, II, III</i>. Beograd: Školska knjiga. – Bognar, L., Matijević, M. (2002). <i>Didaktika</i>. Zagreb: Školska knjiga. – Lungulov, B. (2017). Pedagoški aspekti primene koncepta ishoda učenja u visokoškolskoj nastavi. <i>Godišnjak Filozofskog fakulteta u Novom Sadu</i>, 17(2), 243- 257. – Matte, W. (2007). <i>Nastavne metode. 75 kompatnih pregleda za nastavnike i učenike</i>. Zagreb: Naklada Ljevak.

Студијски програм : ОАС Педагогија
Назив предмета: Теорије и методике наставе
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 4
Услов: нема
Циљ предмета Упознавање теоријских основа методике и њених релација са кореспондирајућим наукама; Упознавање телеолошких димензија методике и примена таксономија; Пројектовање и моделовање методолошких нацрта у методичким истраживањима; Примена стечених теоријских методичких знања у васпитно-образовној пракси;
Исход предмета Студент познаје различите нивое методике по вертикали (макро, мецо и микрометодика) те промишља релације од метатеоријског нивоа до практичне примене; Познаје различите modele односа теорије и праксе у методици; Разуме методолошко утемељење методика и припремљен је за научно-истраживачки рад на подручју методике наставе појединих предмета у циљу развоја васпитно-образовне праксе.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Теоријско заснивање методике; Методика као интердисциплинарна, педагошка и аутономна научна дисциплина; -Предметно-методолошка повезаност методика разредне наставе с педагошким дисциплинама и другим релевантним наукама и уметничким подручјима; - Методика међу кореспондирајућим наукама – темељни појмови и основне релације;- Гносеолошко-логичке карактеристике наставног предмета; Основне карактеристике процеса сазнавања у настави предмета; Специфична логичка природа појмова, закона, теорија, принципа и др. -Појам и предмет методике наставног предмета; Однос методичке теорије и наставне праксе; Методика као самосвојно средиште наставне теорије и праксе; Педагогизација и сцијентизација садржаја разредне наставе (теорија курикулума);- Језгровно курикуларна методика као оријентацијски оквир за све методике; Од курикулума до методичких система;- Методолошко утемељење методика разредне наставе; Методичка истраживања у настави; -Критичка евалуација циља и задатака разредне наставе (методичка телеологија); Таксономија – посебни циљеви и задаци наставе; <i>Практична настава:</i> Методичка организација поучавања и учења; Иновативни модели рада у настави;
Литература: -обавезна- Гајић, О. (2005). Рефлексије о евалуацији васпитно-образовног процеса (стр. 35-52), <i>Зборник Одсека за педагогију</i> . Нови Сад: Филозофски факултет. - Лазаревић, Ж. (уред.) (1995). <i>Методика – научна и наставна дисциплина</i> . Јагодина: Учитељски факултет. - Jensen, E. (2003). Super-nastava. nastavne strategije za kvalitetnu školu i uspješno učenje. Zagreb: Educa, str.87-130; 145-160; 207-220; 245-260. допунска: Ivanović, J. – Španović, S. – Gajić, O. (2014). <i>Od samousmerenog do kooperativnog učenja u medijskom okruženju</i> , Subotica: Učiteljski fakultet na mađarskom nastavnom jeziku, Univerzitet u Novom Sadu. - Грандић, Р.- Гајић, О. (2001). <i>Теорије интелектуалног васпитања</i> , Нови Сад: Савез педагошких друштава Војводине. - Terhart, E. (2001). <i>Metode poučavanja i učenja: uvod u probleme metodičke organizacije poučavanja i učenja</i> , Zagreb: Educa.

Студијски програм : Педагогија
Назив предмета: Андрагогија 1
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 5
Услов: -
Циљ предмета Упознавање студената са филозофским, социолошким и психолошким специфичностима и одређењима процеса учења одраслих и развој њихових компетенција неопходних за креирање концепција, планирање, организовање и евалуирање формалног или неформалног процеса учења, развоја и усавршавања одраслих са којима раде и сарађују у различитим институционалним и ванинституционалним образовно-културним институцијама.
Исход предмета По завршетку овог курса студенти би требало да умеју да: - Дефинишу и објасне процес учења одраслих; - Идентификују стилове учења одраслих и да организују образовни процес одраслих; - Опишу положај наставника у образовно-наставном процесу са одраслима; - Тестирају и проверавају стечена знања код одраслих, као и да креирају програме формалног и неформалног процеса учења, развоја и усавршавања одраслих са којима педагози раде у различитим образовним институцијама.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Савремени фактори образовања одраслих; Функције образовања одраслих; Појава и развој андрагогије као научне дисциплине; Психолошка заснованост образовања и учења одраслих; Одрастао човек у процесу образовања и учења; Особености сазнајног развоја код одраслих; Могућности и границе учења у одраслом добу; Узрасни ступњев и фазе у животу одраслих; Учење у одраслом добу (искуствено, самоусмерено и организационо учење); Силови учења и образовање одраслих; Групна динамика и учење одраслих; Образовне потребе одраслих, њихова класификација и утврђивање; Разлози и баријере партиципације одраслих у образовним активностима; Основна подручја и садржаји образовања одраслих; Организације за образовање одраслих; Организација наставе за одрасле; Положај наставника у образовно-наставном процесу са одраслима; Самообразовање, перманентно образовање и саморазвој одраслих; Евалуација у образовању одраслих; Рефлексивна наставна пракса у андрагогији; Компетенције андрагога. <i>Практична настава</i> <i>Вежбе:</i> Групни рад и усмена презентација пројекта на предложено или слободно изабрану тему везану за програмске садржаје предмета. Размена мишљења на унапред најављену тему. Израда семинарског рада уз менторско вођење наставника.
Литература - Кулић, Р. и Деспотовић, М. (2010). <i>Увод у андрагогију</i>. Београд: Свет књиге. - Ољача, М. (1997). <i>Андрагогија</i>. Нови Сад: Филозофски факултет. - Ивануш Грмек, М. (2016). Значење евалуације у образовању одраслих, 121-132. <i>Зборник радова знанствено-стручног колоквија "Стање и перспективе образовања одраслих у Републици Хрватској"</i>. Сплит: Филозофски факултет. - Рајић, В. (2013). Вредновање образовних/одгојних постигнућа у образовању одраслих. <i>Андрагошки гласник</i>, 2 (17), 117-124. - Жиљак, О. (2011). Андрагошка професија и андрагошке компетенције – актуелна истраживања. <i>Андрагошки гласник</i>, 1 (15), 31-46.

Студијски програм : ОАС, Педагогија
Назив предмета: Домска педагогија
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Усвајање знања о специфичностима и законитостима васпитно-образовне делатности у домским условима живота; оспособљавање за планирање, извођење и вредновање ефикасности васпитно-образовне делатности; развијање способности посматрања, уочавања и откривања узрока у понашању деце и младих у домовима.
Исход предмета По завршетку овог курса студенти би требало да умеју да: – Наведу и објасне место, улогу и значај ученичких домова у васпитно-образовном систему функције ученичких домова; – Класификују субјекте васпитања у ученичком дому; – Издвоје циљ и задатке васпитног рада у ученичком дому; – Изаберу прикладне облике, методе и средства васпитног рада у ученичком дому; – Начине план учења у ученичком дому; – Критички процене сарадњу ученичког дома са породицом и школом.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Домска педагогија као научна дисциплина; Историјски развој домова; Врсте домова; Ученички домови у васпитно-образовном систему – место, улога и значај; Функције ученичких домова; Ученички дом као васпитна средина; Субјекти васпитања у ученичком дому; Организација живота и рада у ученичком дому; Циљ и задаци васпитног рада у ученичком дому; Подручја васпитног рада у ученичком дому; Облици, методе и средства васпитног рада у ученичком дому; Принципи васпитног рада у ученичком дому; Учење у ученичком дому: специфичности, организација, садржај; Обици, методе и наставна средства у процесу учења; Слободно време у ученичком дому; Саветодавни рад у ученичком дому; Сарадња ученичког дома са породицом и школом; Развојне перспективе ученичких домова и домске педагогије.
Литература – Grandić, R., Stipić, M. (2010). <i>Prilozi domskoj pedagogiji</i>. Novi Sad: Savez pedagoških društava Vojvodine. – Mehringer, A. (2003). <i>Mala specijalna pedagogija</i>. Zagreb: Educa. – Rosić, V. (1996). <i>Odgojno-obrazovni rad u učeničkom domu</i>. Rijeka: Pedagoški fakultet u Rijeci. – Rosić, V. (2001). <i>Domski odgoj</i>, Rijeka: Graftrade. – Klapan, A. (1996). <i>Učenje u učeničkom domu</i>. Rijeka: Pedagoški fakultet u Rijeci.

Студијски програм : Основне академске студије
Назив предмета: Еколошка педагогија
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета - Увођење студената у теоријске и практичне аспекте развоја односа човека и природе. - Неговање еколошке свести, јачање проактивне улоге кроз примену еколошке науке у педагошком контексту и свакодневном понашању. - Промишљање и неговање принципа здравог, квалитетног животног стила, етичког односа према природним ресурсима, еколошким ризицима, циљевима одрживог развоја.
Исход предмета - Оспособљеност за холистички, интердисциплинарни и мултидисциплинарни приступ превентивном решавању еколошких проблема и еколошки свесном понашању. - Способност тимског рада, у циљу превенције и решавања актуелних еколошких проблема и дилема. - Креирање и примена различитих, одрживих концепата у решавању актуелних еколошких проблема уз промоцију одрживих еколошких принципа.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> - Развој и значај хумане екологије – Однос човека и природе – од антропоцентричне и биоцентричне тенденције у односима човека и природе ка еколошкој етици. - Еколошка криза – узроци и последице (деструктивне антропогене и технолошке појаве у приступима природи). - Еколошка свест и еколошко понашање. - Нове тенденције у односу екологије и педагогије. - Еколошка педагогија – концепт отворен пртема будућности. - Еколошко васпитање - еколошко образовање – педагогија партнерства са природом. - Нови досег еколошког учења - еко-педагози – нова улога или преиспитивање старих. - Чиниоци еколошког васпитања и образовања – (не)доследност, могућности и ограничења еколошког васпитања и образовања. - Еколошко образовање у рефлексији одрживог развоја - промишљање реформе образовања према концепту одрживог развоја. - Омладина и еколошка криза, млади и глобална питања. - Анализа параметара квалитета живота: ваздух, вода, пејзаж, нетакнута или вештачки обликована средина, савремени градови, урбана средина, услови становања, животни стил ... - Одрживи развој – појам, концепт, принципи; узор за друштво и шанса квалитетнијег живота; теореме модернизације и стилови живота, преокрет у култури (промишљање генералне реформе друштва на принципима одрживости). <i>Практична настава</i> У практичној настави активно учествују студенти уз присуство наставника. Стратегија и поступци практичног рада односе се на проблемско излагање студената, учење откривањем, расправу у вези актуелне еколошке проблематике, сучељавање мишљења (про&контра). Промишљање животних стилова, креирање квалитета живота у хармонији са природним окружењем – еко билансирање.
Литература - Андевски, М. (2006). <i>Екологија и одрживи развој</i>, ЦЕКОМ – букс, Нови Сад.

- Андевски, М. Кнежевић-Флорић, О. (2002). *Образовање и одрживи развој*, Филозофски фак., Нови Сад.
- Андевски, М., Кундачина, М. (2004). *Еколошко образовање- од бриге за околину до одрживог развоја*, Ужице.
- Мишковић, М. (2001). *Омладина и екологија*, Заслон, Шабач.

Студијски програм : Педагогија
Назив предмета: Педагогија спорта
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета Упознавање студената са педагогијом спорта. Овладавање методама и облицима рада у педагогији спорта. Разумевање педагошких принципа тренирања у спорту. Упознавање са педагошким димензијама мотивације спортиста. Стицање знања о педагошким димензијама развоја квалитетне комуникације у току тренирања. Сагледавање значаја личног ангажовања и самоефикасности спортисте кроз процесе самообразовања и саморазвоја. Стицање знања о педагошким аспектима слободног времена код спортиста.
Исход предмета По завршетку овог курса студенти би требало да умеју да: -Дефинишу и објасне педагогију спорта, методе и педагошке принципе тренирања у спорту; -Наведу и сумирају главне карактеристике тренера педагога; -Објасне специфичности педагошке комуникације у спорту; -Изведу закључак о значају самообразовања и саморазвоја за целокупну личност спортисте; -Опишу педагошке аспекте слободног времена спортисте.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појам педагогије спорта; Педагошка питања савременог спорта; Значај педагошког деловања у савременом спорту; Методе и облици рада у педагогији спорта; Педагошки принципи тренирања у спорту; Педагошке димензије мотивације спортисте; Постављање циљева у спорту; Ауторитет тренера као педагошког лидера; Педагошке способности тренера; Саветодавни рад тренера; Потребе у спорту и њихове педагошке импликације у организацији тренинга; Педагошке димензије развоја квалитетне комуникације у спорту; Способност слушања тренера и спортисте; невербална комуникација у спорту; Комуникација између саиграча; Лично ангажовање као фактор успеха у спорту; Значај самообразовања и саморазвоја за спортисте; Педагошки аспекти слободног времена спортисте. <i>Практична настава</i>
Литература - Ољача, М. (2001). <i>Педагогија спорта</i>. Београд: Спортска академија. - Ољача, М. (2005). <i>Педагогија спортског тренинга</i>. Београд: Спортска академија. - Галић, М. (2005). <i>Педагогија спорта</i>. Београд: Бојс. - Чокорило, Р. (1998). <i>Педагогија спорта</i>. Београд: Виша школа за спортске тренере. - Малчић, Б. (2019). Физичка активност у детињству као предиктор спортско-рекреативних интересовања у одраслом добу. <i>Педагошка стварност</i>, 1, 76-89. DOI: 10.19090/пс.2018.1.76-89. - Марић Јуришин, С., Малчић, Б., & Костовић, С. (2017). Attitudes of junior adolescents toward physical education through the prism of contextual factors and traits of a child. <i>Journal of Physical Education and Sport (JPES)</i>, Vol 17 Supplement issue 5, 2207-2213. Doi: 10.7752/jpes.2017.s5230.

Студијски програм : ОАС Педагогија
Назив предмета: Педагошка антропологија
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета: упознавање и разумевање основних појмова, теоријских модела и подручја примене педагошке антропологије; проширивање знања о доприносу различитих праваца педагошке антропологије теорији и пракси васпитања и образовања; уочавање значаја антрополошких истраживања у решавању образовних проблема.
Исход предмета Студенти би требало да умеју да: идентификују теоријски и практични допринос антропологије систематизовању сазнања на подручју васпитања и образовања, посебно оног које се одвија у институционалним условима; наведу, опишу и сумирају поставке о утемељености васпитања и образовања у културним вредностима и контекстуалним процесима заједнице; идентификују и сумирају примене квалитативних истраживачких поступака у оквиру педагошке антропологије и педагогије, посебно у истраживању процеса васпитања и образовања у институционалним условима.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Развојни пут педагошке антропологије; Педагошка антропологија као научна дисциплина; Циљеви и методологија педагошке антропологије; Модели и теорије педагошке антропологије; Подручја примене педагошке антропологије; Допринос педагошке антропологије теорији и пракси васпитања и образовања; Могућности примене антрополошких сазнања у решавању образовних проблема. <i>Практична настава - вежбе:</i> Стратегија и поступци практичног рада односе се на проблемско излагање студената у оквиру расправа на унапред најављене теме везане за програмске садржаје и сучељавање мишљења кроз представљање резултата истраживачких студија.
Литература – Anderson-Levitt, K. M. (2011). World anthropologies of education, (Eds.) B. Levinson and M. Pollack, <i>A Companion to the Anthropology of Education</i>, West Sussex (UK): Wiley-Blackwell Publishing. – Огурцов, А.П. (2005). Педагошка антропологија, <i>Педагогија</i>, 60(2),147-18. – Орбу, Ј. Г. (1989). <i>Педагошка антропологија</i>. Загреб: Школска књига. – Спајић-Вркаш, В. (1992) Културна антропологија, антропологија образовања и дилеме етнографске методе, <i>Истраживања одгоја и образовања</i>, 9(1), 5-18.

Студијски програм : ОАС, Педагогија
Назив предмета: Домска педагогија
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Усвајање знања о специфичностима и законитостима васпитно-образовне делатности у домским условима живота; оспособљавање за планирање, извођење и вредновање ефикасности васпитно-образовне делатности; развијање способности посматрања, уочавања и откривања узрока у понашању деце и младих у домовима.
Исход предмета По завршетку овог курса студенти би требало да умеју да: – Наведу и објасне место, улогу и значај ученичких домова у васпитно-образовном систему функције ученичких домова; – Класификују субјекте васпитања у ученичком дому; – Издвоје циљ и задатке васпитног рада у ученичком дому; – Изаберу прикладне облике, методе и средства васпитног рада у ученичком дому; – Начине план учења у ученичком дому; – Критички процене сарадњу ученичког дома са породицом и школом.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Домска педагогија као научна дисциплина; Историјски развој домова; Врсте домова; Ученички домови у васпитно-образовном систему – место, улога и значај; Функције ученичких домова; Ученички дом као васпитна средина; Субјекти васпитања у ученичком дому; Организација живота и рада у ученичком дому; Циљ и задаци васпитног рада у ученичком дому; Подручја васпитног рада у ученичком дому; Облици, методе и средства васпитног рада у ученичком дому; Принципи васпитног рада у ученичком дому; Учење у ученичком дому: специфичности, организација, садржај; Обици, методе и наставна средства у процесу учења; Слободно време у ученичком дому; Саветодавни рад у ученичком дому; Сарадња ученичког дома са породицом и школом; Развојне перспективе ученичких домова и домске педагогије.
Литература – Grandić, R., Stipić, M. (2010). <i>Prilozi domskoj pedagogiji</i>. Novi Sad: Savez pedagoških društava Vojvodine. – Mehringer, A. (2003). <i>Mala specijalna pedagogija</i>. Zagreb: Educa. – Rosić, V. (1996). <i>Odgojno-obrazovni rad u učeničkom domu</i>. Rijeka: Pedagoški fakultet u Rijeci. – Rosić, V. (2001). <i>Domski odgoj</i>, Rijeka: Graftrade. – Klapan, A. (1996). <i>Učenje u učeničkom domu</i>. Rijeka: Pedagoški fakultet u Rijeci.

Студијски програм : Основне академске студије
Назив предмета: Еколошка педагогија
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета - Увођење студената у теоријске и практичне аспекте развоја односа човека и природе. - Неговање еколошке свести, јачање проактивне улоге кроз примену еколошке науке у педагошком контексту и свакодневном понашању. - Промишљање и неговање принципа здравог, квалитетног животног стила, етичког односа према природним ресурсима, еколошким ризицима, циљевима одрживог развоја.
Исход предмета - Оспособљеност за холистички, интердисциплинарни и мултидисциплинарни приступ превентивном решавању еколошких проблема и еколошки свесном понашању. - Способност тимског рада, у циљу превенције и решавања актуелних еколошких проблема и дилема. - Креирање и примена различитих, одрживих концепата у решавању актуелних еколошких проблема уз промоцију одрживих еколошких принципа.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> - Развој и значај хумане екологије – Однос човека и природе – од антропоцентричне и биоцентричне тенденције у односима човека и природе ка еколошкој етици. - Еколошка криза – узроци и последице (деструктивне антропогене и технолошке појаве у приступима природи). - Еколошка свест и еколошко понашање. - Нове тенденције у односу екологије и педагогије. - Еколошка педагогија – концепт отворен пртема будућности. - Еколошко васпитање - еколошко образовање – педагогија партнерства са природом. - Нови досег еколошког учења - еко-педагози – нова улога или преиспитивање старих. - Чиниоци еколошког васпитања и образовања – (не)доследност, могућности и ограничења еколошког васпитања и образовања. - Еколошко образовање у рефлексији одрживог развоја - промишљање реформе образовања према концепту одрживог развоја. - Омладина и еколошка криза, млади и глобална питања. - Анализа параметара квалитета живота: ваздух, вода, пејзаж, нетакнута или вештачки обликована средина, савремени градови, урбана средина, услови становања, животни стил ... - Одрживи развој – појам, концепт, принципи; узор за друштво и шанса квалитетнијег живота; теореме модернизације и стилови живота, преокрет у култури (промишљање генералне реформе друштва на принципима одрживости). <i>Практична настава</i> У практичној настави активно учествују студенти уз присуство наставника. Стратегија и поступци практичног рада односе се на проблемско излагање студената, учење откривањем, расправу у вези актуелне еколошке проблематике, сучељавање мишљења (про&контра). Промишљање животних стилова, креирање квалитета живота у хармонији са природним окружењем – еко билансирање.
Литература - Андевски, М. (2006). <i>Екологија и одрживи развој</i>, ЦЕКОМ – букс, Нови Сад.

- Андевски, М. Кнежевић-Флорић, О. (2002). *Образовање и одрживи развој*, Филозофски фак., Нови Сад.
- Андевски, М., Кундачина, М. (2004). *Еколошко образовање- од бриге за околину до одрживог развоја*, Ужице.
- Мишковић, М. (2001). *Омладина и екологија*, Заслон, Шабач.

Студијски програм : Педагогија
Назив предмета: Педагогија спорта
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета Упознавање студената са педагогијом спорта. Овладавање методама и облицима рада у педагогији спорта. Разумевање педагошких принципа тренирања у спорту. Упознавање са педагошким димензијама мотивације спортиста. Стицање знања о педагошким димензијама развоја квалитетне комуникације у току тренирања. Сагледавање значаја личног ангажовања и самоефикасности спортисте кроз процесе самообразовања и саморазвоја. Стицање знања о педагошким аспектима слободног времена код спортиста.
Исход предмета По завршетку овог курса студенти би требало да умеју да: -Дефинишу и објасне педагогију спорта, методе и педагошке принципе тренирања у спорту; -Наведу и сумирају главне карактеристике тренера педагога; -Објасне специфичности педагошке комуникације у спорту; -Изведу закључак о значају самообразовања и саморазвоја за целокупну личност спортисте; -Опишу педагошке аспекте слободног времена спортисте.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појам педагогије спорта; Педагошка питања савременог спорта; Значај педагошког деловања у савременом спорту; Методе и облици рада у педагогији спорта; Педагошки принципи тренирања у спорту; Педагошке димензије мотивације спортисте; Постављање циљева у спорту; Ауторитет тренера као педагошког лидера; Педагошке способности тренера; Саветодавни рад тренера; Потребе у спорту и њихове педагошке импликације у организацији тренинга; Педагошке димензије развоја квалитетне комуникације у спорту; Способност слушања тренера и спортисте; невербална комуникација у спорту; Комуникација између саиграча; Лично ангажовање као фактор успеха у спорту; Значај самообразовања и саморазвоја за спортисте; Педагошки аспекти слободног времена спортисте. <i>Практична настава</i>
Литература - Ољача, М. (2001). <i>Педагогија спорта</i>. Београд: Спортска академија. - Ољача, М. (2005). <i>Педагогија спортског тренинга</i>. Београд: Спортска академија. - Галић, М. (2005). <i>Педагогија спорта</i>. Београд: Бојс. - Чокорило, Р. (1998). <i>Педагогија спорта</i>. Београд: Виша школа за спортске тренере. - Малчић, Б. (2019). Физичка активност у детињству као предиктор спортско-рекреативних интересовања у одраслом добу. <i>Педагошка стварност</i>, 1, 76-89. DOI: 10.19090/пс.2018.1.76-89. - Марић Јуришин, С., Малчић, Б., & Костовић, С. (2017). Attitudes of junior adolescents toward physical education through the prism of contextual factors and traits of a child. <i>Journal of Physical Education and Sport (JPES)</i>, Vol 17 Supplement issue 5, 2207-2213. Doi: 10.7752/jpes.2017.s5230.

Студијски програм : ОАС Педагогија
Назив предмета: Педагошка антропологија
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета: упознавање и разумевање основних појмова, теоријских модела и подручја примене педагошке антропологије; проширивање знања о доприносу различитих праваца педагошке антропологије теорији и пракси васпитања и образовања; уочавање значаја антрополошких истраживања у решавању образовних проблема.
Исход предмета Студенти би требало да умеју да: идентификују теоријски и практични допринос антропологије систематизовању сазнања на подручју васпитања и образовања, посебно оног које се одвија у институционалним условима; наведу, опишу и сумирају поставке о утемељености васпитања и образовања у културним вредностима и контекстуалним процесима заједнице; идентификују и сумирају примене квалитативних истраживачких поступака у оквиру педагошке антропологије и педагогије, посебно у истраживању процеса васпитања и образовања у институционалним условима.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Развојни пут педагошке антропологије; Педагошка антропологија као научна дисциплина; Циљеви и методологија педагошке антропологије; Модели и теорије педагошке антропологије; Подручја примене педагошке антропологије; Допринос педагошке антропологије теорији и пракси васпитања и образовања; Могућности примене антрополошких сазнања у решавању образовних проблема. <i>Практична настава - вежбе:</i> Стратегија и поступци практичног рада односе се на проблемско излагање студената у оквиру расправа на унапред најављене теме везане за програмске садржаје и сучељавање мишљења кроз представљање резултата истраживачких студија.
Литература – Anderson-Levitt, K. M. (2011). World anthropologies of education, (Eds.) B. Levinson and M. Pollack, <i>A Companion to the Anthropology of Education</i>, West Sussex (UK): Wiley-Blackwell Publishing. – Огурцов, А.П. (2005). Педагошка антропологија, <i>Педагогија</i>, 60(2),147-18. – Орбу, Ј. Г. (1989). <i>Педагошка антропологија</i>. Загреб: Школска књига. – Спајић-Вркаш, В. (1992) Културна антропологија, антропологија образовања и дилеме етнографске методе, <i>Истраживања одгоја и образовања</i>, 9(1), 5-18.

Студијски програм: ОАС Педагогија
Назив предмета: Методологија педагошких истраживања 2
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 5
Услов: Методологија педагошких истраживања 1
Циљ предмета Стицање знања о нацртима педагошких истраживања. Развијање компетенција студената за пројектовање емпиријског истраживања у педагогији. Продубљивање знања о техникама и инструментима за прикупљање података у педагошким истраживањима. Развијање способности за критичку анализу емпиријских истраживања у педагогији.
Исход предмета Након завршеног курса студент ће бити способен да: самостално уочи проблем педагошког истраживања, идентификује методолошки приступ за истраживање проблема педагошког истраживања, самостално креира студијски пројекат емпиријског педагошког истраживања, критички анализира емпиријско педагошко истраживање.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> О педагошком истраживању (суштина, врсте, функције, структура). Нацрти истраживања. Елементи емпиријског истраживања (идентификовање и одређивање предмета и проблема истраживања, одређивање циљева, постављање хипотеза, дефинисање варијабли). Пројектовање педагошких истраживања (идејни, студијски и технички пројекат). Узорковање у истраживању. Смисао и начини мерења педагошких појава. Инструменти истраживања: врсте, израда, примена. Израда студијског пројекта педагошког истраживања. <i>Практична настава</i> Креирање плана узорковања у емпиријском истраживању. Израда упитника. Критичка анализа педагошког емпиријског истраживања.
Литература Кнежевић Florić, O. i Ninković, S. (2012). <i>Horizonti istraživanja u obrazovanju</i> . Novi Sad: Filozofski fakultet. Fajgelj, S. (2012). <i>Metode istraživanja ponašanja</i> . Beograd: Centar za primenjenu psihologiju. (одабрана поглавља)

Студијски програм : Педагогија
Назив предмета: Школска педагогија 2
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 5
Услов:
Циљ предмета Стицање и продубљивање знања о развојно-педагошкој делатности школе; Стицање знања о конститутивним појмовима школске педагогије као што су наставник, ученик, разред, разредни менаџмент и разумевање односа који владају међу њима.
Исход предмета По завршетку овог курса студенти би требало да умеју да: - разумеју и објасне начин функционисања школе и компетенције потребне за њено перманентно мењање и иновирање, редефинисање и редизајнирање према „школи по мери ученика“ - идентификују и објасне улогу и значај конститутивних појмова школске педагогије (наставник, ученик, разред, одељењски старешина) - критички просуђују и процењују функционисање школе и реформе кроз које пролази.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Развојно-педагошка делатност у школи; Наставници – конститутивни појам школске педагогије. Значај педагошке функције наставника. Наставници као истраживачи (акционо истраживање). Релевантни приступи улогама и функцијама наставника. Оцењивање наставника; Ученик- Развојне карактеристике деце школског узраста. Развој деце са тешкоћама у развоју. Индивидуалност, креативност, радозналост у школи. Нови циљеви учења и образовања. Даровити ученици у школском контексту. Стратегије стваралачког рада; Разред- Структура, формирање, школски разред-одељење као социјални оквир. Разредно наставна клима, разред као социјални систем, социјално-когнитивна концепција наставноразредне климе. Постизање циљева и задатака наставе, развој мотивације за учење; Одељењски старешина. <i>Практична настава: вежбе</i> Стратегија и поступци практичног рада односе се на проблемско излагање студената, учење откривањем, расправу на унапред најављену тему и сучељавање мишљења. Усмена презентација пројекта на предложену или слободно изабрану тему везану за програмске садржаје.
Литература 13. Гласер, В. (1999): Квалитетна школа, Загреб: Едука. 14. Гордон Т. (1998): Како бити успешан наставник, Београд: Креативни Центар. 15. Костовић, С. (2005): Васпитни стил наставника, Нови Сад: Филозофски факултет. 16. Шмит, В.Х.О.(1999): Развој детета- биолошки, културолошки и васпитни оквир проучавања, Београд: Завод за уџбенике и наставна средства. 17. Хавелка, Н. (2000): Ученик и наставник у образовном процесу, Београд: Завод за уџбенике и наставна средства. 18. Рађеновић, А., Смиљанић, М. (2013): Приручник за разредне старешине, Београд: Едука

Студијски програм : Педагогија, ОАС
Назив предмета: Дидактика 2
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 5
Услов:
Циљ предмета Упознавање са етапама и компонентама наставног процеса; Разумевање савремених наставних система и њихове примене у наставној пракси; Оспособљавање студената за евалуацију дидактичке ефикасности часа; Разумевање значаја и елемената квалитетне комуникације и интеракције у настави; Сагледавање улоге и утицаја наставника за реализацију циљева и исхода учења; Оспособљавање студената за педагошки рад у циљу пружања подршке наставницима и ученицима у напредовању и раду.
Исход предмета По завршетку курса студенти би требало да умеју да: – Образложе значај планирања наставе уз уважавање свих етапа (припремање, усвајање нових наставних садржаја, понављање, вежбање, оцењивање); – Примењују стратегије ефикасне комуникације и интеракције у настави ради пружања помоћи ученицима у учењу и напредовању. – Анализирају и критички процењују различите наставне системе и њихову примену и ефекте у настави; – Евалуирају наставни час у складу са дидактичким критеријумима квалитетне наставе; – Креирају предлоге и план рада за унапређење квалитета наставног процеса и пружања подршке наставницима у раду.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Етапе и компоненте наставног процеса (припремање, усвајање нових наставних садржаја, понављање, вежбање, оцењивање); Типови наставног часа; Настава као систем (дефиниција и класификација). Савремени наставни системи (проблемска настава и учење путем открића, пројектна настава, егземпларна настава, кооперативна и интерактивна настава, активна настава, самоусмерено учење); Планирање и припремање наставника за наставу; Карактеристике ефикасне наставе; Квалитет комуникације између наставника и ученика; Активност ученика и наставника у настави; Евалуација дидактичке ефикасности часа; Улога и значај наставника у наставном процесу; Професионални развој наставника; Школско оцењивање. <i>Практична настава-Вежбе:</i> Стратегија и поступци практичног рада односе се на проблемско излагање студената, учење откривањем, расправу на унапред најављену тему и сучељавање мишљења уз менторско вођење наставника. Усмена презентација пројекта истраживања на предложену или слободно изабрану тему у вези са програмским садржајима.
Литература – Cindrić, M., Miljković, D. i Strugar, V. (2010). <i>Didaktika i kurikulum</i>. Zagreb: IEP-D2. – Vilotijević, M. (2008). <i>Didaktika I, II, III</i>. Beograd: Školska knjiga. – Bognar, L., Matijević, M. (2002). <i>Didaktika</i>. Zagreb: Školska knjiga. – Matte, W. (2007). <i>Nastavne metode. 75 kompatnih pregleda za nastavnike i učenike</i>. Zagreb: Naklada Ljevak. – Lungulov, B. (2010). Motivacija učenika u nastavi – pretpostavka uspeha u učenju. <i>Pedagoška stvarnost</i>, 56(3-4), 294 – 305. – Terhart, E. (2001). <i>Metode poučavanja i učenja</i> (odabrana poglavlja). Zagreb: Educa.

Студијски програм : ОАС Педагогија
Назив предмета: Методички системи и апликације
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 4
Услов: нема
Циљ предмета - Припрема студената за успешно укључивање у непосредни васпитно-образовни рад; Практична примена теоријских сазнања, упознавање специфичности интенционалности, процесуалности (препарација, реализација, верификација у наставном процесу) и структуралности (наставне методе, средства, облици, системи и сл.) наставе појединих наставних предмета.
Исход предмета Студент разуме процес учења и законитости наставе релевантних за методике; Познаје специфичности методике наставе појединих наставних предмета; Познаје и примењује дидактичко-методичке елементе у васпитно-образовном раду; Уме да припреми сценарио наставних часова; Евалуира ефикасност наставних часова; Пројектује нацрте методичких истраживања;
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Теоријске основе наставног програма предмета и друштвена и педагошка условљеност увођења предмета у наставни план. -Планирање, програмирање, остваривање и евалуација наставе; узајамна повезаност између циљева, задатака и садржаја, метода и облика рада; Интердисциплинарна природа предметних садржаја; микропланирање; критеријуми избора уџбеничке литературе и дидактичких средстава за остваривање циљева појединих наставних предмета; -Методика наставе српског језика; Математика као наука и наставни предмет; Психолошко-логичке основе наставе математике; -Специфичности методике наставе Свет око нас; -Праћење развоја и постигнућа ученика у настави појединих предмета; <i>Практична настава:</i> Таксономијски класификатори; Микропланирање; - Дизајнирање наставног часа – симулација; -Анализа и евалуација васпитно-образовног процеса (дидактичко-методички аспект анализе, аналитички кораци – коначно вредновање); - Модели комуникације у настави; - Дидактичко-методичке компетенције наставника; Израда Методичког портфолија;
Литература: -Partin, L.R. (2009). <i>The Classroom Teacher's Survival Guide. Practical Strategies, Management Techniques, Reproducibles for New and Experienced Teachers.</i> (183-240). San Francisco: Jossey-Bass. A Wiley imprint. - Илић, П. (2006). Српски језик и књижевност у наставној теорији и пракси (стр. 60-102; 136-169; 485-564.) Нови Сад: Змај; - Јукић, С. (2005). Дидактичко-методички фрагменти (приредила О. Гајић). Вршац: Виша школа за образовање васпитача; - Лекић, Ђ. (1991). Методика разредне наставе (63- 135; 331-450). Београд: Нова просвета. -допунска: - Gajić, O. (2014). <i>Problem based learning as a literature teaching strategy.</i> Literary Abilities – Critical Attitude – Creative Thinking. (Schaltungsdienst Lange o.H.G., Berlin) Saarbrücken: Scholar' Press, OmniScriptum GmbH & Co.KG, 110p. -Пешикан, А, (2003): Настава и развој друштвених појмова код деце, Београд: ЗЗУИНС. -Вилотијевић, М. (1995). Евалуација дидактичке ефикасности наставног часа. Београд: ЦУРО.

Студијски програм : Педагогија
Назив предмета: Андрагогија 2
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 4
Услов: -
Циљ предмета Упознавање студената са различитим теоријама учења на којима се заснива учење одраслих, као и са интересовањима и мотивацијом одраслих у процесу образовања и учења. Овладавање методама, стратегијама и принципима андрагошког рада са одраслима. Позиционирање и разумевање могућности употребе игре у процесу образовања одраслих. Разумевање и сагледавање специфичности образовања у затвору, методике рада на ресоцијализацији осуђеника и реинтеграцији у социјално окружење. Стицање основних знања ради образовно-васпитног деловања у унапређењу културе комуникације и употребе медија у образовању одраслих. Упознавање са релевантним знањима ради образовно-васпитног деловања у развоју културе коришћења слободног времена у одраслом добу.
Исход предмета По завршетку овог курса студенти би требало да умеју да: - Дефинишу и објасне разлике међу теоријама учења на којима се заснива учење одраслих; - Примене и имплементирају методе погодне за наставу са одраслима имајући у виду: циљеве и задатке образовања одраслих, динамику образовног процеса и процеса учења одраслих, као и принципе образовања одраслих; - Дефинишу и објасне андрагогију игре, њен значај и могућности употребе у процесу образовања одраслих; - Дефинишу пенолошку андрагогију и да идентификује низ специфичности образовања затвореника; - Препознају и дефинишу проблеме у андрагошкој комуникацији и да објасне значај медијског описмењавања одраслих; - Издвоје андрагошке специфичности слободног времена, као и да опишу и објасне значај рекреације одраслих у њиховом слободном времену.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Андрагошка дидактика (Андрагошка дидактика као наставна дисциплина; Теорије учења на којима се заснива учење одраслих; Интереси у процесу учења одраслих; Мотиви одраслих у процесу учења; Мотивација одраслих за учење; Андрагошки приступ јачању мотивације код одраслих; Мотивациони стил у процесу учења одраслих; Фактори мотивације и снажење мотивације за учење код одраслих; Принципи андрагошког рада са одраслима); Селф концепт (Развој и теорије селф концепта; Структура селф концепта); Андрагогија игре (Игра као целоживотна активност; Игра и образовне импликације одраслих; Компјутерска игра одраслих); Пенолошка андрагогија (Образовање у затвору; Потребе и могућности образовања затвореника; Андрагошки кадрови у казнено поправним заводима; Ресоцијализација затвореника); Андрагогија комуникације и медија (Комуникација у образовању одраслих; Мултимедијско окружење и целоживотно образовање; Медијско описмењавање одраслих); Андрагогија слободног времена (Андрагошка концепција слободног времена; образовање за слободно време одраслих; Андрагошке специфичности доколичарског образовања; Рекреација одраслих као животни стил у савременом свету). <i>Практична настава</i> <i>Вежбе:</i> Практични рад се односи на проблемско излагање студената и расправу на унапред припремљене теме. Прављење портфолиа. Усмена презентација групног пројекта на предложену или слободно изабрану тему везану за програмске садржаје предмета.
Литература

- Ољача, М. (2013). *Андрагошка дидактика*. Нови Сад: Филозофски факултет.
- Ољача, М. (2005). *Селф концепт и развој*. Нови Сад: Филозофски факултет.
- Николић-Максић, Т. и Љујић, Б. (2012). О игри у одраслом добу и њеним образовним импликацијама. *Андргошке студије*, 2, 105-126.
- Качавенда-Радић, Н., Николић-Максић, Т., & Љујић, Б. (2011). Игра одраслих: Да ли компјутерска игра образује у слободно време? *Андрагошке студије*, 2, 147-170.
- Кнежић, Б. и Савић, М. (2013). Образовање у затвору: од права до реализације. *Андрагошке студије*, 1, 99-116.
- Кнежић, Б. (2016). Андргопки кадрови у казнено-поправним заводима: између потреба и реалности. *Андрагошке студије*, 1, 25-43.
- Илијић, Љ., Павићевић, О. & Гломазић, Х. (2016). Потребе и могућности образовања осуђеника. *Андргошке студије*, 11, 75-93.
- Кинк, С. (2009). Медијско описмењавање одраслих. *Информатологија*, 42, 3, 222-227.

Студијски програм: ОАС Педагогија
Назив предмета: Основе социјалне педагогије
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 4
Услов: нема
Циљ предмета Разумевање основних појмова социјалне педагогије. Сагледавање социјалне условљености педагошких појава. Развијање способности студената за креирање школских програма превенције ризичних понашања и поремећајима у социјалном понашању деце и младих. Развијање способности студената за идентификовање и примену третмана поремећаја у социјалном понашању.
Исход предмета Након завршеног курса студент ће бити способан да: разуме појмове, појаве и начела социјалне педагогије као педагошке дисциплине, идентификује активне и пасивне поремећаје у социјалном понашању деце и младих, креира и реализује програме превенције у школском окружењу, уочава основна обележја социјалнопедагошког третмана.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Место социјалне педагогије у систему педагошких дисциплина (предмет, садржај, подручја деловања, методологија рада). Социјална природа васпитања и мобилност појединца у структури друштва. Облици социјалног учења. Васпитно деловање у породици, школи, локалној заједници, слободном времену, групи вршњака и јавним установама. Начини подстицања просоцијалног понашања ученика. Ризична понашања и поремећаји у социјалном понашању младих. Педагошка виктимологија: преоптерећеност ученика, школске фобије, изостајање са наставе, насиље, агресивност – узроци, последице, превенција, третман. Болести зависности и млади: врсте, препознавање, поступци педагошке превенције. О педагошким програмима превенције: стратегија, структура, мобилизација ресурса, реализација. <i>Практична настава</i> Скице за дискусију у писаној форми за сваку тему; презентација писмене вежбе на предложеној или слободно изабрану тему везану за програмске садржаје. Анализа практичних примера релевантних са аспекта наставних садржаја.
Литература Gutvajn, N. i Džinović, V. (2019). <i>Identitet neuspešnog učenika</i> . Beograd: Institut za pedagoška istraživanja. Jevtić, B. i Knežević Florić, O. (2011). <i>Izazovi socijalnopedagoške delatnosti</i> . Niš: Filozofski fakultet. Knežević Florić, O. (2007). <i>Osnove socijalne pedagogije</i> . Novi Sad: SPD Vojvodine.

Студијски програм : Педагогија ОАС
Назив предмета: Педагошки практикум 2
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Упознавање студената са функционисањем школе као институције. Оспособљавање студената за сагледавање и разумевање програмске и организационе структуре различитих школских модела. Оспособљавање студената за критичко и аналитичко промишљање и анализирање различитих модела школског функционисања у нашој земљи и свету. Развијање сензибилитета студената за текуће и будуће реформе образовног система као и сарадњу са институцијама формалног, неформалног и информалног образовања.
Исход предмета По завршетку курса студенти ће бити оспособљени да: - критички и аналитички приступају сагледавању функционисања школе као институције и школског система; - самостално анализирају динамику рада школе и увиђају специфичности различитих модела школе; - дефинишу и интерпретирају различите могућности за унапређивање васпитно-образовног рада кроз повезивање са различитим институцијама формалног, неформалног и информалног образовања; - анализирају, упоређују и сумирају специфичности различитих модела школског функционисања у свету и код нас.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Примена конкретних садржаја из предмета Школска педагогија; Основни елементи школског система; Школа као институција; Програмско-организациона структура школе (редовна, изборна, факултативна настава и ваннаставне активности); Управљање и руковођење школом; Различите врсте школе (основне, средње школе, гимназије, средње стручне школе, специјалне и специјализоване школе); Различити модели функционисања школе (Инклузивне школе, Школе без насиља, интегративна настава, дуално образовање); Модели „отворене школе“ и сарадња школе са локалном заједницом; Приватна иницијатива у институционалном образовању. <i>Практична настава: вежбе</i> Посете и упознавање са различитим институцијама формалног, неформалног и информалног образовања, усмерених на децу школског узраста. Прикупљање података о одређеним педагошким ситуацијама и контекстима, њихова анализа и самостално извођење препорука за унапређивање положаја ученика у форми писаног извештаја. Припрема и организовање тематске стручне екскурзије или посете у земљи и иностранству и писани извештај на задату тему.
Литература 1. Стратегија развоја образовања у Републици Србији до 2020. Године (2012). Влада Републике Србије, Министарство просвете, науке и технолошког развоја 2. Попадић, Д. (2009). Насиље у школама, Београд: Институт за психологију, УНИЦЕФ 3. Хрњица, С. и сар. (2007). Школа по мери детета, Приручник за рад са ученицима редовне школе који имају потешкоће у развоју. Београд: Институт за психологију Филозофског факултета. 4. Meklaren, P. (2014). Život u školama. Beograd: Eduka. 5. Žiru, A. (2013). O kritičkoj pedagogiji. Beograd: Eduka. 6. Jurić, V. (2004). Pedagoški menadžment – refleksija opće ideje o upravljanju. <i>Pedagogijska istraživanja 1</i> (1), str. 137-147.

7. Šta nam kažu deca o nasilju nad decom. (2018) UNICEF

Студијски програм: ОАС Педагогија
Назив предмета: Статистика у педагошким истраживањима
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 4
Услов: Методологија педагошких истраживања 2
Циљ предмета Разумевање основних појмова дескриптивне статистике и статистичког закључивања. Развијање компетенција за самосталну примену техника квантитативног описања педагошких појава и тестирања истраживачких хипотеза. Развијање компетенција за писање извештаја о спроведеном истраживању.
Исход предмета Након завршеног курса студент ће бити способан да: самостално примени технике статистичке обраде података, самостално користи компјутерски програм за статистичку обраду података, самостално интерпретира резултате добијене истраживањем и креира извештај о спроведеном истраживању.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Врсте варијабли и нивои мерења. Мере централне тенденције и мере варијабилности. Нормална дистрибуција и стандардизовани скорови. Графичко приказивање података; Статистичка значајност. Мере корелације. Анализа разлика аритметичких средина: т-тест упарених и независних узорака. Једнофакторска анализа варијансе. Хи-квадрат тест. <i>Практична настава</i> Припрема и обрада података применом статистичког софтвера SPSS, интерпретација добијених резултата и писање извештаја о спроведеном истраживању.
Литература Кнежевић Florić, O. i Ninković, S. (2012). <i>Horizonti istraživanja u obrazovanju</i> . Novi Sad: Filozofski fakultet. Palant, Dž. (2017). <i>SPSS: Priručnik za preživljavanje</i> (prevod 6. izdanja). Beograd: Mikro knjiga. Petz, B. (2004). <i>Osnovne statističke metode za nematematičare</i> . Jastrebarsko: Naklada Slap.

Студијски програм : ОАС Педагогија
Назив предмета: Методика рада школског педагога
Статус предмета: О
Број ЕСПБ:
Услов: /
Циљ предмета: сагледавање улоге и функција педагога као стручног сарадника у школи; стицање знања о теоријским, истраживачким и практичним аспектима рада школског педагога; оспособљавање за примену адекватних метода и техника рада у циљу унапређења образовно-васпитног процеса; развијање способности за успостављање ефикасних сарадничких односа у школском окружењу.
Исход предмета: Студент ће умети да: идентификује професионалне компетенције неопходне за рад школског педагога; примени стечена знања у планирању, програмирању, праћењу и вредновању рада школе; дизајнира различите програме за унапређење рада школе; успоставља квалитетну комуникацију и сарадничке односе са свим учесницима образовно-васпитног процеса.
Садржај предмета <i>Теоријска и практична настава:</i> Методика рада школског педагога - предмет и специфичности. Школски педагог – професија, личност и компетенције; Функције и улоге школског педагога: инструктивно-саветодавна, студијско-аналитичка, истраживачка, лидерска, итд. Подручја/области рада школског педагога. Планирање и програмирање рада школе (годишњи план рада школе, програми васпитног рада, програми унапређења наставе). Глобално и оперативно планирање рада педагога. Праћење, вредновање и унапређивање образовно-васпитног процеса. Сараднички односи у школи. Педагошко-инструктивни и саветодавни рад са наставницима. Сарадња са директором. Рад са ученицима – испитивање ученика при поласку у први разред; праћење развоја и напредовања ученика; рад са ученицима који имају тешкоће у развоју, учењу и напредовању; рад са даровитим ученицима; рад са ученицима са проблемима у понашању; саветодавни рад са ученицима. Рад са родитељима - садржаји и облици сарадње, саветодавни рад са родитељима. Аналитичко-истраживачки рад. Рад у стручним органима, сарадња са стручним институцијама, друштвеном средином и стручно усавршавање. Вођење документације и припрема за рад. Етичка начела у раду школског педагога.
Литература: - Jurić, V. (2004). <i>Metodika rada školskog pedagoga</i> . Zagreb: Školska knjiga. - Трнавац, Н. (1996). <i>Педагог у школи</i> . Београд: Учитељски факултет. - Zuković, S. (2017). <i>Savetodavni rad u institucijama vaspitanja i obrazovanja – teorijski i praktični aspekti</i> . Novi Sad: Filozofski fakultet. - Ledić, J., Staničić, S., Turk, M. (2013). <i>Kompetencije školskih pedagoga</i> . Rijeka: Filozofski fakultet. - Hebib, E. (2014). Dimenzije uloge školskog pedagoga. <i>Nastava i vaspitanje</i> , 63, 2, 337-350. - Slijepčević S., Zuković, S. (2015). Kompetencije pedagoga u kontekstu „društva koje uči“. <i>Zbornik radova Filozofskog fakulteta u Prištini</i> , 45, 4, 137-152. - <i>Vodič za uvođenje u posao stručnih saradnika u vaspitno-obrazovnim ustanovama</i> (2006). Beograd: Zavod za unapređivanje obrazovanja i vaspitanja. - Hebib, E. (2011). Saradnički odnosi u školi. <i>Pedagogija</i> , 1, 7-17.

Студијски програм : ОАС Педагогија		
Назив предмета: Методика рада педагога у институцијама социјалног рада		
Статус предмета: обавезни		
Број ЕСПБ: 4		
Услов: нема		
Циљ предмета: Упознавање социо-педагошког концепта васпитања деце и младих и моделовање програма социјално-педагошког рада; Упознавање и разумевање концепта људских права и демократских вредности у друштву; Хуманизација социјално-педагошког рада – од репресивног ка пермисивном; неговање емпатије и конструктивне комуникације; Припрема, реализација и евалуација социјално-педагошких програма; Супервизија; Сарадња са стручним службама специјализованим за област социјалне педагогије; Аналитички истраживачки рад на подручју социјалне педагогије за потребе унапређења праксе;		
Исход предмета Студент познаје саветодавно-терапеутске комуникацијске технике у области социјално-педагошког рада и у супервизијском процесу; Овладао је вештинама за социјалну и конструктивну комуникацију; Идентификује, разуме и примењује методе и технике социјално-педагошког рада у школи, васпитно-образовним институцијама, центрима; - Планира, програмира, реализује и евалуира социјално-педагошки рад; - Критички сагледава актуелне догађаје у васпитно-образовним институцијама; Промовише потребу заштите људских права и демократских вредности; Поштује разлике и адекватно реагује у случају дискриминације било које врсте; - Примењује моделе супервизије; Уме да изради портфолио.		
Садржај предмета Теоријска настава: - Увод у методiku социјално-педагошког рада; Програми васпитних циљева и начини реализације; општепознате и модификоване методе социјално-педагошког рада (групне дискусије, играње улога, симулација, модалитети активности слободног времена, помоћ у учењу, ...); Допунске методе социјално педагошког рада (социометрија, пројективне технике, СОС телефон, хумор, емпатија, решавање проблема, библиотерапија, арт-терапија, удружења...); -Васпитање и социјализација у породици, групи вршњака, васпитно--образовним институцијама, преваспитавање и ресоцијализација; - Концепт људских права и демократизација васпитања и образовања; - Социјално-педагошки рад у контексту неговања демократских вредности, поштовања људских права и једнакости; - Поремећаји у понашању деце и младих; Превентивни и куративни социјално-педагошки рад; Поступци и процеси педагошке превенције зависности, насиља, агресије, школског неуспеха, смањењу страха и стреса, деловање на изворе конфликта. -Упознавање саветодавно-терапеутских комуникацијских техника у супервизијском процесу; Практична настава: - Модел супервизије: развојно-едукативни, тимски рад, вршњачка супервизија, метода анализа проблема, и др.; - Тренинг социјалних компетенција; -Дизајнирање евалуације; Метаанализа различитих програма васпитног рада.		
Литература: Gajić, Olivera. (2007). <i>Prilozi metodici vaspitno-obrazovnog rada. Diskurs o strategijama obrazovanja i socijalno-pedagoškim temama</i> , (str. 127-133). Novi Sad: Filozofski fakultet. Јенсен, Е, (2004). <i>Различити мозгови, различити ученици</i> . Како допријети до оних до којих се тешко допире, Загреб: Educa. Gajić, O., Budić, S., Andevski, M. & Lungulov, B. (2016). Inclusion of Socially Marginalized Individuals in the Light of Human Rights Education [Inkluzija socijalno marginalizovanih pojedinaca i grupa u institucionalno okruženje i lokalnu zajednicu]. In N. Gutvajn & M. Vujačić (eds.), <i>Challenges and Perspectives of Inclusive Education</i> (pp. 103-117). Belgrade: Institute for Educational Research, Volgograd: Volgograd State Socio-Pedagogical University, Belgrade: Teacher Training faculty, University of Belgrade. https://www.ipisr.org.rs/izdavacka-delatnost/izdanja-instituta/183-challenges-nd-perspectives-f-inclusive-education Микуш Кос, А. ет. ал. (2005). <i>Школа и ментално здравље</i> : приручник за наставнике, Грачаница: Осмијех и Љубљана: „Skupaj“, Regionalni center za psihosocialno dobrobit otrok, str. 1-73. Миловановић, М., Стакић, Ђ. (1991). <i>Методје социјалног рада</i> , Београд: Стручна књига и Савез социјалних радника Србије.		
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 2	Практична настава: 2
Методје извођења наставе		

Активне методе у оквиру предавања и вежби, групни дискусии блокови (пројект-метода, стратегије решавања проблема, социјалне игре, студија случаја, игра улога), обликовање портфолија, посете васпитно-образовним институцијама, центрима за социјални рад, организацијама и др.; хоспитовање;

Студијски програм: ОАС Педагогија
Назив предмета: Стручна пракса 1
Статус предмета: Обавезан
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета: Упознавање са областима рада и специфичностима професионалног деловања педагога као стручног сарадника у институцијама формалног (основношколског и средњошколског) образовања и институцијама социјалног рада и социјалне заштите; примена стечених знања и вештина, интегрисаних из различитих васпитно-образовних области, реализација и евалуација практичног рада.
Исход предмета: Очекује се да ће након обављене праксе студент бити оспособљен да: наведе и објасни области и садржаје рада педагога као стручног сарадника у школским институцијама и институцијама социјалног рада и социјалне заштите; препозна могућности за стручно усавршавање и професионални развој педагога; критички анализира улоге и функције педагога као стручног сарадника у различитим институционалним контекстима.
Садржај предмета: Стручна пракса се обавља у установама са којима факултет има потписан уговор о сарадњи. У договору са наставником који води праксу и ментором/супервизором из установе студент реализује стручну праксу и пише извештај о обављеним активностима (дневник праксе). <i>Школске установе:</i> општа организација живота и рада школске установе и различити програми које остварује; садржајно-методички аспекти рада педагога у основним и средњим школама; глобално и оперативно планирање рада педагога, самовредновање; професионални кодекс рада школског педагога; планирање, праћење и вредновање рада школе; праћење и евалуација процеса наставе; модели и програми унапређивања образовно-васпитног рада; рад са ученицима (саветодавни рад, превентивно и интервентно деловање, подршка у учењу и напредовању, професионално усмеравање, итд.); сарадња са наставницима и директором школе (саветодавно-инструктивни рад, израда плана стручног усавршавања запослених; учешће у стручним органима и тимовима установе, итд.); сарадња и саветодавни рад са породицом (програми подршке породици); сарадња са струковним удружењима и широм заједницом, аналитичко-истраживачки рад и вођење педагошке документације. <i>Установе социјалног рада и социјалне заштите:</i> садржајно-методички аспекти рада педагога у институцијама социјално-педагошког рада и социјалне заштите; планирање, праћење и вредновање рада институција социјално-педагошке делатности; упознавање социјално-педагошког концепта васпитања деце и младих и социјалне инклузије; припрема, моделовање, реализација и евалуација социјално-педагошких (развојних) програма; сарадња са стручним службама специјализованим за област социјалне педагогије, као и сервисним и услужним центрима; упознавање студената са континуираном едукацијом и рехабилитацијом деце са посебним потребама, као и деце и младих из социјално депривираних средина, од рођења до укључивања у друштвену заједницу; аналитичко-истраживачки рад и вођење педагошке документације; евалуација образовно-васпитних активности у институцијама социјално-педагошког рада и социјалне заштите.
Литература: Литература релевантна за предмете Методика рада школског педагога и Методике рада педагога у институцијама социјалног рада, као и друга литература, у договору са наставницима, у зависности од теме/проблема истраживања током праксе.

Студијски програм : ОАС Педагогија
Назив предмета: Игра и стваралаштво
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета: упознавање са савременим тумачењем стваралаштва и разумевање повезаности ових процеса са деčјом игром; проширивање знања о особености васпитно-образовног процеса који погодује игри и стваралаштву; играчка као провокација за акцију и материјални услов игре; уочавање повезаности друштвено историјских услова и развоја индустрије играчака; уочавање значаја психолошке позадине симболичких игара, њихове социокултурне условљености те различитих начина за подстицање игара маште или улога.
Исход предмета Студенти би требало да умеју да: идентификују и анализирају процесе који су заједнички стваралаштву и деčјој игри; опишу и сумирају одлике васпитно-образовног процеса који доприноси развоју стваралаштва; идентификовање психолошке позадине симболичке игре и социокултурних услова који јој погодују; оспособљавање за израду предлога организованог подстицаја различитим играма маште или улога у институционалним условима; разумевање материјалних услова игре и улогу играчке као провокације; наведу, опишу и сумирају поставке о предностима неструктурисаних материјала у односу на готове играчке.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Савремена схватања о стваралаштву као општем људском својству заснованом на унутрашњој мотивацији и арационалним менталим процесима; улога средине у испољавању и/или спречавању развоја стваралачких потенцијала; теорија игре и уметности Вићентија Ракића; однос стваралаштва и деčје игре; порекло деčје игре – различите теорије деčје игре; игра и адаптација; игра и флексибилност; игра и уобразиља; игра и свет симболичке комуникације; играчка као провокација за акцију и материјални услов игре; повезаности друштвено историјских услова и развоја индустрије играчака; структурна обележја симболичке игре; култивисање деčје игре и развој стваралачких способности; деčја игра и стваралаштво у савременим васпитно-образовним установама; педагогизација игре и стваралаштва. <i>Практична настава - вежбе:</i> Стратегија и поступци практичног рада односе се на проблемско излагање студената у оквиру расправа на унапред најављене теме везане за програмске садржаје и сучељавање мишљења кроз представљање примера из праксе и/или резултата истражачких студија.
Литература – Марјановић, А (1987). Савремена схватања о стваралаштву, <i>Предшколско дете</i>, 17(1-4), 113-32; – Крњаја, Ж. (2010). Игра, стваралаштво, отворени васпитни ситем, <i>Настава и васпитање</i>, 59(2), 264-276 – Крњаја, Ж. (2012). Игра као сусрет..., <i>Етноантрополошки проблеми</i>, (1), 251-267. – Мијаиловић, Г. (2012). <i>Игра у предшколском курикулуму</i>, Београд: Задужбина Андрејевић. – Каменов, Е. (2007). <i>Деčја игра</i>, Београд: ЗУНС, 7-68, 161-186 – Дуран, М. (2003). <i>Дјете и игра</i>, Јастребарско : Наклада слaп – Ељкоњин, Д. Б. (1984). Психологија деčје игре. Београд: ЗУНС – Сатон-Смит, Б. (1989). <i>Играчке и култура</i>. Београд: ЗУНС – Сикимић, Љ. (2003). <i>Деčје игре некад и сад</i>. Београд: Крајативни центар

Студијски програм : Педагогија, ОАС
Назив предмета: Алтернативне школе
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета Усвајање знања о различитим алтернативним педагошким концепцијама које су утицале на појаву, уређење, организацију и рад алтернативних школа; Сагледавање образовно-васпитног рада релевантних алтернативних школа у свету; Уочавање сличности и разлика између педагошких, дидактичких и методичких решења у алтернативним школама (посебно у односу према државним); Оспособљавање за процес доживотног учења и партиципацију у обезбеђивању квалитета педагошког рада.
Исход предмета По завршетку овог курса студенти би требало да умеју да: – Идентификују, класификују и објасне различите алтернативне педагошке идеје и концепције које су утицале на појаву, уређење, организацију и рад алтернативних школа; – Објасне и критички процене педагошке концепције релевантних алтернативних школа у свету; – Имплементирају и модификују елементе релевантних алтернативних педагошких концепција.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Алтернативне школе – терминолошка питања и основне карактеристике; Друштвена условљеност, појава, важност и преглед алтернативних педагошких идеја и школа; Педагошко-дидактичке концепције, организација и пракса релевантних алтернативних школа (Irwin Avenue Open Elementary School, Saint Paul Open School; The Foxfire Projekat – образовање утемељено на локалној заједници; Демократске и слободне школе - Play Mountain Place, Sudbary Valley School, The Clearwater School; школовање деце код куће); Алтернативна дидактичко-методичка решења у државним школама; Политички, правни и административни оквирни услови за педагошки плурализам у националној и интернационалној перспективи; Приватно образовање у земљама Европске уније, Приватно и алтернативно образовање у земљама централне Европе, Контровверзна питања политике школског избора; Педагошки плурализам савремених образовних система.
Литература – Matijević, M. (2001). <i>Alternativne škole: didaktičke i pedagoške koncepcije</i>. Zagreb: Tipex. – Milutinović, J. (2011). <i>Alternative u teoriji i praksi savremenog obrazovanja: put ka kvalitetnom obrazovanju</i>. Novi Sad: Savez pedagoških društava Vojvodine; Vršac: Visoka škola strukovnih studija za obrazovanje vaspitača „Mihailo Palov”; – Milutinović, J. (2014). Alternativne škole i implementacija konstruktivizma u školsku praksu. <i>Nastava i vaspitanje</i>, 63(1), 19-32 – Milutinović, J., & Zuković, S. (2013). Educational Tendencies: Private and Alternative Schools. <i>Hrvatski časopis za odgoj i obrazovanje (Croatian Journal of Education)</i>, 15(Sp.Ed.No. 2), 241-266. – Ridl, K. (2003). Alternativne škole i inovacije u obrazovanju. <i>Pedagoška stvarnost</i>, 49(3-4), 337-346 – Spevak, Z. (2001). Alternativne škole – razvoj, pojmovni okvir i funkcije. <i>Pedagoška stvarnost</i>, 47(9-10), 659-665.

Студијски програм : Педагогија, ОАС
Назив предмета: Род и образовање
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Упознавање са савременим правцима у оквиру родних студија и њиховим импликацијама за образовну праксу. Проширивање знања о концептима идентитета, рода, пола и разлика. Упознавање са механизмима родне равноправности и међународних конвенција с нагласком на контекст образовања. Разумевање значаја и утицаја образовања на друштвени и економски положај жена данас у јавној и приватној сфери. Разумевање савремених приступа проблемима (не)једнакости у образовању и кључним споровима унутар савремених родних теорија.
Исход предмета По завршетку овог курса студенти би требало да умеју да: – Објасне узроке и последице родне неједнакости у образовању; – Разумеју савремене концепте и претпоставке теорија рода и родне равноправности у образовном контексту; – Препознају и идентификују проблеме полне и родне неравноправности и дискриминације у образовању; – Анализирају и критички процењују емпиријске податке и резултате истраживања о родним разликама и могућностима у образовању; – Креирају предлоге и план рада за унапређење квалитета рада запослених у образовним установама у циљу смањења родне неједнакости и неравноправности;
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Пол, род и друштвена конструкција рода; Пол, род и образовање; Историја образовања у Европи: родна перспектива; Развој феминистичких покрета и феминистичка педагогија; Васпитање и родни идентитети; Родни јаз у образовању; Родне разлике и упис у основно, средње и високо образовање; Родне разлике и школски успех; Родне разлике и избор професије; Кроскултурни обрасци родних разлика у образовном успеху; образовање и родна дискриминација; образовање и плурализам родних идентитета; Квир теорија и крај рода; Образовне политике и родне (не)равноправности. <i>Практична настава</i> Стратегија и поступци практичног рада односе се на проблемско излагање студената, учење откривањем, расправу на унапред најављену тему и сучељавање мишљења уз менторско вођење наставника. Усмена презентација пројекта истраживања на предложеној или слободно изабрану тему у вези са програмским садржајем
Литература – Milojević, I., Markov, S. (Ur.). (2011). <i>Uvod u rodne teorije</i>. Novi Sad: Mediterran Publishing. – Blagojević - Hjuson, M. (2012). <i>Žene i muškarci u Srbiji: šta nam govore brojevi</i>. Beograd: UN Women. – Popović, D., Duhaček, N. (2012). Rod i obrazovanje, U I. Miliivojević, i S.Markov (Ur.), <i>Uvod u rodne teorije</i> (str. 309-321), Novi Sad: Mediterran Publishing. – Magno, C., & Silova, I. (2004). <i>Open minds: opportunities for gender equity in education</i>. NewYork: Open Society Institute. – Berggren, C. (2006). <i>Entering higher education - gender and class perspectives</i>. Göteborg: Göteborgs Universitet. – Vranić, I. (2017). <i>Kritički pristup diskurzivnoj konstrukciji roda kroz obrazovanje</i>. Beograd: Čigoja štampa.

Студијски програм : ОАС, Педагогија
Назив предмета: Рад са даровитим ученицима
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Упознавање студената са основним појмовима из области рада са даровитим ученицима; упознавање студената са проблемима идентификације и образовања даровитих; упознавање студената са основним чиниоцима постигнућа даровитих ученика.
Исход предмета По завршетку овог курса студенти би требало да умеју да: – Наведу и објасне различите теоријске приступе проучавању даровитости; – Идентификују даровитог ученика с обзиром на социоемоционалне карактеристике, те да се служе различитим поступцима процењивања – од једноставних номинација до упитника и скала процене; – Предвиде грешке при утврђивању даровитости, те негативне последице форсирања и етикетирања даровитих ученика; – Креирају наставне поступке у циљу развоја креативности ученика.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Теоријска разматрања даровитости: интерес друштва и даровитост, способности и даровитост, личност и даровитост, даровитост и креативност; Својства даровитих ученика; Проблеми идентификације даровитих: приступи откривања даровитости; Васпитање и образовање даровитих; Подстицање даровитости; Улога школе у развоју даровитих; Образовне могућности за даровите ученике у школи; Диференцијација и индивидуализација рада са даровитим ученицима; Облици рада са даровитим ученицима; Даровити ученици и неуспех; Чиниоци неуспеха даровитих ученика.
Литература – Altaras Dimitrijević, A., Tatić Janevski, S. (2016). <i>Obrazovanje učenika izuzetnih sposobnosti: naučne osnove i smernice za školsku praksu</i>. Beograd: Zavod za unapređivanje obrazovanja i vaspitanja. – Altaras, A. (2006). <i>Darovitost i podbacivanje</i>. Pančevo: Mali Nemo. – Bogunović, B. (2008). <i>Muzički talenat i uspešnost</i>. Beograd: Institut za pedagoška istraživanja. – Letić, M. (2015). <i>Značaj moralnih i liderskih svojstava za ostavrenje darovitosti</i>. (Neobjavljena doktorska disertacija). Novi Sad: Filozofski fakultet. – Maksić, S. (2007). <i>Darovito dete u školi</i>. Beograd: Zavod za udžbenike. – Winner, E. (2005). <i>Darovita djeca: mitovi i stvarnost</i>. Lekenik: Ostvarenje.

Студијски програм : Педагогија, ОАС
Назив предмета: Међународно образовање и образовне политике
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Упознавање са актуелним реформским правцима и тенденцијама у образовању и образовној политици у националном и међународном контексту; Разумевање феномена развоја, сложености и организованости образовних система у складу са образовно-политичким тенденцијама; Оспособљавање студената за анализу узајамног утицаја различитих елемената система образовања за креирање образовне политике на различитим нивоима.
Исход предмета По завршетку курса студенти би требало да умеју да: – Разумеју савремене тенденције образовних реформи и политика у националној и међународној перспективи; – Анализирају утицај различитих елемената система образовања и друштвено политичких дешавања на креирање образовне политике; – Повезују и разумеју разлоге и токове образовних промена, као и педагошке, социолошке и економске приступе у развоју образовања; – Критички процењују промене у образовној политици на различитим институционалним нивоима у националним и међународним оквирима.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Кључни појмови и темељни концепти образовне политике. Троугао образовне политике (истраживања, образовна политика, пракса). Микрополитички приступ анализи образовне политике (етапе и приступи анализе). Четири орјентације образовне политике (конзервативна, либерална, критичка и постмодернистичка орјентација). Делатност националних и међународних организација у области образовања (OECD, UNESCO и др). Образовна политика и посебне социјалне и образовне групе. Демократизација образовних установа и недискриминаторна образовна политика. Политика управљања и финансирања образовања. <i>Практична настава-Вежбе:</i> Стратегија и поступци практичног рада односе се на проблемско излагање студената, учење откривањем, расправу на унапред најављену тему и сучељавање мишљења уз менторско вођење наставника. Усмена презентација пројекта истраживања на предложену или слободно изабрану тему у вези са програмским садржајима.
Литература – Mimica, A. (Ur.). (2007). <i>Istraživanje obrazovanja i formulisanje obrazovnih politika</i>. Beograd: Centar za obrazovne politike. – Jones, T. (2013). <i>Understanding Education Policy: The 'Four Education Orientations' Framework</i>. New York: Springer. – Kovač-Cerović, T. i dr. (2004). <i>Kvalitetno obrazovanje za sve: izazovi reforme obrazovanja u Srbiji</i>. Beograd: Ministarstvo prosvete i sporta republike Srbije. – Žiljak, T. (2009). Rad na obrazovnoj politici umjesto depolitizacije obrazovanja. <i>Odgojne znanosti</i>. 11(2), 179-195. – Kovač, V. (2007). Pristupi analizi obrazovne politike. <i>Pedagogijska istraživanja</i>, 4(2), 255 – 267.

Студијски програм : Педагогија
Назив предмета: Педеутологија
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Сагледавање развојне линије статуса наставника у школи (детерминанте и индикатори положаја наставника). Разумевање и спознаја значаја наставничке професије као и потребе за унапређивањем наставничких компетенција. Упознавање студената са резултатима бројних педеутолошких истраживања која представљају основу за конституисање и развој ове дисциплине. Стицање знања и разумевање новог концепта професионалног развоја наставника. Развијање сензибилитета за будуће промене у развоју образовања наставника. Развијање способности за планирање и вођење професионалног развоја наставника у складу са образовним потребама и реформама.
Исход предмета По завршетку курса студент ће моћи да: - дефинише и објасни статус и положај наставника у школском контексту некада и сада; - да сумира и интерпретира знања о улози, функцијама и компетенцијама наставника као актера васпитно-образовног процеса; - да критички и аналитички промишља о могућностима иновирања и унапређивања актуелног концепта професионалног развоја наставника. - да планира, дизајнира и организује ИНСЕТ програме за наставнике.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Педеутологија- наука о наставнику Наставник у школи, јуче, данас, сутра Приступи у дефинисању улога и функција наставника Типологија наставника (истраживања о наставнику) Својства наставника (ученичка перцепција) Васпитни стил наставника- педагошко вођење Наставник- Пигмалион у разреду Појмовно одређење и концепт професионалног развоја наставника (ПРЕСЕТ и ИНСЕТ) <i>Практична настава</i>
Литература Визек Видовић, В. & Велковски, З. (2013). Наставничка професија за 21. век. Београд: Центар за образовне политике Аврамовић, З.& Вујачић, М. (2010). Наставник између теорије и наставне праксе. Институт за педагошка истраживања Костовић, С. (2008). Пигмалион у разреду, Нови Сад: Филозофски факултет Костовић, С. (2005). Васпитни стил наставника, Нови Сад: Филозофски факултет Гласер, В. (1999). Наставник у квалитетној школи, Загреб: Едука Гордон, Т. (1998). Како бити успешан наставник, Београд: Креативни центар

--

Студијски програм : ОАС Педагогија
Назив предмета: Педагогија уметности
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета Успешно укључивање педагога у непосредни васпитно-образовни рад у оквиру уметности (визуелне уметности, музике, драме и покрета); Упознавање са различитим формама уметничког изражавања, усвајање основних појмова из методике визуелних уметности, музике и драмске уметности, сагледавање развоја и улоге уметности као интегралног дела живота, разумевање језика и могућности различитих медија уметничког изражавања у традиционалном и савременом контексту; Апликација општих методичких начела и модела наставе за подстицање стваралаштва ученика; Евалуација стваралачког чина – резултата стваралачког рада;
Исход предмета: Студент уме успешно да примени теоријска сазнања у области уметности; примењује у васпитно-образовном раду различите медије уметничког стваралаштва; практично примењује и евалуира у пракси општа методичка начела и моделе наставе у функцији подстицања стваралаштва ученика.
Садржај предмет <i>Теоријска настава:</i> Појам уметности и њене функције; универзалност у уметности; фактори који условљавају васпитни утицај уметности; -Креативни процеси у васпитању и образовању; форме уметничког изражавања (визуелне уметности, музика, драма и покрет); -Специфичности појединих форми уметничког изражавања; сензибилитет за уметничке вредности; -Медији уметничког изражавања у традиционалном и савременом контексту; -Природа дејег стваралаштва; научни приступ и потреба проучавања даровитости и креативности у настави; -Заједнички програм васпитно-образовног рада школе и институција културе (музеји, галерије, позоришта...); - Визуелне уметности; аспекти визуелне комуникације; деји ликовни израз; естетско процењивање ученичког стваралаштва и индивидуалне креације; -Теорија музичке културе; Драмска структура као модел понашања и комуникације; дете и позоришна уметност; специфичности драматургије за децу; - Интеграција и структурална корелација области уметности са осталим образовним подручјима;
Литература: - Кошничар, Софија (2002). <i>Сценска уметност. Учење кроз сценску игру</i>. Нови Сад: Змај. - Мисаиловић, М, (1991). <i>Дете и позоришна уметност</i>, Београд: ЗЗУИНС. - Gajić, O. et. al. (2008): Muzeji kao centri učenja: Umetnička dela u funkciji razvoja percepcije i dečjeg stvaralaštva, u: <i>Oseti umetnost: interkulturalno iskustvo u muzejskoj edukaciji</i> (ured. Branka Kulić, Đuzepe Randaco), Novi Sad: Galerija Matice srpske, pp.119-256. - Korać, I. - Gajić, O. (2017). Art teachers' competencies in the context of their involvement in school work and proactive role in the society. <i>Zbornik Instituta za pedagoška istraživanja</i>, 49(2), 297 - 313, DOI 10.2298/ZIP11702297K - Ilić, P. - Gajić, O. - Maljković, M. – Košničar, S. (2013). <i>Čitanjem ka stvaranju – stvaranjem ka čitanju</i>, Novi Sad: Gradska biblioteka: Prometej.

Студијски програм : Основне академске студије педагогије
Назив предмета: Професионална оријентација, каријерно вођење и саветовање
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 4
Услов: -
Циљ предмета Сагледавање професионалне оријентације као друштвене и педагошке делатности и стицање знања о водећим теоријама и концепцијама професионалне оријентације, школској професионалној оријентацији и односу између промена у друштву, свету рада, образовању и развоју каријере. Разумевање каријерног вођења као доживотног процеса оспособљавања појединца да овлада вештинама доношења одлука и важности проактивног ангажовања и пружања одговорности за властити развој и управљање каријером; Развијање способности за планирање и програмирање професионалне оријентације као елемента програмске структуре школе.
Исход предмета Након одслушаног курса студенти могу да наведу и интерпретирају различита теоријска полазишта и приступе у професионалној оријентацији, каријерном вођењу и саветовању; разликују и опишу карактеристике сваке од фаза професионалне оријентације, као и да идентификују основне детерминанте правилног избора занимања; анализирају компоненте и специфичности програма професионалне оријентације у основној и средњој школи и да креирају програме каријерног вођења, саветовања и професионалне оријентације у школи.
Садржај предмета <i>Теоријска и практична настава</i> 1.Професионална оријентација – појам и задаци. 2. Историјски преглед развоја професионалне оријентације у свету и код нас. 3. Детерминанте правилног избора занимања. 4. Фазе рада у професионалној оријентацији. 5. Неке теорије професионалне оријентације (тополошке и развојне). 6. Развој /професионалних/ интересовања код деце и младих у појединим развојним периодима. 8. Детињство и развој каријере: од теорија професионалног сазревања ка теоријама професионалне адаптабилности. 9. Програм професионалне оријентације у школи и програм педагога на професионалном информисању, саветовању и праћењу ученика. 10. Методе, технике и мерни инструменти у професионалној оријентацији. 11. Промене у свету рада, занимања и образовања и задаци професионалне оријентације данас према концептуализацији холистичке теорије професионалног развоја и каријерног вођења
Литература Костовић, С (1996). Концепција перманентног образовања и професионалне оријентације, <i>Зборник Одсека за педагогију Филозофског факултета</i>, Нови Сад Родић, Р. (1979). <i>Професионална оријентација и основна школа</i>. Загреб: Школске новине Ђерманов, Ј (2005). <i>Васпитање интересовања</i>. Нови Сад: СПДВ. Ђерманов, Ј., Косановић, М. (2013). <i>Теорије избора и развоја каријере</i>, Филозофски факултет у Новом Саду, Нови Сад: Studio Ranković. Nelson-Jones, R. (2007): <i>Практичне вештине у психолошком саветовању и помaganju</i>. Загреб: Naklada Slap (str. 103-144). Amundson N.E.,Harris-Bowlsbey, J. & Niles, S. G.(2010). <i>Osnovni elementi karijernog savetovanja –Proces i tehnike</i>. Beograd: Beogradska otvorena škola.

Студијски програм: ОАС Педагогија
Назив предмета: Стручна пракса 2
Статус предмета: Обавезан
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета Упознавање са областима рада и специфичностима професионалног деловања педагога као стручног сарадника у институцијама предшколског васпитања и образовања и институцијама информалног образовања. Примена стечених знања и вештина, интегрисаних из различитих васпитно-образовних области, реализација и евалуација практичног рада.
Исход предмета По завршетку стручне праксе студенти би требало да умеју да: наведу и објасне области садржаја рада педагога као стручног сарадника у институцијама предшколског васпитања и образовања и институцијама информалног образовања; идентификују могућности за стручно усавршавање и професионални развој педагога; критички анализирају улоге и функције педагога као стручног сарадника у различитим институционалним контекстима.
Садржај предмета Стручна пракса се обавља у установама са којима факултет има потписан уговор о сарадњи. У договору са наставником који води праксу и ментором/супервизором из установе студент реализује стручну праксу и пише извештај о обављеним активностима (дневник праксе). <i>Предшколске установе (ПУ):</i> општа организација живота и рада ПУ и различити програми које остварује; учешће педагога у стручним тимовима установе и припреми документације; професионални кодекс предшколског педагога, лична документација, стручно усавршавање и сарадња са струковним удружењима и широм заједницом; облици и садржаји професионалног развоја практичара (медицинске сестре, васпитачи и стручни сарадници) у ПУ; начини реализације задатака стручних сарадника у процесу вођења промене у заједници праксе; елементи физичког окружења у грађењу реалног програма; одлике реалног програма заснованог на партнерству са породицом и вези са заједницом; састав васпитне групе и присуство деце из осетљивих група; доминантне стратегије развијања реалног програма; документовање васпитача и садржај пројектног портфолиа; облици подршке којима васпитач гради односе са децом, пружа подршку учешћу деце у животно-практичним активностима, подржава игру, те развија деље истраживање и учење; документовање учешћа и учења детета у реалном програму на основу елемената деље портфолиа. <i>Установе за информално образовање:</i> садржајно-методички аспекти рада педагога у институцијама информалног образовања; начини реализације задатака педагога у процесу вођења промене у заједници праксе; планирање, праћење и вредновање педагошког рада институција информалног образовања; осмишљавање, организовање и вођење васпитно-образовних програма: педагошке радионице, семинари, предавања, такмичења у области познавања културне баштине; образовно-васпитни рад са децом предшколског узраста, ученицима школског узраста, студентима, одраслима, старијим особама, даровитима, особама из рањивих група; сарадња са васпитно-образовним институцијама, предузећима, организацијама, удружењима, музејима и другим институцијама културе; аналитичко-истраживачки рад и вођење педагошке документације; евалуација педагошких активности у институцијама информалног образовања.
Литература Литература релевантна за предмете Методика рада предшколског педагога и Методика рада педагога у институцијама информалног образовања, као и друга литература, у договору са наставницима, у зависности од теме/проблема истраживања током праксе.

Студијски програм: ОАС Педагогија
Назив предмета: Истраживачки рад у функцији израде дипломског рада (ИР)
Статус предмета: Обавезан
Број ЕСПБ: 2
Услов:
Циљ предмета Овладавање активном применом знања и вештинама неопходним за утврђивање предмета истраживања мањег обима, које укључује планирање истраживања, прикупљање и анализирање литературе, спровођење истраживања и представљања резултата истраживања.
Исход предмета Студенти су оспособљени за спровођење теоријског и/или емпиријског истраживања мањег обима, које укључује одређење предмета и формулисање нацрта истраживања, анализу различитих извора података, прикупљање и обраду података, те представљање резултата истраживања у облику писаног рада – дипломског рада.
Садржај предмета Дефинисање теме, односно предмета истраживања и у складу с тим избор одговарајућег теоријског оквира и метода и техника истраживања; Прикупљање и анализирање релевантне литературе; Израда плана и нацрта истраживања; Прикупљање података и спровођење прелиминарних анализа података; Дефинисање структуре рада (увод, део у коме се презентује теоријска анализа теме или презентују метод и резултати емпиријског истраживања, дискусија, библиографија и прилози итд.).
Литература Литература релевантна за реализацију истраживачког рада формулише се у договору са наставником (ментором) и у складу са одабраном темом и предметом истраживања.

Студијски програм: ОАС Педагогија
Назив предмета: Завршни рад
Статус предмета: Обавезан
Број ЕСПБ: 4
Услов: Претходно положен Истраживачки рад у функцији израде дипломског рада (ИР)
Циљ предмета - оспособљавање студената за уочавање релевантних истраживачких тема у области педагогије - оспособљавање студената за писмену презентацију релевантних истраживачких тема и проблема у области педагогије - оспособљавање студената за спровођење истраживања мањег обима уз коришћење научне и стручне литературе и доступних података.
Исход предмета На крају израде завршног рада очекује се да студент буде способан да: - демонстрира познавање претпоставки различитих теоријских система у области педагогије и покаже способност њихове компарације и критичке анализе; - самостално претражује литературу у сврху прикупљања теоријске и емпиријске грађе за израду нацрта истраживања у оквиру ког би се анализирао теоријски или емпиријски проблем; - спроведе истраживање од фазе уочавања релевантних истраживачких проблема, преко фазе припреме и анализе података и фазе интерпретације резултата истраживања, до фазе писања завршног рада у коме су презентовани истраживачки проблем, основни резултати и закључци истраживања; - демонстрира способност дискутовања о добијеним резултатима у теоријском и практичном контексту.
Садржај предмета Завршни рад представља истраживачки рад студента у коме се он упознаје са теоријским оквирима и емпиријским корпусом повезаним са проблемом истраживања. Истраживање које студент спроводи може да буде теоријско и емпиријско. Теоријско истраживање подразумева проучавање релевантне литературе у одређеном научном домену и анализу основних концепата и уочених теоријских и емпиријских проблема у оквиру датог домена. У оквиру теоријског истраживања студент уочава истраживачки проблем, анализира литературу која се односи на истраживачки проблем, интерпретира и дискутује о резултатима. У оквиру емпиријског истраживања студент уочава истраживачки проблем, спроводи анализу података, интерпретира и дискутује о резултатима. Након обављеног истраживања студент припрема завршни рад у писаној форми. Завршни рад садржи следећа поглавља: Резиме, Увод, Анализа (део у коме се одабрана тема теоријски анализира) и Дискусија (у случају теоријског истраживања) или Резиме, Увод, Метод, Резултати и Дискусија (у случају емпиријског истраживања). У оквиру уводног дела треба да буду представљене теоријске поставке и претходни резултати описани у релевантној литератури која се односи на истраживачку тему. Уколико рад садржи одељак у коме се тема анализира теоријски у њему треба да су представљене теоријске поставке и претходни резултати описани у релевантној литератури која се односи на истраживачку тему, као и критички осврт на њих. Уколико рад садржи одељке Метод и Резултати, у оквиру њих треба да буде приказан

поступак истраживања и јасно представљени резултати анализе података. На крају рада студент дискутује о резултатима у теоријском и практичном контексту и даје приказ закључака истраживања.

Након предаје завршеног рада, завршни рад оцењује Комисија за одбрану завршног рада, која је састављена од најмање три наставника компетентна за одабрани истраживачки проблем. При оцени завршног рада чланови комисије оцењују квалитет истраживачког нацрта, резултате завршног рада и квалитет њиховог презентовања.

Литература

Литература релевантна за реализацију завршног рада формулише се у договору са наставником (ментором) и у складу са одабраном темом и предметом истраживања.

Студијски програм : ОАС Педагогија
Назив предмета: Методика рада предшколског педагога
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 4
Услов: -
Циљ предмета: разумевање улоге педагога и облика рада стручног сарадника у установама предшколског васпитања и образовања; проширивање знања о условима и ресурсима за успостављање интегрисаног приступа учењу деце од рођења до поласка у школу у институционалним условима; проширивање знања о педагошком вођењу, праћењу и вредновању процеса развијања заједнице праксе деčјег вртића.
Исход предмета Студенти би требало да умеју да: идентификују и сумирају поветаност различитих послова и облика рада педагога у институцијама предшколског васпитања и образовања; доводе у везу послове педагога са смерницама за развијање концепта подржане праксе у вртићу; сумирају различите моделе и принципе вођења процеса развојне евалуације у заједници праксе деčјег вртића.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Култура установе као заједница праксе; Принципи и стратегије развијања заједнице праксе деčјег вртића; Димензије дискурса грађења квалитета у васпитно-образованој пракси деčјег вртића; Улога педагога у васпитно-образованој пракси деčјег вртића и облици рада; Принципи организације живота и рада деčјег вртића као заједнице учења; Компетенције васпитача и другог стручног особља као најзначајнија димензија квалитета васпитно-образоване праксе у заједници учења; Принципи организације неге и васпитно-образовног процеса у заједници учења; Стратегије подстицања и праћења учешћа свих учесника у заједници учења; Пројекти приступ учењу - теме, место, време, фазе, смисао праћења и документовања; Програмирање, планирање и евалуација васпитно-образовног рада са предшколском децом у јасленим, вртићким и припремним групама; сарадња педагога са медицинским сестрама, васпитачима и другим стручним сарадницима; сарадња предшколског педагога са родитељима; непосредан рад предшколског педагога са децом; деловање предшколског педагога у широј друштвеној средини; стручне службе у којима ради педагог; документација о раду предшколског педагога; професионални развој предшколског педагога. <i>Практична настава - вежбе:</i> Стратегија и поступци практичног рада укључују учешће студената у дискусијама, на теме унутар наставних садржаја, кроз представљање студије случаја и тимски рад унутар мањих група како би се унапредила способност за аргументовано излагање идеја и сучељавање мишљења.
Литература – Крњаја, Ж. (2016). <i>Где станује квалитет: Развијање праксе деčјег вртића</i>, књ.3, (стр. 65-105;158-68), Београд: Институт за педагогију и андрагогију Филозофског факултета у Београду. – Павловић-Бренеселовић, Д. (2015). Како прећи границе – смернице за грађење квалитета праксе деčјег вртића, <i>Где станује квалитет: Истраживање са децом праксе деčјег вртића</i>, књ.2, (стр. 256-289), Београд: Институт за педагогију и андрагогију Филозофског факултета у Београду. – Крњаја, Ж., Павловић-Бренеселовић, Д. (2017). <i>Календоскоп: Пројектни приступ учењу</i>, (стр. 7-59), Београд: Институт за педагогију и андрагогију Филозофског факултета у Београду. – Правилник о основама програма предшколског васпитања и образовања (2018). Концепција основа програма Године узлета. <i>Службени гласник РС - Просветни гласник</i>, бр. 16/2018.

Студијски програм : ОАС Педагогија
Назив предмета: Педагошко-саветодавни рад
Статус предмета: О
Број ЕСПБ:
Услов: /
Циљ предмета: стицање знања о саветовању као форми професионалног деловања; разумевање релевантних теорија и теоријских приступа у саветовању; упознавање са специфичностима и општим карактеристикама саветодавног рада у институцијама васпитања и образовања; развијање способности за примену различитих облика, метода и техника педагошко-саветодавног рада; овладавање вештинама вођења саветодавног разговора.
Исход предмета: Студент ће умети да: објасни кључне претпоставке успешног саветодавног рада; разуме и наведе концепте релевантних теоријских приступа у процесу саветовања; образложи специфичности саветодавног рада у институцијама васпитања и образовања; примени адекватне технике и методе у процесу индивидуалног и групног саветодавног рада; примени стечене вештине у вођењу саветодавног разговора са различитим корисницима саветовања.
Садржај предмета <i>Теоријска и практична настава</i> Појам саветовања. Претпоставке успешног саветовања – саветник, корисник саветовања, саветодавни однос. Теоријски приступи у саветовању – психодинамски, трансакционо-аналитички, гешталтистички, реалитетни, недирективни, системски, приступ усмерен на решење. Етика и супервизија у саветовању. Фазе саветодавног процеса. Специфичности и етапе саветодавног разговора. Вештине активног слушања и постављања питања. Педагошки дискурс саветовања. Саветодавни рад у предшколским установама – карактеристике, превентивна функција, интервенције на нивоу установе и васпитне групе, индивидуалне интервенције и непосредан рад са децом. Саветодавни рад у школи – карактеристике, улога школске саветодавне службе, пракса школског саветовања, приступи у школском саветовању. Саветодавни рад са ученицима – циљеви, садржајно-методички аспекти и облици рада, фазе и специфичности саветодавног разговора, етичка начела у раду са ученицима. Саветодавни рад са родитељима/породицом – приступи, модели и начела, улога саветника, етапе и специфичности саветодавног разговора са родитељима, анализа породичне динамике. Саветовање засновано на програмима подршке родитељима/породици.
Литература - Зуковић, С. (2017). <i>Саветодавни рад у институцијама васпитања и образовања – теоријски и практични аспекти</i>. Нови Сад: Филозофски факултет. - Hechler, O. (2012). <i>Pedagoško savetovanje</i>. Zagreb: Erudita. - Nelson-Jones, R. (2007). <i>Praktične vještine u psihološkom savjetovanju i pomaganju</i>. Zagreb: Naklada Slap. - Resman, M. (2000). <i>Savjetodavni rad u vrtiću i školi</i>. Zagreb: HPKZ. - Juul, J. (1995). <i>Razgovori s obiteljima - perspektive i procesi</i>. Zagreb: Alinea. - Vernon, A., Kottman, T. (2009). <i>Counseling theories</i>. Denver, Colorado: Love Publishing Company. - Bor, R. et al. (2002). <i>Counseling in schools</i>. London, New Delhi: Sage Publications.

Студијски програм : Педагогија, ОАС
Назив предмета: Методика рада педагога у институцијама информалног образовања
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 4
Услов: -
Циљ предмета Усвајање знања о карактеристикама информалних окружења учења и сагледавање односа између формалног, неформалног и информалног образовања; Продубљивање знања о савременим теоријама и моделима учења који се данас успешно примењују у институцијама информалног образовања; Стицање компетенција потребних за вођење педагошких радионица; Оспособљавање студената за педагошки рад у различитим институцијама, као професионални одговор на образовне потребе савременог друштва.
Исход предмета По завршетку овог курса студенти би требало да умеју да: – Опишу карактеристике информалних окружења учења; – Образложе специфичности учења у институцијама информалног образовања; – Опишу, издвоје и примене савремене образовне стратегије, методе и поступке у институцијама информалног образовања; – Креирају иновације усмерене на унапређивање педагошке праксе у институцијама које се баве образовно-васпитном делатношћу.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Образовање у васпитање у институцијама које се баве образовно-васпитном делатношћу; Дефинисање и карактеристике информалних окружења учења (породица, музеји, галерије, библиотеке, клубови, кампови, научни центри); Савремене теорије и модели учења у институцијама информалног образовања и њихова имплементација; Израда сценарија: превођење савремених теоријских идеја о учењу у образовну праксу; Педагошка радионица као облик активног учења у институцијама информалног образовања: примери добре праксе; Место и улога педагога у институцијама информалног образовања; Улога педагога у управљању пројектима, активностима и тимовима; Педагог као рефлексивни практичар и програми професионалног развоја; <i>Практична настава: вежбе</i> Посета различитим институцијама које се баве образовном делатношћу, припрема и организација педагошких радионица. Израда семинарског рада на предложено или слободно изабрану тему везану за програмске садржаје. Презентација семинарског рада/пројекта.
Литература – Ivić, I., Pešikan, A., & Antić, S. (2001). <i>Aktivno učenje: priručnik za primenu metoda aktivnog učenja/nastave</i>. Beograd: Institut za psihologiju; – Milutinović, J., Gajić, O., Klemenović, J. (2008). Muzeji kao centri učenja: Umetnička dela u funkciji razvoja percepcije i dečjeg stvaralaštva. U B. Kulić, Đ. Randaco (ur.), <i>Oseti umetnost: intelektualno iskustvo u muzejskoj edukaciji</i>, (119-265). Novi Sad: Galerija Matice srpske, 186–190; – Pavićević, M. i Petrović, D. (2015). Razlike između formalnog, neformalnog i informalnog obrazovanja. <i>Godišnjak Učiteljskog fakulteta Prizren-Leposavić</i>, 9, 103-113; – Милутиновић, Ј. (2003). Информално образовање – појмовни оквир и карактеристике. <i>Педагошка стварност</i>, 49(5-6), 394–407; – Милутиновић, Ј. (2005). Улога информалних облика образовања у реформи система васпитања и образовања. У Е. Каменов (уред.), <i>Реформа школског система у условима транзиције</i> (стр. 68–82). Нови Сад: Филозофски факултет; – Милутиновић, Ј. (2006). У сусрет променама система васпитања и образовања – музеји као парадигма учионице ван школе. У Е. Каменов (ур.), <i>Развој система васпитања и образовања у условима транзиције</i> (стр. 250–264). Нови Сад: Филозофски факултет.

Студијски програм : Педагогија, ОАС
Назив предмета: Конструктивистичка педагогија
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета Сагледавање утицаја друштвених и хуманистичких наука 19. и 20. века на развој постмодерног педагошког мишљења; Проширивање знања о постмодерним теоријским оквирима образовања; Стицање знања о различитим конструктивистичким приступима у области образовања и оспособљавање за критичко анализирање могућности њихове ефективне примене у образовно-васпитној пракси.
Исход предмета По завршетку овог курса студенти би требало да умеју да: – Опишу постмодерну плуралистичку педагошку сцену; – Критички процене и објасне импликације постмодерног педагошког мишљења за педагошку праксу; – Доведу у везу начине на који персонални развој и искуство могу утицати на професионалну и истраживачку праксу; – Комбинују и примењују различите конструктивистичке идеје у циљу унапређивања образовне делатности у образовно-васпитним институцијама.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Актуелни захтеви педагошке теорије и праксе и постмодерна; Наслеђе конструктивизма из филозофије и психологије: од старих идеја до новог научног правца; Конструктивистичка метатеорија; Основна начела конструктивизма; Различити конструктивистички приступи и мерила за њихово разврставање; Тачке ослонаца конструктивистичке метатеорије; Конструктивистички приступи поучавању и учењу; Конструктивистички принципи у настави; Психологија личних конструката: импликације за образовање; Индивидуални конструктивизам у образовању; Социјални конструктивизам у области образовања: могућности и ограничења; Идеје социјалног конструктивизма у школској пракси; Критички конструктивизам у образовању. <i>Практична настава: вежбе</i> Стратегија и поступци практичног рада односе се на проблемско излагање студената, учење откривањем, расправу на унапред најављену тему и сучељавање мишљења. Усмена презентација пројекта на предложену или слободно изабрану тему везану за програмске садржаје.
Литература – Ber, V. (2001). <i>Uvod u socijalni konstrukcionizam</i>. Beograd: Zepter Book World; – Milutinović, J. (2005). Konstruktivizam, konstrukcija znanja i promene u obrazovanju. <i>Zbornik Odseka za pedagogiju</i>, 22(19), 19–34; – Milutinović, J. (2016). <i>Socijalni i kritički konstruktivizam u obrazovanju</i>. Novi Sad: Filozofski fakultet; – Poup, M. (1994). Psihologija ličnih konstrukata: implikacije za obrazovanje. <i>Zbornik instituta za pedagoška istraživanja</i>, 26, 214–235; – Stojnov, D. (2005). <i>Od psihologije ličnosti ka psihologiji osoba (konstruktivizam kao nova platforma u obrazovanju i vaspitanju)</i>. Beograd: Institut za pedagoška istraživanja.

Студијски програм : Педагогија, Основне академске студије
Назив предмета: Евалуација у образовању
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:-
Циљ предмета: Стицање базичних знања о евалуацији као стручној и научној педагошкој делатности; упознавање основних облика савременог концепта евалуације у васпитању и образовању и развијање компетенција студената за примену евалуације у пракси Исход предмета По завршетку овог курса студенти: разумеју логичко-епистемолошки модел евалуације и значај евалуације у учењу и поучавању; идентификују основне компоненте процеса/циклуса евалуације; могу да опишу кључне принципе, моделе и облике евалуације образовању и да их примене у властитом професионалном раду. Садржај предмета <i>Теоријска настава: предавања</i> Евалуација као стручна и научна педагошка делатност; Базични појмови и компоненте евалуације; Развој концепта евалуације у образовању; Стандарди квалитета и образовни индикатори; Принципи евалуације; Функције евалуације; Класификације и основне форме евалуације у образовању (формативна / сумативна; унутрашња / спољашња); Развој система евалуације у образовању (парадигме, модели, методе, технике, инструменти и интерпретација резултата евалуације; Евалуација као подсистем осигурања квалитета у образовању; Различити нивои евалуације у образовању (агрегација података на различитим нивоима васпитнообразовног система); Развој културе евалуације у образовању. <i>Практична настава: вежбе</i> Презентација семинарске вежбе на једну тему из оквиру програмског садржаја предмета. Литература : Ђерманов, Ј. (2003). Промене у структури и функцијама вредновања васпитнообразовне делатности- од селективне ка развојној функцији, <i>Зборник Одсека педагогије</i>. (18) Нови Сад: Филозофски факултет. Ђерманов, Ј., Костић, С. (2006). Evropski okvir kvaliteta školskog obrazovanja. U: <i>Evropske dimenzije promena obrazovnog sistema u Srbiji</i> : zbornik radova. Knj. 1, Ka evropskom obrazovnom prostoru: tokovi promena. [ur. odbor Gajić, O. et al.]. - Novi Sad: Filozofski fakultet, Odsek za pedagogiju, (Novi Sad: Budisava Krime), str. 251-263. Ђукић, М. (2002). Студентско процењивање наставе и наставника (Pro et Contra). <i>Годишњак Филозофског Факултета</i>, Нови Сад: Филозофски факултет. Ђукић, М., Ђерманов, Ј. (2011). E-portfolio as a Form of Teachers and Students Self-evaluation, Book of papers "Evaluation in Education in the Balcan Countries", (Ed. A. Pejatović) BASOPED (Thessaloniki), Institute for Pedagogy and Andragogy, Faculty of philosophy, Belgrade, pp. 153-157. Ђерманов, Ј., Косановић М., Костић С. (2012). Quality in education discourse: "economy of scope" vs. "ecology of practice", <i>Technics Technologies Education Menagement</i>, 7 (3)1260-1266. Хавелка, Н. и сарадници (2001). <i>Систем за праћење и вредновање квалитета образовања</i>. Београд Halimi, A.(2009). Programi evaluacije i evaluacijska istraživanja u društvenim znanostima. Jastrebarsko: Naklada Slap, (odabrana poglavlja). Пастуовић, М. (1999) Теорија вредновања у: Едукологија Знамен, Загреб. Goddard, D.& Lask, M. (1992). <i>The Searching for quality: Planning for Improvement and Managing Change</i>. Paul Chapman Publishing. Guba, E.G.& Lincoln, Y. S. (1989). <i>Fourth Generation Evaluation</i>. Newbury Park, London New Delhi,Saga Publication. Everitt, A.(1996). Developing Critical Evaluation. <i>Evaluation</i> (2), 173-188. ОЕЦД (1998) <i>Школе и квалитет</i>. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства. Збирка текстова Евалуација у образовању (ур.) Ђукић, М., Ј.Ђерманов (2006).

Студијски програм : ОАС Педагогија
Назив предмета: Супервизија у педагогији
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета: -Упознавање студената са теоријским основама, системима, моделима, циклусима и методичким исходиштима супервизијског процеса; -Упознавање студената са различитим супервизијским концептима у Европи; -Подстицање разумевања улоге супервизије у личном и професионалном развоју; Упознавање студената са комплексним, холистичким приступом решавању проблема у васпитно-образовној пракси; -Упознавање студената са потенцијалима професионализације образовања и разумевање теорије рефлексивне рационалности.
Исход предмета Студент уме да сагледа холистички приступ развоју индивидуалног и социјалног функционисања личности, као и да разуме процес раста и учења супервизора кроз процесе решавања проблема; Критички анализира и упоређује разичите концепте супервизије у Европи; Систематично примењује „стандардне“ и „нестандардне“ методе и технике у супервизији; Самостално анализира и евалуира процес супервизије; Конструктивно комуницира, управља својим емоцијама и развија емпатичност; Примењује супервизију и интервизију (индивидуалну, групну, тимску и др.).
Садржај предмета Теоријска настава Теоријска исходишта и методички приступи супервизији; теорија рефлексивне рационалности. Развој и диференцијација супервизијских концепата у Европи. Циљ и функције супервизије; Развој супервизијског процеса и његови циклуси; Модели супервизије (системско-комуникацијски модел, Балинтове групе, модел менторске супервизије, развојно-образовни модел супервизије и др.). Модели комуникације. Емоционална интелигенција и процес супервизије; управљање емоцијама и емоционална компетенција. Компетенције супервизора у васпитно-образовном процесу; Евалуација супервизије; технике и методе супервизијског процеса. Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад; Модел менторске супервизије; Менторство и професионални развој; Решавање проблема; Индивидуална и групна супервизија; Искуствено учење; Рефлексивна васпитно-образовна праксе.
Литература: Обавезна: Ambruš-Kiš, R. i sar. (2009). <i>Integrativna supervizija u odgoju i obrazovanju</i> . Zagreb: Agencija za odgoj i obrazovanje. -Kobolt, A.-Žorga, S. (2000). Supervizija. Proces razvoja in učenja v poklicu. Ljubljana: Pedagoška fakulteta, str.32-50; 149-298. Kusturin, S. (2007). Supervizija – oblik podrške profesionalcima. <i>Metodički ogledi</i> , 14, 37-48. - Chabot, D.-Chabot, M. (2009). Emocionalna pedagogija. Zagreb: Educa. str.91-139. -Kobolt, A. (ured.) (2004). Metode in tehnike supervizije. Ljubljana: Pedagoška fakulteta. Str.182-277. Beljanski, M. (2016). Supervizija ili o ličnom i profesionalnom usavršavanju odraslih, <i>Andragoške studije</i> , 1, 129-142. Допунска: Gajić, O. (2014). Profesionalni identitet pedagoga u vertikali evropskih vrednosti (sa posebnim osvrtom na demokratske vrednosti i interkulturalnost), Znanstvena monografija <i>INTERKULTURALNO OBRAZOVANJE I EUROPSKE VRIJEDNOSTI</i> (ured. N. Hrvatić), Zagreb: Odsjek za pedagogiju – Filozofski fakultet u Zagrebu, Virovitica: Visoka škola za menadžment u turizmu i informatici, str. 18-30.

Студијски програм: ОАС Педагогија
Назив предмета: Социјалнопедагошки рад у школском окружењу
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета Сагледавање кључних обележја школе као агенса академског, социјалног и емоционалног учења. Стицање знања о социјалнопедагошкој делатности у школској средини. Развијање способности за самостално планирање и реализацију превентивних програма и мера у школском окружењу.
Исход предмета Након завршеног курса студент ће бити способан да: разуме значај јачања протективних и редуковања ризичних чиниоца у школском окружењу, опише карактеристике ефективних програма превенције у школи, креира превентивне и интервентне мере у школској средини.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Утицај различитих аспеката школског окружења на социјално понашања деце и младих. Програми универзалне, селективне и индиковане превенције у школи. Програми социјалног и емоционалног учења у школи. Релације академског постигнућа и социјалног понашања ученика. Превентивне мере у школи (правила понашања, тематска предавања, тренинзи социјалних вештина, педагошко-саветодавни рад, сарадња са родитељима). Васпитно-дисциплинска одговорност ученика. Заштита ученика од насиља, злостављања и занемаривања. <i>Практична настава</i> Нема
Литература Јевтић, В. и Кнежевић-Флорић, О. (2011). <i>Izazovi socijalnopedagoške delatnosti</i> . Niš: Filozofski fakultet. Нинковић, С. (2010). Саветовање насилних и виктимизираних ученика. <i>Педагогија</i> , 3, 428-435. Жунић Павловић, В., Поповић Ћитић, Б., Павловић, М. (2010). <i>Програми превенције поремећаја понашања у школи</i> . Београд: ФАСПЕР. (одабрана поглавља)

